

**Tirana Bank SHA
Raporti i Audituesit të Pavarur dhe
Pasqyrat Financiare në datën dhe
për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019**

PËRMBAJTJA

RAPORTI I AUDITUESIT TË PAVARUR	3
PASQYRA E FITIMIT OSE HUMBJES DHE E TË ARDHURAVE TË TJERA GJITHËPËRFSHIRËSE	5
PASQYRA E POZICIONIT FINANCIAR	6
PASQYRA E NDRYSHIMEVE NË KAPITAL	7
PASQYRA E FLUKSEVE MONETARE	8
1. Informacioni mbi Bankën	9
2. Baza e përgatitjes	10
3. Deklarata e përputhshmërisë	10
4. Paraqitja e pasqyrave financiare	10
5. Ndryshime në politikat kontabël dhe shënimet shpjeguese	10
6. Përmbledhje e politikave të rëndësishme të kontabilitetit	12
7. Standarde të publikuara, por ende jo efektive	27
8. Gjykime, vlerësime dhe supozime të rëndësishme të kontabilitetit	28
9. Menaxhimi i rrezikut financiar	56
10. Interesi dhe të ardhura të ngjashme	58
11. Shpenzime interesi	58
12. Të ardhurat neto nga tarifat dhe komisionet	58
13. Humbje të pritshme kreditore nga paradhëniet ndaj Bankave, Letrat me vlerë dhe zërave jashtë bilancit	58
14. Shpenzime për personelin	59
15. Shpenzime të tjera operative	59
16. Tatimi mbi fitimin	59
17. Mjetet monetare dhe llogaritë me Bankën Qendrore	61
18. Detyrime ndaj bankave	62
19. Huatë dhe paradhëniet për klientët, neto	65
20. Aktive financiare me vlerën e drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse	76
21. Aktive financiare me kosto të amortizuar	79
22. Aktiv afatgjatë material i investuar dhe aktive të riposeduara, neto	81
23. Aktive jo-materiale	81
24. Aktivet afatgjata materiale dhe aktive me të drejtë përdorimi	82
25. Aktive të tjera	83
26. Detyrime ndaj bankave	83
27. Detyrime ndaj klientëve	84
28. Detyrime të tjera	84
29. Provigjonet	84
30. Kapitali i paguar dhe primi i aksionit	85
31. Mjetet monetare dhe ekuivalentët e tyre	85
32. Palët e lidhura	85
33. Paraqitja e instrumenteve financiare sipas kategorisë së matjes	87
34. Angazhime dhe detyrime të kushtëzuara	88
35. Ngjarje pas datës së raportimit	90

RAPORTI I AUDITUESIT TË PAVARUR

Për Aksionarët e Banka e Tiranës sh.a

Raport mbi auditimin e pasqyrave financiare

Opinion

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të Banka e Tiranës sh.a (më poshtë "Banka"), që përfshijnë pasqyrën e pozicionit financiar më datë 31 dhjetor 2019, dhe pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithpërfshirëse, pasqyrën e ndryshimeve në kapital dhe pasqyrën e flukseve monetare për vitin e mbyllur më atë datë, si edhe shënimet për pasqyrat financiare, përfshirë një përmbledhje të politikave kontabël më të rëndësishme.

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare të Banka e Tiranës sh.a paraqesin drejt, në të gjitha aspektet materiale, pozicionin financiar të Bankës më 31 dhjetor 2019, dhe performancën financiare dhe flukset monetare për vitin e mbyllur më atë datë, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar ("SNRF").

Baza për Opinionin

Ne kemi kryer auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (SNA-të). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve janë përshkruar në mënyrë më të detajuar në paragrafin Përgjegjësia e Audituesit për Auditimin e Pasqyrave Financiare të raportit tonë. Ne jemi të pavarur nga Banka në përputhje me *Kodin e Etikës për Profesionistët Kontabël të Bordit të Standardeve Ndërkombëtare të Etikës për Profesionistët Kontabël* ("Kodi i BSNEPK") së bashku me kërkesat etike që janë të përshtatshme për auditimin e pasqyrave financiare në Shqipëri ("Kodi IEKA"), dhe kemi përmbushur përgjegjësitë tona të tjera etike në përputhje me këto kërkesa dhe të Kodit BSNEPK.

Ne besojmë se evidenca e auditimit që kemi siguruar është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të dhënë një bazë për opinionin tonë.

Çështje të tjera

Pasqyrat financiare të Banka e Tiranës sh.a për periudhën që mbyllet më 31 dhjetor 2018, janë audituar nga një tjetër auditues, i cili ka lëshuar një opinion të pakualifikuar më 19 qershor 2019.

Informacione të tjera të Përfshira në Raportin Vjetor 2019 të Banka e Tiranës sh.a.

Informacione të tjera përfshijnë informacione në Raportin Vjetor të Bankës për vitin 2019, përgatitur në përputhje me nenet 17 dhe 19 të Ligjit Nr. 25\2018 "Për Kontabilitetin dhe Pasqyrat Financiare", përveç pasqyrave financiare dhe këtij raporti të audituesit. Drejtimi është përgjegjës për informacionet e tjera. Raporti Vjetor i Bankës për vitin 2019 pritet të na vihet në dispozicion pas datës së këtij raporti të audituesit.

Opinionin ynë mbi pasqyrat financiare nuk mbulon informacionet e tjera dhe ne nuk shprehim ndonjë lloj konkluzioni që jep siguri në lidhje me këto informacione.

Në lidhje me auditimin tonë të pasqyrave financiare, ne kemi përgjegjësinë të lexojmë informacionet e tjera të identifikuara më lartë kur ato të na vihen në dispozicion dhe të vlerësojmë nëse këto informacione kanë inkoherenca materiale me pasqyrat financiare apo me njohjen që ne kemi marrë gjatë auditimit ose përndryshe, nëse duket se ato janë me anomali materiale.

Përgjegjësitë e Drejtimit dhe të Personave të Ngarkuar me Qeverisjen në lidhje me Pasqyrat Financiare

Drejtimi është përgjegjës për përgatitjen dhe paraqitjen e drejtë të pasqyrave financiare në përputhje me SNRF-të, dhe për ato kontrole të brendshme, që Drejtimi i gjykon të nevojshme për të bërë të mundur përgatitjen e pasqyrave financiare që nuk përmbajnë anomali materiale, qoftë për shkak të mashtrimit apo gabimit.

Në përgatitjen e pasqyrave financiare, drejtimi është përgjegjës për të vlerësuar aftësinë e Bankës për të vazhduar në vijimësi, duke dhënë informacion, nëse është e zbatueshme, për çështjet që kanë të bëjnë me vijimësinë dhe duke përdorur parimin kontabël të vijimësisë përveç se në rastin kur drejtimi synon ta likujdojë Bankën ose të ndërpresë aktivitetet, ose nëse nuk ka alternativë tjetër reale përveç sa më sipër.

Ata që janë të ngarkuar me qeverisjen janë përgjegjës për mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Bankës.

Përgjegjësitë e Audituesit për Auditimin e Pasqyrave Financiare

Objektivat tona janë që të arrijmë një siguri të arsyeshme lidhur me faktin nëse pasqyrat financiare në tërësi nuk kanë anomali materiale, për shkak të mashtrimit apo gabimit, dhe të lëshojmë një raport auditimi që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është një siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci që një auditim i kryer në përputhje me SNA-të do të identifikojë gjithmonë një anomali materiale kur ajo ekziston.

Anomalitë mund të vijnë si rezultat i gabimit ose i mashtrimit dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose të marra së bashku, pritet që në mënyrë të arsyeshme të influencojnë vendimet ekonomike të përdoruesve, të marra bazuar në këto pasqyra financiare.

Si pjesë e një auditimi në përputhje me SNA-të, ne ushtrojmë gjykimin profesional dhe ruajmë skepticizmin profesional gjatë gjithë auditimit. Ne gjithashtu:

- ▶ Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e anomalisë materiale të pasqyrave financiare, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit, hartojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit në përgjigje të këtyre rreziqeve, dhe marrim evidenca auditimi që janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar një bazë për opinionin tonë. Rreziku i mos zbulimit të një anomalie materiale si rezultat i mashtrimit është më i lartë se rreziku si rezultat i gabimit, sepse mashtrimi mund të përfshijë marrëveshje të fshehta, falsifikime, përjashtime të qëllimshme, informacione të deformuara, anashkalime të kontrolleve të brendshme.
- ▶ Sigurojmë një njohje të kontrollit të brendshëm, që ka të bëjë me auditimin me qëllim që të përcaktojmë procedurat e auditimit që janë të përshtatshme sipas rrethanave, por jo për qëllime të shprehjes së një opinionimi mbi efikasitetin e kontrollit të brendshëm të Bankës.
- ▶ Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave kontabël të përdorura dhe arsyeshmërinë e çmuarjeve kontabël dhe të shpjegimeve përkatëse të bëra nga drejtimi.
- ▶ Nxjerrim një konkluzion në lidhje me përshtatshmërinë e përdorimit të bazës kontabël të vijimësisë, bazuar në evidencën e auditimit të marrë, nëse ka një pasiguri materiale në lidhje me ngjarjet ose kushtet, e cila mund të hedhë dyshime të mëdha për aftësinë e Bankës për të vijuar veprimtarinë. Nëse ne arrijmë në përfundimin që ka një pasiguri, ne duhet të tërheqim vëmendjen në raportin e audituesit në lidhje me shpjegimet e dhëna në pasqyrat financiare, ose nëse këto shpjegime janë të papërshtatshme, duhet të modifikojmë opinionin tonë. Konkluzionet tona bazohen në evidencën e auditimit të marrë deri në datën e raportit tonë të auditimit. Megjithatë, ngjarje ose kushte të ardhshme mund të bëjnë që Bankës të ndërpresë veprimtarinë.
- ▶ Vlerësojmë paraqitjen e përgjithshme, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, përfshirë informacionet shpjeguese të dhëna, dhe nëse pasqyrat financiare paraqesin transaksionet dhe ngjarjet në to në një mënyrë që arrin paraqitjen e drejtë.

Ne komunikojmë me personat e ngarkuar me qeverisjen e Banka e Tiranës sh.a, përveç të tjerave, lidhur me qëllimin dhe kohën e auditimit dhe gjetjet e rëndësishme të auditimit, përfshirë ndonjë mangësi të rëndësishme në kontrollin e brendshëm që ne mund të identifikojmë gjatë auditimit.

Ernst & Young - Ekspertë Kontabël të Autorizuar
Dega në Shqipëri

Ernst & Young Certified Auditors

17 korrik 2020
Tiranë, Shqipëri

PASQYRA E FITIMIT OSE HUMBJES DHE E TË ARDHURAVE TË TJERA GJITHËPËRFSHIRËSE

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

Shënime	Për vitin e mbyllur 31 dhjetor 2019	Për vitin e mbyllur 31 dhjetor 2018	
Të ardhura nga interesat	10	2,264,561	1,737,846
Shpenzime interesi	11	(173,971)	(194,939)
Të ardhura neto nga interesat		2,090,590	1,542,907
Të ardhura nga tarifat dhe komisionet	12	471,496	417,101
Shpenzime për tarifat dhe komisionet	12	(22,507)	(21,211)
Të ardhura neto nga tarifat dhe komisionet		448,989	395,890
Humbjet të pritshme nga huatë dhe paradhëniet për klientët	19	389,450	(528,404)
Humbjet të pritshme për zhvlerësimin e huave dhe paradhënieve ndaj Bankave, letrave me vlerë dhe zërave jashtë bilancit	13	(196,542)	(48,669)
Totali nga humbjet e pritshme nga huatë		192,908	(577,073)
Fitimet/ (humbjet) nga kursi i këmbimit		67,397	(1,061,059)
(Shpenzime)/ të ardhura të tjera operative		(79,650)	44,535
Shpenzime personeli	14	(659,200)	(654,789)
(Humbje) / fitim nga rivlerësimi i aktivitetit afatgjatë material të investuar	22	-	(42,958)
Provizjone për zhvlerësimin e aktiveve të riposduara	22	(155,531)	(246,113)
Provizjone të tjera		(3,444)	107,829
Amortizimi i aktivitetit jo-material	23	(78,883)	(88,097)
Zhvlerësimi i pasurive, pajisjeve dhe aktiveve me të drejtë përdorimi	24	(256,608)	(107,357)
Shpenzime të tjera operative	15	(932,608)	(940,954)
		(2,098,527)	(2,988,960)
Fitimi/(humbja) përpara tatimit mbi të ardhurat		633,960	(1,627,236)
Shpenzimi i tatimit mbi të ardhurat	16	(233,120)	(4,233)
Fitimi/(Humbje) për vitin		400,840	(1,631,469)
Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse:			
Zëra që mund të riklasifikohen më pas në fitim/humbje:			
- Fitimi/(humbje) neto nga ndryshimi i vlerës së drejtë në aktivet financiare të përcaktuara me vlerë të drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse (FVOCI)	20	274,430	105,753
- Shpenzim tatimi i shtyrë në lidhje me (humbjen)/fitimin nga ndryshimi i vlerës së drejtë i regjistruar direkt në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse	16	(61,170)	(6,220)
Të ardhura/(shpenzime) të tjera gjithëpërfshirëse për vitin		213,260	99,533
Totali i të ardhurave/ (humbjeve) gjithëpërfshirëse për vitin		614,100	(1,531,936)

Pasqyrat financiare u miratuan nga Drejtimi i Bankës më 16 Korrik 2020 dhe u nënshkruan në emër të tyre nga:

Dritan Mustafa
Drejtor i Përgjithshëm EkzekutivElvira Kapoli
Drejtuese Financiare

Shënimet shoqëruese në faqet 10 deri 90 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

PASQYRA E POZICIONIT FINANCIAR

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

	Shënime	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
AKTIVET			
Mjete monetare dhe llogari me Bankën Qendrore	17	6,867,587	7,120,132
Hua dhe paradhënie për bankat	18	3,896,781	17,447,073
Huatë dhe paradhënie për klientët, neto	19	31,179,091	20,845,099
Aktivitet financiarë me vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes dhe të ardhurave gjithpërfshirëse	20	28,275,976	23,857,367
Aktivitet financiarë me kosto të amortizuar	21	2,589,250	-
Tatim fitimi i parapaguar, neto	16	-	94,073
Aktive afatgjata materiale të investuara, neto	22	-	74,506
Aktive të riposeduara, neto	22	1,509,602	2,403,649
Aktive afatgjata jo-materiale	23	158,005	207,819
Aktive afatgjata materiale dhe aktive me të drejtë përdorimi	24	784,438	529,206
Aktive tatimore të shtyra	16	-	22,551
Aktive të tjera	25	639,285	363,379
TOTALI I AKTIVEVE		75,900,015	72,964,854
DETYRIMET DHE KAPITALI NETO			
Detyrime ndaj bankave	26	2,017,025	2,617,270
Detyrime ndaj klientëve	27	63,324,971	57,164,880
Detyrime të tjera	28	700,992	399,806
Provizjone	29	142,935	131,125
Pasive për tatime të shtyra	16	41,657	-
TOTALI I DETYRIMEVE		66,227,580	60,313,081
Kapitali neto			
Kapitali i paguar	30	11,161,303	14,754,741
Primi i aksioneve	30	1,735,494	1,735,494
Rezerva të tjera	31	2,071,976	1,858,716
Humbjet e akumuluar		(5,296,338)	(5,697,178)
TOTALI I KAPITALIT NETO		9,672,435	12,651,773
TOTALI I DETYRIMEVE DHE I KAPITALIT NETO		75,900,015	72,964,854

Pasqyrat financiare u miratuan nga Drejtimi i Bankës më 16 Korrik 2020 dhe u nënshkruan në emër të tyre nga:

Dritan Mustafa
Drejtör i Përgjithshëm Ekzekutiv

Elvira Kapoli
Drejtuese Financiare

Shënimet shoqëruese në faqet 10 deri 90 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

Tirana Bank SHA

(Të gjitha shumat janë në mijë Lek nëse nuk shprehet ndryshe)

PASQYRA E NDRYSHIMEVE NË KAPITAL

për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

	Kapitali i paguar	Primi i aksioneve	Rezerva ligjore dhe rezerva të tjera	Rezerva e vlerës së drejtë	Humbjet e akumuluar	Totali i Kapitalit
Më 1 janar 2018	14,754,741	1,735,494	1,374,250	384,933	(4,065,709)	14,183,709
Të ardhura gjithëpërfshirëse për vitin	-	-	-	99,533	-	99,533
Ndryshimi neto në rezervat e aktiveve financiare me vlerë të drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse (FVOCI)	-	-	-	484,466	-	484,466
Të ardhurat totale gjithëpërfshirëse për vitin	-	-	-	484,466	-	484,466
Humbja e vitit	-	-	-	-	(1,631,469)	(1,631,469)
Më 31 dhjetor 2018	14,754,741	1,735,494	1,374,250	484,466	(5,697,178)	12,651,773
Rënie në kapitalin e paguar	(3,593,438)	-	-	-	-	(3,593,438)
Ndryshimi neto në Rezervat e Aktiveve financiare në FVOCI	-	-	-	213,260	-	213,260
Të ardhurat totale gjithëpërfshirëse për vitin	-	-	-	213,260	-	213,260
Fitimi i vitit	-	-	-	-	400,840	400,840
Më 31 dhjetor 2019	11,161,303	1,735,494	1,374,250	697,726	(5,296,338)	9,672,435

Pasqyrat financiare u miratuan nga Drejtimi i Bankës më 16 Korrik 2020 dhe u nënshkruan në emër të tyre nga:

Dritan Mustafa
Drejtor i Përgjithshëm Ekzekutiv

Elvira Kapoli
Drejtuese Financiare

Shënimet shoqëruese në faqet 10 deri 90 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

PASQYRA E FLUKSEVE MONETARE

për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

	Për vitin e mbyllur 31 dhjetor 2019	Për vitin e mbyllur 31 dhjetor 2018
AKTIVITETE OPERATIVE:		
Fitimi para tatimit	633,960	(1,627,236)
Rregullime për rikoncilimin e fitimeve neto për mjetet monetare neto të siguruara nga aktivitetet operative:		
Zhvlerësimi i aktiveve afatgjata materiale: pasurisë dhe pajisjeve	17,18	335,491
Zhvlerësimi i pronave të riposeduara	22	155,531
(Rimarrje)\ Ngarkimi i provigjoneve për humbjet e kredisë	19	(389,450)
Humbje nga nxjerrja jashtë përdorimi e aktiveve		29,401
Provigjone të tjera		199,784
Të ardhura nga interesi	3	(2,264,561)
Shpenzime interesi	4	173,971
Ndryshime në aktivet dhe detyrimet operative		
Rezerva të detyrueshme		(37,322)
Huatë dhe paradhëniet ndaj bankave		(9,063)
Huatë dhe paradhëniet ndaj klientëve		(9,956,031)
Aktive të tjera		(184,863)
Aktive të riposeduara		813,022
Detyrime ndaj bankave		(600,238)
Detyrime ndaj klientëve		6,155,988
Detyrime të tjera		283,665
Interes i arkëtuar		2,221,614
Interes i paguar		(169,874)
Tatimi i paguar mbi të ardhurat		(199,245)
Mjetet monetare neto (për) \ nga aktivitetet operative	(2,808,220)	175,260
AKTIVITETE INVESTUESE:		
Blerjet e letrave me vlerë investuese	(18,250,333)	(16,277,531)
Të ardhurat nga shitja e letrave me vlerë	11,383,840	7,617,157
Aktive me të drejtë përdorimi	(365,651)	-
Blerjet e aktiveve afatgjata jo-materiale	(29,067)	(53,881)
Blerjet e aktiveve afatgjata materiale: prona dhe pajisje	(175,592)	(138,514)
Mjete monetare neto për aktivite investuese	(7,436,803)	(8,852,769)
AKTIVITETE FINANCUESE:		
Rritja/ulja e kapitalit	(3,593,438)	-
Mjete monetare neto për aktivitetet financuese	(3,593,438)	-
Rënie në mjete monetare dhe ekuivalentët e tyre	(13,838,461)	(8,677,509)
Mjete monetare dhe ekuivalentët e tyre, fillimi i vitit	19,559,445	28,236,954
Mjete monetare dhe ekuivalentët e tyre, në fund të vitit	27 5,720,984	19,559,445

Pasqyrat financiare u miratuan nga Drejtimi i Bankës më 16 Korrik 2020 dhe u nënshkruan në emër të tyre nga:

Dritan Mustafa
Drejtor i Përgjithshëm Ekzekutiv

Elvira Kapoli
Drejtuese Financiare

Shënimet shoqëruese në faqet 10 deri 90 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

Tirana Bank SHA

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat janë në mijë Lek, përveç kur shprehet ndryshe)

1. Informacioni mbi Bankën

Tirana Bank SHA ("Banka"), u themelua në 1996 për të operuar në të gjitha fushat e aktivitetit bankar me pakicë në Shqipëri. Bazuar në nenin 4 të Statutit të Bankës, objektivi i Bankës është të veprojë, në favor të saj apo të palëve të treta, çfarëdo dhe çdo operacion të pranuar apo të deleguar Bankës sipas legjislacionit përkatës. Aktiviteti kryesor i Bankës konsiston në operacione bankare dhe financiare, bazuar në një liçensë të plotë bankare të lëshuar nga Banka e Shqipërisë..

Liçensa është lëshuar në përputhje me Ligjin nr. 8365, "Për Bankat në Republikën e Shqipërisë", datë 2 Korrik 1998, i cili është zëvendësuar nga Ligji nr. 9662, datë 18 dhjetor 2006, "Për bankat në Republikën e Shqipërisë", ndryshuar. Banka është gjithashtu subjekt i Ligjit nr. 9901, datë 14 Prill 2008, "Për tregtarët dhe shoqëritë tregtare", ndryshuar, si edhe ligje të tjera.

Bazuar në Marrëveshjen e Shit-Blerjes të nënshkruar midis Piraeus Bank SA Greqi, Balfin SHPK dhe Komercijalna Banka AD Shkup më 28.02.2019 dhe ndërmjet z. Ioannis Tzivelis dhe Balfin SHPK, më 28.02.2019, të regjistruar në Regjistrin Tregtar, përkatësisht në 5 dhe 19 Mars 2019, Banka ka ndryshuar pronësinë, pasi janë marrë të gjitha miratimet përkatëse nga autoritetet. Të gjitha aksionet e zotëruara më parë nga Piraeus Bank Sh.A dhe Z. Ioannis Tzivelis kanë qenë përkatësisht Balfin SHPK me 90,12% dhe Komercijalna Banka AD Shkup me 9.88%.

Më 31 Dhjetor 2019 dhe 2018 Struktura e aksionarëve të Tirana Bank SHA paraqitet si më poshtë:

31 Dhjetor 2019

Aksionari	Aksionet	Në%
Balfin shpk	452,365	90.12%
Komercijalna Banka AD Shkup	49,610	9.88%
Totali	501,975	100%

31 Dhjetor 2018

Aksioneri	Aksionet	Në%
Piraeus Bank S.A. Greqi	496,098	98.83%
Z. Tzivelis Ioanis	5,877	1.17%
Totali	501,975	100%

Më 31 Dhjetor 2019 Banka ka 35 degë (2018: 37) brenda Republikës së Shqipërisë dhe nuk kryen asnjë aktivitet jashtë saj.

Adresa e regjistruar e Bankës është Rruga Ibrahim Rugova, Kutia Postare 2400/1, Tiranë, Shqipëri.

Më 31 Dhjetor 2019 Banka ka 450 punonjës (31 Dhjetor 2018: 430 punonjës).

Më 31 Dhjetor 2019, Komiteti Ekzekutiv përbëhet nga anëtarët e mëposhtëm:

Dritan Mustafa	Drejtor i Përgjithshëm Ekzekutiv
Elvira Kapoli	Drejtuese Finance
Eralda Tafaj	Drejtuese e Operacioneve
Elona Gjipali	Drejtoresh e Divizionit të Rikuperimit Bankar
Manjola Capo	Drejtoresh e Divizionit të Kredisë
Lila Canaj	Drejtuese e Retail
Glenda Kurti	Drejtoresh e Divizionit të Korporatave

Më 31 Dhjetor 2018, Komiteti Ekzekutiv përbëhet si më poshtë:

Dritan Mustafa	Drejtor i Përgjithshëm Ekzekutiv
Konstantinos Tsigaras	Drejtor Finance
Eralda Tafaj	Drejtuese e Operacioneve
Elona Gjipali	Drejtoresh e Divizionit të Rikuperimit Bankar
Manjola Capo	Drejtoresh e Divizionit të Kredisë
Eranda Shehu	Drejtuese e Retail

Aktiviteti kryesor

Aktiviteti kryesor i biznesit të Bankës është veprimtaria bankare tregtare dhe me pakicë brenda Republikës së Shqipërisë. Banka funksionon në sajë të një licence të plotë bankare të lëshuar nga Banka Qendrore e Republikës së Shqipërisë ("Banka e Shqipërisë" ose "Banka e Shqipërisë") që prej vitit 1996.

2. Baza e përgatitjes

Pasqyrat financiare janë përgatitur mbi bazën e kostos historike, përveç aktiveve financiare me vlerën e drejtë përmes investimeve financiare të të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse ("FVOCI") që maten me vlerën e drejtë dhe kolaterale të riposeduara të cilat maten në vlerën më të ulët të kostos dhe vlerën neto të realizueshme. Pasqyrat financiare janë paraqitur në Lek Shqiptar dhe të gjitha vlerat janë të rumbullakosur në mijëshen më të afërt (000 000 LEK), nëse nuk shprehet ndryshe.

2.1 Parimi i vijimësisë

Drejtimi i Bankës ka bërë një vlerësim të aftësisë së Bankës duke u mbështetur në parimin e vijimësisë dhe është i kënaqur që Banka ka burime që të vazhdojë aktivitetin operacional në të ardhmen e parashikueshme. Gjithashtu, Drejtimi nuk është në dijeni të pasigurive të mundshme që mund të hedhin dyshime në aftësinë e Bankës për të vazhduar në vijimësi. Për këtë arsye, pasqyrat financiare vazhdojnë të përgatiten në bazë të parimit të vijimësisë.

2.2 Shumat krahasuese

Me përjashtim të rasteve kur një standard ose një interpretim lejon ose kërkon ndryshe, të gjitha shumat raportohen ose paraqiten me shuma krahasuese. Kur është e aplikueshme, shifrat krahasuese janë riklasifikuar në përputhje me ndryshimet në paraqitje në vitin aktual.

3. Deklarata e përputhshmërisë

Pasqyrat financiare të Bankës janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF) të lëshuara nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit (BSNK). Politikat e kontabilitetit të miratuara janë në përputhje me politikat e vitit të kaluar financiar.

4. Paraqitja e pasqyrave financiare

Banka e ka paraqitur pasqyrën e pozicionit të saj financiar në shifra të përafërta të likuiditetit bazuar në qëllimin dhe aftësinë e perceptuar të Bankës për të rikuperuar/ shlyer pjesën më të madhe të aktiveve/ detyrimeve të nënzërit përkatës të pasqyrave financiare.

Aktivitetet dhe detyrimet financiare në përgjithësi raportohen bruto në pasqyrën e konsoliduar të pozicionit financiar, përveç kur janë përmbushur kriteret e netimit të SNRF-ve.

5. Ndryshime në politikat kontabël dhe shënimet shpjeguese

5.1 Standardet dhe interpretimet e reja dhe të ndryshuara

Në këto pasqyra financiare, Banka ka aplikuar për herë të parë SNRF 16 Qiratë. Natyra dhe efekti i ndryshimeve si rezultat i adoptimit të këtij standardi të ri të kontabilitetit përshkruhen në Shënimin 5.1.1 më poshtë.

Shumë amendime dhe interpretime të tjera aplikohen për herë të parë në vitin 2019, por nuk kanë ndonjë ndikim në pasqyrat financiare të Bankës.

Standardet dhe interpretimet e reja dhe të ndryshuara të vitit 2019, përveç nëse shprehet ndryshe. Banka nuk ka adoptuar më herët asnjë standard, interpretim apo amendim që janë publikuar, por nuk janë ende efektive.

5.1.1 SNRF 16 Qiratë

SNRF 16 Qiratë zëvendëson SNK 17 Qiradhëniet dhe interpretimet e lidhura. Standardi përcakton parimet për njohjen, matjen, paraqitjen dhe shënimet shpjeguese të qirave dhe kërkon që qiramarrësit të njohin shumicën e qirave në bilanc.

Banka adoptoi SNRF 16 duke përdorur metodën e modifikuar retrospektive të adoptimit me datën e aplikimit fillestar të 1 Janarit 2019, pa bërë një ripasqyrim të informacionit krahasues. Banka zgjodhi të përdorë përjashtimet e propozuara nga standardi mbi kontratat e qirasë, afatet e qirasë të së cilave përfundojnë brenda 12 muajve nga data e zbatimit fillestar dhe kontratat e qirasë për të cilat aktivi bazë ka vlerë të ulët. Banka ka qira të pajisjeve të caktuara të zyrave (d.m.th., fotokopje dhe printera) që konsiderohen me vlerë të ulët.

5. Ndryshime në politikat kontabël dhe shënimet shpjeguese (vazhdim)

5.1 Standardet dhe interpretimet e reja dhe të ndryshuara (vazhdim)

5.1.1 SNRF 16 Qiratë (vazhdim)

Përpara adoptimit të SNRF 16, Banka e klasifikoi secilën prej qirave të saj (si qiramarrëse) në datën e fillimit të qirasë si një qira operative. Referojuni Shënimit 6.9 për politikën e kontabilitetit para datës 1 janari 2019.

Banka nuk ka marrë qira të klasifikuar si qira financiare përpara datës 1 janar 2019.

• Qiratë kontabilizoheshin më parë si qira operative

Banka njohu aktivet me të drejtë përdorimi dhe detyrimet e qirasë për ato qira të klasifikuara më parë si qira operative. Aktivet me të drejtë përdorimi për shumicën e qirave u njohën bazuar në vlerën kontabël sikur standardi të ishte zbatuar gjithnjë, përveç përdorimit të normës rritëse të huamarrjes në datën e aplikimit fillestar. Në disa qira, aktivet më të drejtë përdorimi u njohën bazuar në shumën e barabartë të detyrimeve të qirasë, rregulluar për çdo pagese qiraje të parapaguar dhe të konstatuar më parë. Detyrimet e qirasë u njohën bazuar në vlerën aktuale të pagesave të mbetura të qirasë, duke skontuar nëpërmjet përdorimit të normës së konstatuar të huamarrjes në datën e aplikimit fillestar.

• Qiradhëniet kontabilizoheshin më parë si qira operative

Banka gjithashtu aplikoi instrumentat praktike të disponueshme, në të cilat:

- Përdori një normë të vetme skontimi për një portofol qirash me karakteristika të ngjashme dhe të arsyeshme.
- U mbështet në vlerësimin e saj nëse qiratë janë të mëdha e të papërballueshme menjëherë përpara datës së aplikimit fillestar.
- Aplikoi përjashtimet e qirave afatshkurtra për qiratë me afate qiraje që përfundojnë brenda 12 muajve nga data e aplikimit fillestar.
- Përjashtoi kostot fillestare të drejtpërdrejta nga matja e aktivitetit me të drejtë përdorimi në datën e aplikimit fillestar.
- Përdori arsyetimin në përcaktimin e afatit të qirasë, në të gjitha rastet kur ekzistonte mundësia për zgjatjen ose përfundimin e qirasë në kontratë.

Në këtë datë, Banka gjithashtu ka zgjedhur të masë aktivet me të drejtë përdorimi në një shumë të barabartë me detyrimin e qirasë së rregulluar për çdo pagesë qiraje të parapaguar dhe të konstatuar dhe e cila ekzistonte në datën e tranzicionit.

Bazuar në sa më sipër, më datë 1 janar 2019:

- Aktivet me të drejtë përdorimi në vlerën 365,651,000 lekë u njohën dhe u paraqitën në pasqyrën e pozicionit financiar në zërin "Aktive Afatgjata Materiale: Toka, Ndërtesa dhe të Aktive me të Drejtë Përdorimi".
- Detyrimet shtesë të qirasë prej 365,651 mijë lekë (të përfshira në "Detyrime të tjera") u njohën.
- Adoptimi i SNRF 16 nuk kishte asnjë ndikim në fitimet e pashpërndara të Bankës dhe asnjë ndikim material në raportin e tij CET1.

5.1.2 Standarde dhe ndryshime të tjera

Interpretimi i KIRFN 23 Pasiguria mbi Trajtimin e Tatimit mbi të Ardhurat

Interpretimi trajton kontabilizimin e tatimit mbi të ardhurat kur trajtimet tatimore përfshijnë pasiguri që ndikojnë në zbatimin e SNK 12 Tatimi mbi të Ardhurat. Ai nuk aplikohet për tatimet ose taksat jashtë sferës së SNK 12, dhe nuk nuk përfshin përkatësisht kërkesat në lidhje me interesin dhe penalitetet që lidhen me trajtime tatimore të pasigurta. Pas adoptimit të Interpretimit, Banka mori në konsideratë faktin nëse ka një pozicion tatimor të pasigurt. Interpretimi nuk pati ndikim në pasqyrat financiare të Bankës.

Ndryshimet në SNRF 9: Opsionet e parapagimit me kompensim negativ

Sipas SNRF 9, një instrument borxhi mund të matet me koston e amortizuar ose me vlerën e drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse, për aq kohë sa flukset monetare kontraktuale janë "vetëm pagesa të principalit dhe interesit mbi shumën principale të papaguar" (kriteri "SPPI") dhe instrumenti mbahet brenda modelit të duhur të biznesit për atë klasifikim.

5. Ndryshime në politikat kontabël dhe shënimet shpjeguese (vazhdim)

5.1 Standardet dhe interpretimet e reja dhe të ndryshuara (vazhdim)

5.1.2 Standarde dhe ndryshime të tjera (vazhdim)

Ndryshimet në SNRF 9: Opsionet e parapagimit me kompensim Negativ (vazhdim)

Ndryshimet në SNRF 9 sqarojnë se një aktiv financiar kalon kriterin SPPI, pavarësisht nga ngjarja ose rrethana që shkakton ndërprerjen para kohe të kontratës dhe pavarësisht se cila palë paguan ose merr kompensim të arsyeshëm për ndërprerjen para kohe të kontratës. Ndërprerja e parakohshme mund të rezultojë nga një afat kontraktual ose nga një ngjarje jashtë kontrollit të palëve në kontratë, të tilla si një ndryshim në ligj ose rregullore që çon në ndërprerjen para kohe të kontratës.

Kur parapagimi është bërë me vlerën aktuale të drejtë ose në një shumë që përfshin vlerën e drejtë të kostos për të ndërprerë një instrument mbulues të lidhur, Banka vlerëson flukset monetare specifike kontraktuale për instrumentet përkatëse të borxhit në mënyrë që të përcaktojë nëse ato plotësojnë kriterin SPPI. Këto ndryshime nuk patën asnjë ndikim në pasqyrat financiare të Bankës.

Standardet e mëposhtme janë publikuar dhe janë efektive për periudhën vjetore që filloi nga data 1 janar 2019, por ato nuk kanë ndikim për Shoqërinë.

Interesat afatgjatë në Pjesëmarrje dhe Sipërmarrje të përbashkëta - Ndryshimet në SNK 28:

ndryshimet sqarojnë se një njësi ekonomike zbaton SNRF 9 për interesat afatgjata në një shoqëri tregtare ose sipërmarrje të përbashkët, për të cilën nuk zbatohet metoda e kapitalit neto, por që, në thelb, formon pjesë të investimit neto në (interesa afatgjata) të pjesëmarrjes e ose sipërmarrjes të përbashkët.

Ndryshimi i Planit, Reduktimi ose Shlyerjet - Ndryshimet në SNK 19: ndryshimet adresojnë kontabilitetin kur një ndryshim i planit, reduktim ose shlyerje ndodh gjatë një periudhe raportimi.

Procesit i Përmirësimit Vjetor 2015 - Cikli 2017 (lëshuar në Dhjetor 2017):

- SNRF 3 Kombinime të Biznesit – Interesa të mbajtura më parë në një sipërmarrje të përbashkët;
- SNRF 11 Marrëveshje të Përbashkëta – Interesa të mbajtura më parë në një sipërmarrje të përbashkët;
- SNK 12 Tatimi mbi të Ardhurat - Pasojat e pagesave të tatimit mbi të ardhurat mbi instrumente financiare të klasifikuar si kapital;
- SNK 23 Kostot e huamarrjes - Kostot e huamarrjes të përshtatshëm për kapitalizim.

6. Përmbledhje e politikave të rëndësishme të kontabilitetit

Politikat kryesore të kontabilitetit të përdorura gjatë përgatitjes së këtyre pasqyrave financiare janë paraqitur si më poshtë. Këto politika janë zbatuar në mënyrë të vazhdueshme në të gjitha vitet e paraqitura, përveç kur citohet ndryshe.

6.1 Përkthimi i transaksioneve në monedhë të huaj

Monedha funksionale dhe prezantuese

Monedha funksionale dhe prezantuese e Bankës është leku shqiptar ("lekë"). Leku është monedha kryesore në mjedisin ekonomik në të cilin Banka operon, Republika e Shqipërisë. Shumat e paraqitura në këto pasqyra financiare janë rrumbullakuar në mijëra më të afërt, përveç kur citohet ndryshe.

Transaksionet dhe tepricat

Transaksionet në monedha të huaja përkthehen në monedhën përkatëse funksionale të operacionit me kursin e këmbimit në vend në datën e transaksionit.

Aktivitet dhe detyrimet monetare të shprehura në monedha të huaja në datën e raportimit janë ri-konvertuar në monedhën funksionale me kursin e këmbimit në vend, në datën e raportimit. Fitimi ose humbja në valutë në zërat monetarë është diferenca midis kostos së amortizuar në monedhën funksionale në fillim të periudhës, e rregulluar për interesin efektiv dhe pagesat gjatë periudhës, dhe koston e amortizuar në monedhë të huaj të përkthyer me kursin e këmbimit në vend në fund të periudhës.

6. Përmbledhje e politikave të rëndësishme të kontabilitetit (vazhdim)**6.1 Përktimi në monedhë të huaj****Transaksionet dhe tepricat**

Aktivitetet dhe detyrimet jo monetare në monedhë të huaj, të cilat maten me kosto historike, konvertohen duke përdorur kurset e këmbimit, në datën e njohjes.

Diferencat në monedhë të huaj që rrjedhin nga përktimi njihen përgjithësisht në fitim ose humbje, përveç diferencave në monedhë të huaj që rrjedhin nga përktimi i instrumenteve të kapitalit të disponueshëm për shitje, të cilat njihen në të ardhurat e tjera gjithëpërfshirëse OCI.

Normat e aplikueshme të këmbimit (lekë në njësi në valutë të huaj) për monedhat kryesore më 31 Dhjetor 2019 dhe 2018 ishin si më poshtë:

	Më 31 Dhjetor, 2019	Më 31 Dhjetor 31, 2018
USD	108.64	107.82
EUR	121.77	123.42

6.2 Njohja e të ardhurave

Të ardhurat njihen në atë masë sa është e mundshme që përfitimet ekonomike të rrjedhin në Bankë dhe të ardhurat mund të maten me besueshmëri. Kriteret specifike të mëposhtme të njohjes gjithashtu duhet të përmbushen përpara se të njihen të ardhurat.

a) Të ardhura dhe shpenzime nga interesi

Të ardhurat nga interesi përfshijnë kupona e fituara nga investimet me të ardhura të pandryshueshme, çdo zbritje të maturuar dhe primin nga bonot e thesarit me kupon zero të njohura duke u përdorur në fitim ose humbje metodën efektive të normës së interesit dhe të ardhura interesi nga kredi dhe paradhënie. Për të gjithë instrumentet financiare të matur me kosto të amortizuar dhe instrumentet financiare që mbartin interesin, të klasifikuar si investime financiare të vlefshme për shitje, të ardhurat nga interesi ose shpenzimet regjistrohen me normën efektive të interesit, e cila është norma që skanton vlerën aktuale të pagesave ose arkëtimeve monetare të ardhshme përgjatë jetës së instrumentit financiar, ose një periudhe më të shkurtër, sipas rastit, me vlerën e mbetur neto të aktivitetit ose detyrimit financiar.

Përlogaritja merr parasysh të gjitha kushtet kontraktuale të instrumentit financiar (për shembull, opsionet e parapagimit) dhe përfshin çdo tarifë ose kosto shtesë që i atribuohen drejtpërdrejt instrumentit dhe janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit, por përjashton humbjet e kredisë në të ardhmen. Vlera kontabël e aktivitetit ose detyrimit financiar rregullohet nëse Banka rishikon vlerësimet e saj të pagesave ose të arkëtimeve. Vlera kontabël e rregulluar llogaritet duke u bazuar në normën efektive fillestare të interesit dhe ndryshimi në vlerën kontabël regjistrohet si e ardhur ose shpenzim nga interesi. Kur vlera e regjistruar e një aktivi financiar ose një grupi aktivesh të ngjashme financiare është zvogëluar si pasojë e një humbje nga zhvlerësimi, të ardhurat nga interesi vazhdojnë të njihen duke përdorur normën efektive të interesit fillestar të aplikuar në vlerën e re kontabël.

'Kostoja e amortizuar' e një aktivi financiar ose detyrimi financiar është shuma në të cilën aktivi financiar ose detyrimi financiar matet në njohjen fillestare minus ripagimet kryesore, plus ose minus amortizimin kumulativ duke përdorur metodën e interesit efektiv të çdo ndryshimi midis asaj fillestare shuma dhe shuma e maturitetit dhe, për aktivet financiare, të rregulluara për çdo lejim të prishëm të humbjes së kredisë (ose lejimin e zhvlerësimit para 1 janarit 2018). "Vlera kontabël neto e një aktivi financiar" është kostoja e amortizuar e një aktivi financiar para se të rregullohet çdo lejim të pritur të humbjes së kredisë.

b) Të ardhura nga tarifa dhe komisione

Në përputhje me SNRF 15, të ardhurat nga kontratat me klientët njihen kur Banka ka përmbushur detyrimet e saj të performancës duke transferuar shërbimet e premtuara tek klienti. Të ardhurat njihen me një vlerë që reflekton vlerën kontabël që pritet të merret në këmbim.

6. Përmbledhje e politikave të rëndësishme të kontabilitetit (vazhdim)

6.2 Njohja e të ardhurave (vazhdim)

b) Të ardhura nga tarifa dhe komisione (vazhdim)

Banka fiton të ardhura nga tarifa dhe komisione nga një gamë e larmishme shërbimesh që u ofron klientëve të saj. Të ardhurat nga tarifat mund të ndahen në dy kategoritë e mëposhtme:

i. Të ardhura nga tarifat për shërbime që ofrohen përgjatë një periudhe kohe të caktuar

Tarifat e fituara për ofrimin e shërbimeve përgjatë një periudhë kohe maturohen përgjatë asaj periudhe. Këto tarifa përfshijnë tarifa komisioni për mirëmbajtjen e llogarive, tarifa të mirëmbajtjes së kartave dhe shërbimit E-banking. Tarifat për angazhimin e huasë, për kredi që ka të ngjarë të tërhiqen dhe tarifa të tjera të lidhura me kredinë të cilat shtyhen (së bashku me ndonjë kosto shtesë) dhe njihen si një rregullim i normës efektive të interesit për kredinë.

ii. Të ardhura nga tarifat për shërbime transaksioni që njihen në një pikë në kohë

Këto tarifa dhe komisione përfshijnë tarifat e urdhër pagesave dhe urdhër transfertave të klientëve, dhe shërbimet e tjera bankare të ofruara. Këto tarifa ose pjesët përbërëse të tarifave që lidhen me një performancë të caktuar njihen pas kryerjes së shërbimit.

• Tarifat e huadhënies

Tarifat e përfshira këtu përfshijnë ndër të tjera tarifat e tarifuarat për shërbimin e një kredie, letërkredie ose garancie bankare.

Të ardhurat dhe shpenzimet e tarifave dhe komisioneve të tjera lindin në shërbimet financiare që operohen nga Banka gjatë aktivitetit të saj dhe njihen kur shërbimi përkatës realizohet ose merret.

c) Të ardhura nga qiraja

Të ardhurat nga qiraja kontabilizohen në mënyrë lineare përgjatë afatit të qirasë, dhe regjistrohen në fitim ose humbje si të ardhura të tjera operative. Banka nuk ka pasuri të investimeve në fund të vitit dhe gjatë periudhës së raportimit.

6.3 Instrumentet financiare - njohja fillestare dhe matja e mëpasshme

a) Data e njohjes

Aktivitetet dhe detyrimet financiare, me përjashtim të huave dhe paradhënies për klientët dhe tepricat që i detyrohen klientëve, fillimisht njihen në datën e tregtimit, d.m.th., datën në të cilën Banka bëhet palë në dispozitat kontraktuale të instrumentit. Kjo përfshin tregtime të rregullta, d.m.th., blerje ose shitje të aktiveve financiare që kërkojnë shpërndarjen e aktiveve brenda afatit kohor të vendosur përgjithësisht me rregullore ose konventë në tregun vendas. Huatë dhe paradhëniet ndaj klientëve njihen kur fondet transferohen në llogaritë e klientëve. Banka njeh tepricat ndaj klientëve kur fondet transferohen në Bankë.

b) Matja fillestare e instrumenteve financiare

Klasifikimi i instrumenteve financiare në njohjen fillestare varet nga kushtet e tyre kontraktuale dhe modeli i biznesit për menaxhimin e instrumenteve siç përshkruhet në Shënimin 6.2. Instrumentet financiare fillimisht maten me vlerën e drejtë, me përjashtim të rasteve kur aktivitetet dhe detyrimet financiare janë regjistruar në FVPL, kostot e transaksionit i shtohen, ose zbriten nga kjo shumë. Llogaritë e arkëtueshme tregtare maten me çmimin e transaksionit. Kur vlera e drejtë e instrumenteve financiare në njohjen fillestare ndryshon nga çmimi i transaksionit, bankat kontabilizojnë fitimin ose humbjen e Ditës 1, siç përshkruhet më poshtë.

c) Dita 1 fitimi ose humbja

Kur vlera e drejtë e instrumentit ndryshon nga vlera e drejtë në origjinë dhe vlera e drejtë bazohet në një teknikë vlerësimi duke përdorur vetëm hyrjet (inputet) e krahasuara në transaksionet e tregut, Banka njeh ndryshimin midis çmimit të transaksionit dhe vlerës së drejtë në të ardhurat neto nga tregtimi. Në këto raste kur vlera e drejtë bazohet në modele për të cilat disa nga inputet nuk janë të krahasueshme, diferenca midis çmimit të transaksionit dhe vlerës së drejtë shtyhet dhe ajo njihet vetëm në fitim ose humbje kur hyrjet (inputet) bëhen të krahasueshme, ose kur instrumenti është çregjistruar.

6. Përmbledhje e politikave të rëndësishme të kontabilitetit (vazhdim)

6.3 Instrumentet financiare - njohja fillestare dhe matja e mëpasshme (vazhdim)

d) Kategoritë e matjes së aktiveve dhe detyrimeve financiare

Banka i klasifikon të gjitha aktivet e saj financiare bazuar në modelin e biznesit për administrimin e aktiveve dhe kushteve kontraktuale të aktivitetit, të matura ose me:

- Koston e amortizuar (AC)
- Vlerën e drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse (FVOCI)

Detyrimet financiare, përveç angazhimeve të kredisë dhe garancive financiare, maten me koston e amortizuar ose në FVPL kur ato mbahen për tregtim ose aplikohet përcaktimi i vlerës së drejtë. Shihni politikat e kontabilitetit 6.3.

e) Kompensimi i instrumenteve financiare

Aktivitet dhe detyrimet financiare kompensohen dhe shuma neto e raportuar në pasqyrën e pozicionit financiar kur ekziston një e drejtë e zbatueshme me ligj për të kompensuar shumat e njohura dhe ka një qëllim që të shlyhen në bazë neto, ose të realizojnë aktivin dhe të shlyejnë detyrimin njëkohësisht

f) Mosnjohja (çregjistrimi)

Aktivitet financiare çregjistrohen kur të drejtat kontraktuale për të marrë flukset monetare nga këto aktive kanë pushuar së ekzistuari ose aktivitet janë transferuar dhe në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë së aktiveve janë transferuar gjithashtu (që do të thotë, nëse në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet nuk janë transferuar, Banka teston kontrollin për tu siguruar që përfshirja e vazhdueshme në bazë të cdo pushteti të mbajtur të kontrollit nuk parandalon çregjistrimin). Detyrimet financiare çregjistrohen kur ato janë shlyer ose në rastin e kundërt shuar. d.m.th kur detyrimi i specifikuar në kontratë, shkarkohet, anulohet ose skadon.

g) Fshirjet

Banka i fshin aktivitet financiare në tërësinë e tyre ose një pjesë të tyre kur ka ezauruar të gjitha përpjekjet praktike të rimëkëmbjes dhe nuk ka ndonjë pritshmëri të arsyeshme për rimëkëmbje. Kriteret që tregojnë se nuk ka pritshmëri të arsyeshme të rimëkëmbjes përfshijnë periudhën e mospagimit, cilësinë e kolateralit dhe fazat e ndryshme të procedurave të përmbartimit. Banka mund të fshijë aktivitet financiare që janë ende subjekt i aktiviteteve përmbartimore, por kjo nuk ndikon në të drejtat e saj në procedurat e përmbartimit. Banka ende kërkon të rikuperojë të gjitha shumat plotësisht që i takojnë me ligj. Fshirja zvogëlon vlerën kontabël bruto të një aktivi financiar dhe zbritjen për zhvlerësimin. Çdo rikuperim i mëvonshëm i kreditohet shpenzimit të humbjes së kredisë.

6.4 Përcaktimi i vlerës së drejtë

Për të treguar se si janë nxjerrë vlerat e drejta, instrumentet financiare klasifikohen bazuar në një hierarki të teknikave të vlerësimit, siç përmbledhen më poshtë, në:

- Instrumente financiare të Nivelit 1 –Ato instrumente ku hyrjet (Inputet) e përdorura në vlerësim janë çmime të kuotuar të parregulluara nga tregjet aktive për aktive ose detyrime identike në të cilat Banka ka qasje në datën e matjes. Banka i konsideron tregjet si aktive vetëm nëse ka veprimtari të mjaftueshme tregtare në lidhje me vëllimin dhe likuiditetin e aktiveve ose detyrimeve identike dhe kur ka kuota çmimesh detyruese dhe të periudhës së ushtruar, të disponueshme në datën e bilancit. Një instrument financiar vlerësohet i kuotuar në një treg aktiv nëse çmimet e kuotuar janë të disponueshme me lehtësi dhe në mënyrë të rregullt nga një agjenci këmbimi valutor, tregtar, ndërmjetës, grup i industrisë, agjenci shërbimi çmimesh ose agjenci rregullatore, dhe këto çmime përfaqësojnë transaksione të tregut aktual dhe që ndodhin rregullisht mbi bazën e një transaksioni të kryer në mënyrë të vullnetshme midis palëve të palidhura me njëra-tjetrën. Nëse kriteret e mësipërme nuk përmbushen, tregu vlerësohet si joaktiv. Treguesit e një tregu joaktiv janë kur ka një marzh të gjerë të çmimit të kërkuar dhe ofruar ose një rritje të konsiderueshme të marzhit midis çmimit të kërkuar dhe ofruar ose ka pak transaksione të fundit, një rënie të ndjeshme në vëllimin mesatar të tregtimit ditor të të gjitha aksioneve nën shqyrtim në vend gjatë 5 viteve të fundit, etj.

6. Përmbledhje e politikave të rëndësishme të kontabilitetit (vazhdim)

6.4 Përcaktimi i vlerës së drejtë (vazhdim)

- Instrumente financiare të Nivelit 2 - Ato instrumente ku hyrjet (inputet) që përdoren për vlerësim dhe janë të konsiderueshme, rrjedhin nga të dhëna të tregut të vëzhguara direkt ose indirekt të disponueshme përgjatë të gjithë periudhës së jetës së këtij instrumenti. Të dhëna të tilla përfshijnë çmime të kuotuarra për aktive ose detyrime të ngjashme në tregjet aktive, çmime të kuotuarra për instrumente identike në tregjet joaktive dhe të dhëna të mbikëqyrura përveç çmimeve të kuotuarra siç janë normat e interesit dhe kurbat e normës së interesit, paqëndrueshmëria e nënkuptuar dhe marzhi i kredisë. Për më tepër, rregullimet mund të kërkojnë për gjendjen ose vendndodhjen e aktivit ose masën në të cilën lidhet me zërat që janë të krahasueshëm me instrumentin e vlerësuar. Sidoqoftë, nëse rregullime të tilla bazohen në inpute të pakontrollueshme të cilat janë domethënëse për tërë matjen, Banka do t'i klasifikojë instrumentet si Nivel 3.
- Instrumente financiare të Nivelit 3 - Ato instrumente që përmbajnë një ose më shumë të dhëna të pambikëqyrura që janë domethënëse për matjen në tërësi.

Për të gjithë instrumentet e tjerë financiarë që nuk janë listuar në një treg aktiv, vlera e drejtë përcaktohet duke përdorur teknika të përshtatshme vlerësimi. Teknikat e vlerësimit përfshijnë teknika të vlerës aktuale neto, krahasimin me instrumente të ngjashme për të cilat ekzistojnë çmime të mbikëqyrura të tregut të dhe modele të tjera të vlerësimit. Teknika vlerësimi, siç janë modelet skontuarra të fluksit monetar dhe modelet e bazuara në transaksionet e kryera në mënyrë të vullnetshme midis palëve të palidhura me njëra-tjetrën ose vlera kontabël neto e të dhënave financiare të investitorëve, përdoren për të matur vlerën e drejtë të instrumenteve të caktuar financiarë për të cilët informacioni mbi çmimet e tregut të jashtëm nuk është i disponueshëm.

Banka vlerëson vlerën kontabël neto në secilën periudhë raportimi mbi bazën e instrumentit me instrument dhe riklasifikon instrumentet kur është e nevojshme, bazuar në faktet në fund të periudhës së raportimit.

6.5 Aktivet dhe detyrimet financiare

i. Matja dhe klasifikimi

Instrumentet financiare klasifikohen sipas rregullave të SNRF 9 bazuar në:

- Modelin e biznesit të Bankës për administrimin e aktivit financiar dhe
- Karakteristikat kontraktuale të fluksit të mjeteve monetare (referuar si "Testi SPPI").

Bazuar në kriteret e mësipërme, Banka klasifikon instrumentet financiare në një nga tre kategoritë e mëposhtme: (a) me koston e amortizuar (b) në FVOCI dhe (c) në FVTPL

Një aktiv financiar (d.m.th. Detyrim nga Bankat, Kreditë dhe paradhëniet e klientëve dhe investimeve të tjera financiare) matet me koston e amortizuar nëse i plotëson të dyja kushtet e mëposhtme dhe nuk është përcaktuar si në FVTPL:

- ai është mbajtur në kuadër të një modeli biznesi, qëllimi i të cilit është mbajtja e aktiveve për mbledhjen e flukseve monetare kontraktuale;; dhe
- ai është mbajtur në kuadër të një modeli biznesi, qëllimi i të cilit është mbajtja e aktiveve për mbledhjen e flukseve monetare kontraktuale;.

Një aktiv financiar matet në FVOCI vetëm nëse i plotëson të dyja kushtet e mëposhtme dhe nuk është përcaktuar si në FVTPL:

- ai është mbajtur në kuadër të një modeli biznesi, qëllimi i të cilit është mbajtja e aktiveve për mbledhjen e flukseve monetare kontraktuale;; dhe
- kushtet kontraktuale të tij krijojnë data të caktuara për flukset e parave që janë vetëm pagesa të principalit dhe interesit mbi shumën kryesore të papaguar.

Të gjitha aktivet financiare që nuk klasifikohen si të matura me koston e amortizuar ose FVOCI siç përshtatet më lart, maten në FVTPL. Për më tepër, në njohjen fillestare, Banka mund të përcaktojë në mënyrë të pakthyeshme një aktiv financiar që plotëson kërkesat e tjera që duhet të maten me koston e amortizuar ose në FVOCI si në FVTPL nëse kjo e eliminon ose zvogëlon ndjeshëm një mospërputhje kontabël që do të lindte ndryshe. Banka nuk ka instrumente VFTPL deri në datën e raportimit.

Sipas SNRF 9, derivativët e përfshira në kontrata ku baza e kontratës është një aktiv financiar në fushën SNRF 9 nuk qëndrojnë të ndarë. Përkundrazi, instrumenti financiar hibrid vlerësohet si një i tërë për klasifikim.

6. Përmbledhje e politikave të rëndësishme të kontabilitetit (vazhdim)

6.5 Aktivet dhe detyrimet financiare (vazhdim)

i. Matja dhe klasifikimi (vazhdim)

Vlerësimi i modelit të biznesit

Banka ka finalizuar modelin e saj të biznesit, si dhe testimin SPPI dhe ka arritur në përfundimin si më poshtë:

✓ **Obligacione qeveritare dhe portofoli i bonove të thesarit**

Për **produktet e thesarit** të Bankës (obligacionet dhe bonot e thesarit), modelet e identifikuara të biznesit janë "**Mbajtje për mbledhje**" dhe "**Mbajtje për mbledhje dhe shitje**" që kërkojnë matjen me vlerën e drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse (FVTOCI) nëse edhe kushtet e Testit SPPI janë përmbushur.

Sipas SNRF 9 (4.1.2A), një aktiv financiar do të matet me vlerën e drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse nëse plotësohen të dyja kushtet e mëposhtme:

- aktivi financiar mbahet brenda një modeli biznesi, objektivi i të cilit arrihet si nga mbledhja e flukseve monetare kontraktuale, ashtu edhe nga shitja e aktiveve financiare dhe
- kushtet kontraktuale të aktivit financiar lindin në data të specifikuar të flukseve monetare që janë vetëm pagesa të principalit dhe interesit mbi shumën e principalit të papaguar.

Aktivitetet financiare të FVTOCI janë matur më pas në vlerën e drejtë me fitimet dhe humbjet që vijnë si rezultat i ndryshimit në vlerën e drejtë të njohur në të ardhurat e tjera gjithëpërfshirëse (OCI). Të ardhurat nga interesi dhe fitimet dhe humbjet nga këmbimi valutor njihen në fitim ose humbje në të njëjtën mënyrë si për aktivet financiare të matura me koston e amortizuar. Llogaritja e HPK për aktivin financiar shpjegohet në shënimin 6.5 ii). Kur Banka mban më shumë se një investim në të njëjtën siguri, ato konsiderohen të nxjerra jashtë përdorimi në bazën hyrje e parë dalje e parë. Mbi çregjistrimin, fitimet ose humbjet kumulative të njohura më parë në OCI janë riklasifikuar nga OCI në fitim ose humbje.

Tirana Bank nuk mban portofol të letrave me vlerë për qëllime tregtimi, me qëllimin e blerjes/shitjes në mënyrë aktive në varësi të vlerës së drejtë të aktiveve.

✓ **Huatë dhe paradhëniet për klientët**

Për **huatë dhe paradhëniet e Bankës ndaj portofolit të klientëve**, modeli i biznesit i identifikuar është modeli i biznesit "Mbajtje për mbledhje" dhe për këtë arsye, huatë e klasifikuara në këtë model biznesi do të maten me koston të amortizuar nëse plotësohen edhe kushtet e testit SPPI. Çdo hua që do të dështojë në testin SPPI do të matet me vlerën e drejtë përmes PL.

Sipas SNRF 9 (4.1.2), një aktiv financiar matet me koston e amortizuar nëse plotësohen të dyja kushtet e mëposhtme:

- aktivi financiar mbahet brenda një modeli biznesi, qëllimi i të cilit është të mbajë aktivet financiare për të mbledhur flukset monetare kontraktuale dhe
- kushtet kontraktuale të aktivit financiar lindin në data të specifikuar të flukseve monetare që janë vetëm pagesa të principalit dhe interesit mbi shumën kryesore të papaguar.

Modeli i biznesit i Bankës është të krijojë kredi dhe të mbledhë flukset e tyre monetare kontraktuale. Çdo shitje e aktiveve financiare brenda këtij modeli biznesi kryhet për shkak të përkeqësimit të kreditimit të huasë dhe me qëllim zvogëlimin e NPE dhe NPL dhe në asnjë rast nuk pasqyron qëllimin fillestar të veprimtarisë së huadhënies.

Vlerësimet nëse flukset monetare kontraktuale janë vetëm pagesa të principalit dhe interesit

Për qëllime të këtij vlerësimi, "principalit" përkufizohet si vlera e drejtë e aktivitetit financiar në njohjen fillestare. 'Interesi' përcaktohet si vlera kontabël neto për vlerën në kohë të parasë, për rrezikun e kredisë të shoqëruar me shumën e principalit të mbetur papaguar në një periudhë të caktuar kohe dhe për rreziqet dhe kostot e tjera bazë të huazimit (p.sh. rreziku i likuiditetit dhe kostot administrative), si dhe një marzh fitimi.

6. Përmbledhje e politikave të rëndësishme të kontabilitetit (vazhduar)

6.5 Aktivet dhe detyrimet financiare (vazhdim)

i. Matja dhe klasifikimi (vazhdim)

Vlerësimi i modelit të biznesit (vazhdim)

✓ **Huatë dhe paradhëniet për klientët (vazhdim)**

Në mënyrë që të japë vlerësimin nëse flukset monetare kontraktuale janë pagesa vetëm të principalit dhe interesit, Banka merr në konsideratë kushtet kontraktuale të instrumentit. Kjo përfshin vlerësimin nëse aktivi financiar përmban një afat kontraktual që mund të ndryshojë kohëzgjatjen ose shumën e flukseve monetare kontraktuale të tillë që të mos mund të plotësojë këtë kusht.

Në bërjen e vlerësimit, Banka konsideron:

- ngjarje të mundshme që mund të ndryshojnë shumën dhe kohëzgjatjen e fluksit të parave;
- karakteristikat e levave;
- afatet zgjatjes dhe parapagimit;
- kushte që kufizojnë pretendimin e Bankës për flukse monetare nga aktive të specifikuar - p.sh. rregullimet e aktiveve pa rekurs; dhe
- tipare që modifikojnë vlerën kontabël neto për vlerën në kohë të parasë - p.sh. rivendosja periodike e normave të interesit.

Normat e interesit në huatë me pakicë të krijuara nga Banka bazohen në Normat e Brendshme që përcaktohen nën diskrecionin e Bankës. Në këto raste, Banka vlerëson nëse seti SFR është në përputhje me normat e tregut dhe i siguron Bankës kthime të mjaftueshme për të mbuluar:

- vlerën në kohë të parasë,
- rrezikun e kredisë të lidhur me shumën e principalit të papaguar gjatë një periudhe kohe të caktuar, dhe
- rreziqe dhe kosto të tjera bazë të huazimit, si dhe një marzh fitimi.

Të gjitha kreditë me pakicë të Bankave përmbajnë veçori të parapagimit. Një tipar parapagimi është në përputhje me kriterin SPPI nëse shuma e parapagimit paraqet në mënyrë thelbësore shumën të papaguar të principalit dhe interesit mbi shumën e principalit të papaguar, e cila mund të përfshijë kompensim të arsyeshëm për ndërprerjen e parakohshme të kontratës.

ii. Zhvlerësimi

Banka ka regjistruar zbritjen e humbjeve të pritshme të kredisë për të gjitha kreditë dhe aktivet e tjera financiare që nuk janë mbajtur në FVLP, së bashku me angazhimet e kredisë dhe kontratat e garancive financiare. Kjo kërkon vlerësim të ndryshimeve në faktorët ekonomikë që prekin HPK, të cilat përcaktohen në bazë të peshës së ponderuar të probabilitetit.

Përveç Aktiveve Financiare që maten me kosto të amortizuar, modeli i ri i zhvlerësimit zbatohet edhe për instrumentet financiare në vijim që nuk maten me VDPFH:

- aktive financiare që janë instrumente borxhi; dhe
- angazhimet e huave dhe kontratat e garancisë financiare të lëshuara (më parë, zhvlerësimi është matur sipas SNK 37 Provigjonet, Detyrimet e Kushtëzuara dhe Aktivet e Kushtëzuar).

SNRF 9 kërkon të njihet një humbje e zbritshme në një shumë të barabartë me HPK-të 12-mujore ose HPK-të e përjetshme në varësi të vlerësimit të rrezikut të mospagimit. HPK-të e përjetshme janë HPK-të që rezultojnë nga të gjitha rastet e mundshme të mospagimit gjatë jetës së pritshme të një instrumenti financiar, ndërsa HPK-të 12-mujore janë pjesë e HPK-ve që rezultojnë nga rastet e mospagimit që janë të mundshme brenda 12 muajve pas datës së raportimit.

Banka njeh humbjet e zbritshme në një shumë të barabartë me HPK-të e përjetshme, përveçse në rastet e mëposhtme, për të cilat shuma e njohur do të jetë HPK 12-mujore::

- letrat me vlerë investuese të borxhit që përcaktohen të kenë rrezik të ulët kreditor në datën e raportimit. Banka e konsideron një letër borxhi si një rrezik i ulët kreditor kur vlerësimi i rrezikut të saj kreditor është ekuivalent me përkufizimin e kuptimit global të "klasës së investimit"; dhe
- huatë dhe letrat me vlerë investuese të borxhit për të cilat rreziku kreditor nuk është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare, dhe kështu që, ato klasifikohen në Fazën 1.

6. Përmbledhje e politikave të rëndësishme të kontabilitetit (vazhdim)

6.5 Aktivitet dhe detyrimet financiare (vazhdim)

ii. Zhvlerësimi (vazhdim)

Kërkesat për zhvlerësim të SNRF 9 janë komplekse dhe kërkojnë gjykime, vlerësime dhe supozime të drejtit, veçanërisht në fushat e mëposhtme, të cilat diskutohen më në detaje më poshtë:

- Llogaritja e input-eve kryesore në HPK si Probabiliteti i Mospagimit(PD), Humbja e ardhur nga Mospagimi (LGD) dhe Ekspozimi ndaj Mospagimit (EAD).
- vlerësimi nëse rreziku kreditor i një instrumenti është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare; dhe
- përfshirja e informacionit të ardhshëm në matjen e HPK-ve.

HPK-të janë një vlerësim i ponderuar probabiliteti i humbjeve të kredisë dhe do të maten si më poshtë:

- *aktive financiare që nuk janë kredituar-zhvlerësuar në datën e raportimit*: vlera aktuale e të gjitha mungesave të parave - d.m.th. diferenca midis fluksit të mjeteve monetare që i detyrohen njësisë ekonomike në përputhje me kontratën dhe fluksit e mjeteve monetare që Banka pret të marrë;
- *aktivet financiare që janë zhvlerësuar nga kreditë në datën e raportimit*: diferenca midis vlerës kontabël bruto dhe vlerës aktuale të fluksit monetare të ardhshme të vlerësuar;
- *angazhimet e huasë të patërhequr*: vlera aktuale e diferencës midis fluksëve të mjeteve monetare kontraktuale që i detyrohen Bankës nëse angazhimi dhe fluksit monetare që Banka pret të marrë tërhiqen; dhe
- *kontratat e garancisë financiare*: vlera aktuale e pagesave të pritshme për të rimbursuar mbajtësin minus shumatat që Banka pret të rikuperojë.

• **Hyrje (Input-e) në matjen e HPK-ve**

Hyrjet (inputet) kryesore në matjen e HPK-ve kanë të ngjarë të jenë struktura afatgjata të variablove në vijim: Probabiliteti i Mospagimit, Humbja e ardhur nga Mospagimi; dhe Ekspozimi në Mospagim.

Këto parametra rrjedhin nga modelet statistikore të zhvilluara nga brenda dhe të dhëna të tjera historike që përdorin modelet rregullatore. Ato janë të përshtatura për të pasqyruar informacionin e ardhshëm siç përshkruhet më poshtë. Nivelet e rrezikut kreditor do të jenë një kontribut primar në përcaktimin e strukturës afatgjatë të Probabilitetit të Mospagimit për ekspozimet. Banka do të përdorë modele statistikore për të analizuar të dhënat e mbledhura dhe për të gjeneruar vlerësime të Probabilitetit të Mospagimit së mbetur të ekspozimeve dhe se si këto pritet të ndryshojnë si pasojë e kalimit të kohës. Kjo analizë do të përfshijë identifikimin dhe kalibrimin e marrëdhënieve midis ndryshimeve në normat e mospagimit dhe ndryshimeve në faktorët kryesorë makroekonomikë, si dhe analizën e thellë të ndikimit të disa faktorëve të tjerë (p.sh. përvoja e qëndrueshmërisë) në rrezikun e mospagimit. Për shumicën e ekspozimeve, treguesit kryesorë makroekonomikë ka të ngjarë të përfshijnë rritjen e PBB-së, normat e interesit dhe papunësinë. Qasja e Bankës për përfshirjen e informacioneve të ardhshme në këtë vlerësim është diskutuar më poshtë.

- Humbja e Ardhur nga Mospagimi është madhësia e humbjes së mundshme nëse ka mospagim nga huamarrësi. Banka vlerëson parametrat e Humbjes së Ardhur nga Mospagimi bazuar në historinë e niveleve të rikuperimit të kërkesave ndaj palëve të paracaktuara. Modelet e Humbjes së Ardhur nga Mospagimi marrin në konsideratë strukturën, kolateralin, vjetërsinë e kërkesës dhe kostot e rikuperimit të çdo kolaterali që është pjesë përbërëse e aktivitetit financiar.
- Ekspozimi në Mospagim përfaqëson ekspozimin e pritshëm në rast të një mospagimi. Ekspozimi në Mospagim i një aktiviteti financiar do të jetë vlera kontabël bruto në mospagim. Për angazhimet e huadhënies dhe garancitë financiare, Ekspozimi në Mospagim do të marrë parasysh shumën e tërhequr, si dhe shumatat potenciale të ardhshme që mund të nxirren ose paguhen sipas kontratës, të cilat do të vlerësohen bazuar në vrojtimit historike dhe parashikimet e ardhshme.

Banka mat HPK-të duke marrë parasysh rrezikun e mospagimit për periudhën maksimale kontraktuale (përfshirë opsionet e zgjatjes së kredisë së huamarrësit) mbi të cilat është e ekspozuar ndaj rrezikut kreditor, Periudha maksimale kontraktuale zgjat deri në datën në të cilën Banka ka të drejtë të kërkojë një pagesë paradhënie ose ndërpresë një angazhim ose garanci kredie.

6. Përmbledhje e politikave të rëndësishme të kontabilitetit (vazhdim)

6.5 Aktivet dhe detyrimet financiare (vazhdim)

ii. Zhvlerësimi (vazhdim)

• Hyrje (inputet) në matjen e HPK-ve (vazhdim)

Për overdraftet me pakicë dhe lehtësirat e kartës së kreditit dhe disa struktura rrotulluese të korporatave që përfshijnë si një hua dhe një përbërës të angazhimit të patërhequr, Banka mund të matë HPK-të për një periudhë më të gjatë se periudha maksimale kontraktuale, nëse aftësia kontraktuale e Bankës për të kërkuar ripagimin dhe anulimin e angazhimit të patërhequr nuk kufizon ekspozimin e Bankës ndaj humbjeve të kredisë në periudhën e njoftimit kontraktual. Këto lehtësira nuk kanë një afat të caktuar ose strukturë të ripagimit dhe menaxhohen në baza kolektive. Banka mund t'i anulojë ato me efekt të menjëhershëm, por kjo e drejtë kontraktuale nuk zbatohet në menaxhimin normal të përditshëm, por vetëm kur Banka vihet në dijeni për një rritje të rrezikut kreditor. Megjithatë, kjo periudhë do të vlerësohet duke marrë parasysh veprimet e menaxhimit të riskut kreditor që Banka pret të ndërmarrë dhe që shërbejnë për të zbutur HPK-të. Këto përfshijnë një ulje të limiteve dhe anulimin e lehtësirave që Banka ofron.

Kur modelimi i një parametri kryhet në bazë kolektive, instrumentet financiare do të grupohen në bazë të karakteristikave të rrezikut të përbashkët që përfshijnë:

- llojin e instrumentit/klientit; dhe
- klasifikimin i rrezikut kreditor.

Grupimet do t'i nënshtrohen rishikimit të rregullt për të siguruar që ekspozimet brenda një grupi të caktuar të mbeten në mënyrë të përshtatshme homogjene. Për investimet në letrat me vlerë të borxhit, në lidhje me të cilat Banka ka të dhëna historike të kufizuara, informacionet e jashtme referuese të publikuara nga agjencitë e njohura të vlerësimit të jashtëm të kredive si Moody's do të përdoren për të plotësuar të dhënat në dispozicion brenda vendit.

Përkufizimi i mospagimit

Sipas SNRF 9, Banka e konsideron një aktiv financiar si të papaguar kur:

- huamarrësi nuk ka gjasa të paguajë plotësisht detyrimet e tij të kredisë ndaj Bankës, pa ndërhyrjen nga ana e Bankës me veprime të tilla si realizimi i sigurisë (nëse ka mbajtje të tilla); ose
- huamarrësi ka më shumë se 90 ditë pa i paguar një detyrim material kredie Bankës.

Ky përkufizim është kryesisht në përputhje me përkufizimin e përdorur për qëllime rregullatore për kreditë e klasifikuara si nënstandard, të dyshimta ose të humbura.

Identifikimi i karakteristikave të mëposhtme rezultojnë si mospagim.

- Ditët e kaluara të pagesës. Ekspozimet më shumë se 90 ditë me vonesë në datën e raportimit (duke përdorur efektin e tërheqjes prej 20% - në nivelin e debitorit),
- Vështirësia për të paguar,
- Aktivi i zhvlerësuar i kredisë siç përcaktohet në kërkesat e SNRF 9,
- Ekspozime jo performuese të modifikuara,
- Ekspozime performuese të modifikuara gjatë periudhës së provës (24 muaj pas periudhës së kurimit) për të cilat masat e modifikime janë zgjatur ose kanë më shumë se 90 ditë vonesë.

Inputet e përdorura për të vlerësuar në se një instrument financiar kategorizohet në mospagim, si dhe rëndësia e tyre mund të ndryshojë me kalimin e kohës për të pasqyruar ndryshimet në rrethana.

Nivelet e rrezikut të kredisë

Banka shpërndan çdo ekspozim të biznesit me një shkallë rreziku të kredisë bazuar në kërkesat e përcaktuara nga rregullorja e Menaxhimit të Riskut të Kredisë, duke përdorur faktorë cilësor dhe sasior që janë tregues të rrezikut të mospagimit. Përveç klasave të rrezikut të paraqitura për qëllime rregullatore, Banka identifikon dhe monitoron veçmas kreditë standarde të paguara me vonesë nga kreditë standarde jo të paguara me vonesë.

Cdo ekspozim biznesi është shpërndarë në një shkallë të rrezikut të kredisë në njohjen fillestare bazuar në informacionin e disponueshëm në lidhje me huamarrësit. Ekspozimet i nënshtrohen një monitorimi të vazhdueshëm, i cili mund të rezultojë në një ekspozim të zhvendosur në një shkallë të ndryshme të rrezikut të kredisë.

6. Përmbledhje e politikave të rëndësishme të kontabilitetit (vazhdim)

6.5 Aktivet dhe detyrimet financiare (vazhdim)

ii. Zhvlerësimi (vazhdim)

• Përcaktimi nëse rreziku kreditor është rritur ndjeshëm

Sipas SNRF 9, kur përcaktohet nëse rreziku kreditor (për shembull rreziku i mospagimit) të një instrumenti financiar është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare, Banka do të marrë parasysh informacione të arsyeshme dhe të mbështetura që janë relevante dhe të disponueshme, pa kosto dhe përpjekje të panevojshme, duke përfshirë informacionin cilësor dhe sasior dhe analizën bazuar në përvojën historike të Bankës, vlerësimin e ekspertëve të kredive dhe informacionin e ardhshëm.

Banka merr në konsideratë si kriteret sasiore ashtu edhe cilësore në mënyrë që të vlerësojë nëse ka ndodhur një rritje e konsiderueshme e rrezikut kreditor.

Elementi sasior llogaritet bazuar në ndryshimin e probabilitetit të mospagimit për të gjithë jetën duke krahasuar:

- Probabilitetin e mospagimit në datën e raportimit; me
- Probabilitetin e mospagimit që u vlerësua bazuar në fakte dhe rrethana në kohën e njohjes fillestare të ekspozimit

Banka përcakton kriteret për rritjen sasiore relative të probabilitetit të mospagimit që janë tregues i një rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë.

Banka ka vendosur tre lloje treguesish: a) primar, b) sekondar dhe c) ndalesa për të demonstruar prioritetin e treguesve të përdorur për të vlerësuar nëse ka ndodhur një rritje e konsiderueshme e rrezikut të kredisë. Pavarësisht prioritetit të tyre, të gjithë kriteret kanë të njëjtën peshë në procesin e vlerësimit për rritje të ndjeshme të rrezikut kreditor.

Treguesit primarë ose sekondar mund të ndryshojnë për secilin portofol, ndërsa treguesi i ndaluar është i pranishëm në kushtet e mëposhtme:

- Instrumente që kanë kaluar më shumë se 30 ditë

Të gjitha kreditë që tregojnë rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë klasifikohen në fazën 2.

Banka monitoron efektivitetin e kriterëve të përdorura për të identifikuar rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë me rishikime të rregullta për të konfirmuar se:

- kriteret janë në gjendje të identifikojnë rritje të ndjeshme në riskun kreditor para se një ekspozim të jetë në mospagim;
- koha mesatare midis identifikimit të një rritjeje të konsiderueshme të riskut kreditor dhe mospagimit duket e arsyeshme; dhe
- ekspozimet në përgjithësi nuk transferohen drejtpërdrejt nga matjet e HPK-ve 12-mujore te kredia e zhvlerësuar

Aktivitetet financiare të mbajtura dhe të modifikuara

Kushtet kontraktuale të një kredie mund të modifikohen për një numër arsyesh, duke përfshirë ndryshimin e kushteve të tregut, mbajtjen e klientit dhe faktorë të tjerë që nuk lidhen me një përkeqësim të kredisë aktuale ose të mundshme të klientit. Një kredi ekzistuese, kushtet e të cilës janë modifikuar mund të çregjistrohen dhe kredia e rinegociuar të njihet si një kredi e re me vlerën e drejtë.

Sipas SNRF 9, kur kushtet e një aktivi financiar modifikohen dhe modifikimi nuk rezulton në çregjistrim, Banka shqyrton nëse rreziku i kredisë së aktivitetit është rritur ndjeshëm duke analizuar faktorët sasiorë dhe cilësor që ndikojnë në rrezikun e mospagimit.

Banka rinegocion huatë për klientët në vështirësi financiare (të referuara si "aktivitete modifikuese") për të rritur mundësitë e grumbullimit dhe për të minimizuar rrezikun e mospagimit. Sipas politikës së modifikimeve të Bankës, modifikimi huasë jepet në baza selektive nëse debitori momentalisht është në mospagim të borxhit të tij ose nëse ekziston një rrezik i lartë i mospagimit, ka dëshmi se debitori ka bërë të gjitha përpjekjet e arsyeshme për të paguar sipas kushteve të kontratës fillestare dhe debitori pritet të jetë në gjendje të përmbushë kushtet e rishikuara.

6. Përmbledhje e politikave të rëndësishme të kontabilitetit (vazhdim)

6.5 Aktivet dhe detyrimet financiare (vazhdim)

ii. Zhvlerësimi (vazhdim)

Aktivt financiarë të mbajtura dhe të modifikuara (vazhdim)

Kushtet e rishikuara zakonisht përfshijnë zgjatjen e maturitetit, ndryshimin e kohës së pagesave të interesit dhe ndryshimin e kushteve të marrëveshjeve të huasë. Të dyja kreditë e tregtueshme dhe të biznesit janë subjekt i politikës së qëndrueshmërisë.

Në përgjithësi, modifikimi është një tregues cilësor i vonesës dhe zhvlerësimit të kredisë dhe pritshmëritë ndaj modifikimeve janë të rëndësishme për të vlerësuar nëse ka një rritje të konsiderueshme të kredisë. Pas modifikimit, një klient duhet të tregojë sjellje të mirë të pagesave të vazhdueshme gjatë *njëzetekatër* muajve përpara se ekspozimi të matet në një shumë të barabartë me HPK-të 12-mujore.

Informacionet e ardhshme

Sipas SNRF 9, Banka do të inkorporojë informacione të ardhshme në të dyja vlerësimet e saj nëse rreziku kreditor i një instrumenti është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare dhe matjen e HPK-ve. Banka do të formulojë një skenar bazë për drejtimin e ardhshëm të variablave përkatës ekonomike dhe një gamë përfaqësuese të skenarëve të tjerë të mundshëm të parashikimit bazuar në këshillat e Komitetit të Rrezikut të Bankës dhe ekspertëve ekonomikë dhe shqyrtimin e një sërë informacionesh të jashtme aktuale dhe parashikuese.

Ky proces përfshin zhvillimin e dy ose më shumë skenarëve ekonomikë shtesë dhe duke marrë parasysh probabilitetin relativ të secilit rezultat. Informacioni i jashtëm mund të përfshijë të dhëna ekonomike dhe parashikime të publikuara nga organet qeveritare dhe autoritetet monetare në vendet ku Banka operon, organizata ndërkombëtare, siç janë Komisioni Evropian dhe Fondi Monetar Ndërkombëtar, dhe sektori privat dhe parashikuesit akademikë të zgjedhur.

Rasti bazë paraqet një rezultat më të mundshëm dhe do të përafrohet me informacionin e përdorur nga Banka për qëllime të tjera, siç është planifikimi strategjik dhe buxhetimi. Skenarët e tjerë paraqesin rezultate më optimiste dhe më pesimiste. Banka gjithashtu do të kryejë në mënyrë periodike testimin e stresit të goditjeve më ekstreme për të kalibruar përcaktimin e saj për këto skenarë të tjerë përfaqësues.

Banka ka identifikuar dhe dokumentuar nxitësit kryesorë të rrezikut kreditor dhe humbjeve të kredisë për secilin portofol të instrumenteve financiare dhe, duke përdorur një analizë të të dhënave historike, ka vlerësuar marrëdhëniet midis variablave makro-ekonomikë dhe rrezikut të kredisë dhe humbjeve të kredisë. Këta drejtues kryesorë përfshijnë Indeksën e Çmimeve të Konsumit ("IÇK"), shkallën e papunësisë dhe parashikimet e indeksit të Produkteve të Brendshme Bruto ("PBB"). Marrëdhëniet e parashikuara midis treguesve kryesorë dhe niveleve të mospagimit dhe humbjeve në portofole të ndryshme të aktiveve financiare janë zhvilluar bazuar në analizën e të dhënave historike gjatë 5 viteve të fundit.

6.6 Aktivt e riposeduara

Në rrethana të caktuara, kolaterali rivlerësohet pas konfiskimit të huave që janë në mospagim. Politika e Bankës është të përcaktojë nëse një aktiv i rikuperuar mund të përdoret më së miri për operacionet e saj brendshme apo duhet të shitet. Aktivët e përcaktuara si të dobishme për operacionet e brendshme të Bankës transferohen në kategorinë e tyre përkatëse të aktiveve me vlerën më të ulët të tyre të rivlerësimit ose me vlerën kontabël të aktivit origjinal të siguruar. Aktivet për të cilat shitja është përcaktuar si opsion më i mirë transferohen si inventarë ("aktive të rivlerësuara") derisa të përmbushen kriteret e njohjes për ta klasifikuar këto aktiv si "të mbajtur për shitje", nga ku ato maten me vlerën e tyre të drejtë (nëse janë aktive financiare) dhe me vlerën e drejtë minus koston e shitjes për tu shitur si aktive jo-financiare në datën e rivlerësimit për aktivet jo-financiare në datën e rivlerësimit, në përputhje me politikën e Bankës.

6. Përmbledhje e politikave të rëndësishme të kontabilitetit (vazhdim)

6.7 Mjetet monetare dhe ekuivalentët e saj

Mjetet monetare dhe ekuivalentët e saj përbëjnë bilancet e mjeteve monetare dhe depozitat e fondeve të investimit me një maturim origjinal prej tre muajsh ose më pak. Për qëllimin e Pasqyrës së Fluksit Monetar, mjetet monetare dhe ekuivalentët e tyre përbëhen nga mjete monetare në arkë, llogaritë rrjedhëse me Bankën Qendrore dhe shumat që i detyrohen bankat e tjera sipas kërkesës dhe me një maturim fillestar prej tre muajsh ose më pak nga data e blerjes që janë subjekt i një rreziku të parëndësishëm të ndryshimeve në vlerën e tyre të drejtë, dhe përdoren nga Banka në administrimin e angazhimeve të saj afatshkurtra. Rezerva statutorë pranë Bankës Qendrore nuk është e disponueshme për veprimet ditore të Bankës dhe nuk përfshihet si një përbërës i mjeteve monetare dhe ekuivalentëve të tyre për qëllimin e pasqyrës së flukseve monetare. Mjetet monetare dhe ekuivalentët e tyre mbahen me koston e amortizuar. Detaje të mëtejshme se çfarë përmbajnë mjetet monetare dhe ekuivalentët e tyre mund të gjenden në Shënimin 31.

6.8 Marrëveshjet e riblerjes dhe marrëveshjet e anasjella të riblerjes

Letrat me vlerë të shitura nën marrëveshje për t'u riblerë në një datë të ardhshme të caktuar nuk çregjistrohen nga pasqyra e pozicionit financiar pasi Banka mban në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet e aktivit.

Arkëtimet përkatëse të pranuar, përfshirë interesin e përlogaritur, njihen në pasqyrën e pozicionit financiar si "detyrime ndaj bankave", duke pasqyruar thelbin ekonomik të kredisë bankare. Diferenca midis çmimit të shitjes dhe të riblerjes trajtohet si shpenzim interesi dhe maturohet përgjatë jetës së marrëveshjes duke përdorur metodën e normës efektive të interesit. Ndërkohë letrat me vlerë të blera përmes marrëveshjeve për rishitje në një datë të ardhshme të specifikuar, marrëveshjet e anasjella të riblerjes ('Reverse REPO'), regjistrohen si detyrime ndaj bankave të tjera ose hua dhe paradhënie për klientë, sipas rastit. Pagesat përkatëse të kryera, duke përfshirë interesin e përlogaritur, njihen në pasqyrën e pozicionit financiar si detyrime ndaj bankave. Diferenca midis çmimit të blerjes dhe atij të rishitjes trajtohet si e ardhur nga interesi dhe maturohet përgjatë jetës së marrëveshjes duke përdorur metodën e normës efektive të interesit.

6.9 Qiraja (Politika e zbatueshme para datës 1 janar 2019)

Përcaktimi nëse një marrëveshje është ose përmban një qira bazohet në thelbin e marrëveshjes, e cila kërkon një vlerësim nëse përmbushja e marrëveshjes është në varësi të përdorimit të aktivit apo aktiveve specifike dhe marrëveshja transferon një të drejtë për të përdorur aktivin.

i. Banka si Qiramarrës

Qiratë financiare, të cilat i transferojnë bankës në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet e lidhura me pronësinë e objektit të qirasë, kapitalizohen me fillimin e afatit të qirasë me vlerën e drejtë të pasurisë së marrë me qira ose, kur është më e vogël, me vlerën e drejtë të pagesave minimale të qirasë dhe përfshihen në llogarinë "Aktive afatgjata materiale", me detyrimin përkatës ndaj qiradhënësit të përfshirë në "Detyrime të tjera". Pagesat e qirasë ndahen midis shpenzimit financiar dhe detyrimit të qirasë për të arritur një normë konstante interesi mbi gjendjen e mbetur të detyrimit Tarifat financiare ngarkohen drejtpërdrejt ndaj të ardhurave në "Interes dhe shpenzime të ngjashme". Banka nuk kishte marrëveshje të rëndësishme qiraje financiare gjatë periudhës së raportimit.

Aktivet e kapitalizuara të qirasë amortizohen përgjatë kohës më të shkurtër midis jetës së dobishme të vlerësuar të aktivit dhe afatit të qirasë, nëse nuk ka siguri të arsyeshme që banka do të marrë pronësinë e objektit në fund të afatit të qirasë. Detyrimet e pagesave të qirasë së zakonshme kontabilizohen në mënyrë lineare përgjatë afatit të qirasë dhe njihen si "Shpenzime të tjera operative". Kur një qira operative (e zakonshme) përfundon përpara përfundimit të afatit të qirasë, cdo pagesë e kërkuar nga qiradhënësi si penalitet njihet si shpenzim në periudhën kur përfundimi ka ndodhur..

ii. Banka si Qiradhënëse

Kur Banka është qiradhënëse në një qira e cila nuk transferon në mënyrë thelbësore të gjitha rreziqet dhe përfitimet e rastësishme të pronësisë, nga Banka te qiramarrësi, pagesa totale e qirasë njihet në fitim ose humbje për vitin, mbi baza lineare për periudhën e qirasë.

6. Përmbledhje e politikave të rëndësishme të kontabilitetit (vazhdim)

6.9 Qira (Politika e zbatueshme që nga 1 janar 2019) (vazhdim)

Banka vlerëson në fillim të kontratës nëse një kontratë është, ose përmban, një qira. Kjo do të thotë, nëse kontrata përcjell të drejtën për të kontrolluar përdorimin e një aktivi të identifikuar për një periudhë kohe në këmbim të vlerësimit.

i. Banka si Qiramarrës

Banka aplikon një qasje të vetme njohjeje dhe matjeje për të gjitha qiradhëniet, përveç qirave afatshkurtra dhe qirave të aktiveve me vlerë të ulët. Banka njih detyrimet e qirasë për të bërë pagesa qiraje dhe aktive me të drejtë përdorimi që përfaqësojnë të drejtën e përdorimit të aktiveve bazë.

Aktivet me të drejtë përdorimi

Banka njih aktivet me të drejtë përdorimi në datën e fillimit të qirasë (d.m.th. data kur aktivi bazë është disponueshëm për përdorim). Aktivet me të drejtë përdorimi maten me kosto, minus çdo humbje të akumuluar dhe humbje nga zhvlerësimi, dhe rregullohen për çdo rivlerësim të detyrimeve të qirasë. Kostoja e aktiveve me të drejtë përdorimi përfshin shumën e detyrimeve të njohura të qirasë, kostot fillestare direkte të marra mbi vete, dhe pagesat e qirasë të bëra në ose para datës së fillimit, minus çdo stimulim qiraje të marrë. Aktivet me të drejtë përdorimi zhvlerësohen në bazë lineare gjatë afatit të qirasë. Aktivet me të drejtë përdorimi paraqiten në Shënimin 24 Aktive afatgjata materiale dhe aktivet me të drejtë përdorimi dhe i nënshtrohen zhvlerësimit në përputhje me politikën e Bankës, siç përshkruhet në Shënimin 6.10 Zhvlerësimi i aktiveve jo-financiare.

Detyrimet e qirasë

Në datën e fillimit të qirasë, Banka njih detyrimet e qirasë të matura me vlerën aktuale të pagesave të qirasë që do të bëhen gjatë afatit të qirasë. Pagesat e qirasë përfshijnë pagesa fikse, minus çdo stimulim qiraje të arkëtueshme. Pagesat e qirasë përfshijnë gjithashtu çmimin e periudhës të një opsioni blerjeje që do të ushtrohet në mënyrë të arsyeshme nga Banka dhe pagesa të penaliteteve për ndërprerjen e qirasë, nëse afati i qirasë pasqyron ushtrimin e opsionit të ndërprerjes.

ii. Banka si Qiradhënës

Qiradhëniet në të cilat Banka nuk transferon në mënyrë thelbësore të gjitha rreziqet dhe përfitimet e rastësishme nga një aktiv klasifikohen si qira operative. Të ardhurat që gjenerohen nga qiraja kontabilizohen mbi bazën lineare mbi kushtet e qirasë dhe përfshihen në të ardhura në pasqyrën e fitimit ose humbjes për shkak të natyrës së saj operative. Kostot e drejtpërdrejta fillestare të bëra në negociimin dhe rregullimin e një qiraje operative i shtohen vlerës kontabël të aktivit të marrë me qira dhe njihen gjatë afatit të qirasë mbi të njëjtën bazë si të ardhura nga qiraja. Qiratë e kushtëzuara njihen si të ardhura në periudhën në të cilën janë fituar.

6.10 Aktive afatgjata materiale dhe aktive me të drejtë përdorimi

Pronat dhe pajisjet paraqiten me kosto duke përjashtuar kostot e servisimit të përditshëm, minus zhvlerësimin e akumuluar dhe zhvlerësimin e akumuluar në vlerë. Aktivet me të drejtë përdorimi paraqiten së bashku me pronën dhe pajisjet në pasqyrën e pozicionit financiar - referojuni politikës së kontabilitetit në Shënimin 6.9. Aktivet me të drejtë përdorimi zhvlerësohen mbi bazë lineare gjatë afatit të qirasë.

Zhvlerësimi llogaritet duke përdorur metodën lineare për të regjistruar koston e pronës dhe pajisjeve me vlerat e tyre të mbetura përgjatë jetëve të tyre të vlerësuara të dobishme. Toka nuk është zhvlerësuar. Jëtet e dobishme të vlerësuara janë si më poshtë:

- Ndërtesat e veta: deri në 20 vjet
- Mobilje dhe pajisje të tjera: 5 vjet
- Automjete: 5 vjet
- Pajisje kompjuterike: 4 vjet

Përmirësime të ambienteve të marra me qera: jeta e dobishme dhe afati i qirasë më i shkurtër

Vlera e mbetur e aseteve dhe jeta e dobishme rishikohen dhe rregullohen nëse është e përshtatshme, në çdo datë raportimi.

6. Përmbledhje e politikave të rëndësishme të kontabilitetit (vazhdim)**6.10 Aktivet afatgjata materiale dhe aktivet me të drejtë përdorimi (vazhdim)**

Një zë i aktiveve afatgjata materiale çregjistrohet kur bëhet nxjerrja jashtë përdorimi e aktivitet ose kur nuk priten përfitime të ardhshme ekonomike nga përdorimi ose nxjerrja e tij jashtë përdorimi. Çdo fitim ose humbje që vjen nga çregjistrimi i aktivitet (llogaritur si diferenca midis të ardhurave neto të nxjerrjes jashtë përdorimit dhe vlerës kontabël të aktivitet) njihet në "Të ardhura të tjera operative" ose "Shpenzime të tjera operative" në fitimin ose humbjen e vitit kur aktiviteti çregjistrohet.

6.11 Aktive jo-materiale

Aktivitet jo-materiale paraqiten me kosto minus amortizimin e akumuluar dhe çdo humbje nga zhvlerësimi. Amortizimi llogaritet mbi bazën e metodës lineare përgjatë jetës së dobishme të aktivitet. Jeta e dobishme e vlerësuar për periudhat aktuale dhe krahasuese është si më poshtë:

Në vite	Në vite
Programe kompjuterike dhe aplikacione	4-10

6.12 Zhvlerësimi i aktiveve jo-financiare

Vlerat kontabël e aktiveve jo-financiare të Bankës, përveç aktiveve të tatimit të shtyrë dhe inventarëve, rishikohen në çdo datë raportimi për të përcaktuar nëse ka ndonjë tregues të zhvlerësimit. Nëse ekziston ndonjë tregues i tillë, atëherë vlerësohet vlera e rikuperueshme e aktivitet. Një humbje nga zhvlerësimi njihet nëse vlera kontabël e një aktivitet ose njësisia e tij gjeneruese e mjeteve monetare tejkalon shumën e rikuperueshme. Një njësi gjeneruese e mjeteve monetare është grupi më i vogël i aktiveve të identifikueshme që gjenerojnë flukset monetare që janë kryesisht të pavarura nga aktivitet dhe grupet e tjera. Humbjet nga zhvlerësimi njihen në fitim ose humbje. Humbjet nga zhvlerësimi të njohura në lidhje me njësitë gjeneruese të mjeteve monetare ndahen së pari për të zvogëluar vlerën kontabël të çdo emri të mirë të caktuar për njësitë dhe më pas për të zvogëluar vlerën kontabël të aktiveve të tjera në njësi (grupi i njësisive) mbi një bazë proporcionale.

Shuma e rikuperueshme e një aktivitet ose njësisë gjeneruese të mjeteve monetare është vlera më e madhe e saj në përdorim dhe vlera e drejtë e tij minus koston e shitjes. Në vlerësimin e vlerës në përdorim, flukset e parashikuara të mjeteve monetare zbriten në vlerën e tyre aktuale duke përdorur një normë zbritje para tatimit që pasqyron vlerësimet aktuale të tregut për vlerën në kohë të parasë dhe rreziqet specifike për aktivitet.

6.13 Kontratat e garancisë financiare

Kontratat e garancisë financiare kërkojnë që emetuesi të kryejë pagesa specifike për të rimbursuar mbajtësin për humbje që ai ndesh si pasojë e mosshlyerjes të një huamarrësi të caktuar në datën e detyrimit, në përputhje me kushtet e instrumentit të borxhit.

Këto garanci financiare u jepen bankave, institucioneve financiare dhe organizatave të tjera për llogari të klientëve për të siguruar kredi, paradhënie dhe produkte të tjera bankare. Garancitë financiare njihen fillimisht me vlerë të drejtë në datën kur garancia jepet. Pas njohjes fillestare, detyrimet e bankës në sajë të këtyre garancive maten me vlerën më të madhe midis matjes fillestare, minus amortizimin e llogaritur për të njohur në fitim ose humbje tarifat e fituara në mënyrë lineare përgjatë jetës së garancisë dhe vlerësimit më të mirë të shpenzimit të kërkuar për të shlyer çdo detyrim të garancisë financiare në datën e raportimit. Këto vlerësime përcaktohen në bazë të eksperiencës me transaksione të ngjashme dhe historikut të humbjeve, të mbështetur nga gjykimi i drejtimit. Çdo rritje në detyrim nga garancitë regjistrohet në fitim ose humbje si shpenzime të tjera operative.

Garancitë dhe angazhimet financiare për të dhënë kredi, njihen fillimisht me vlerën e drejtë, e cila evidentohet normalisht nga shuma e tarifave të marra. Kjo shumë amortizohet në mënyrë lineare përgjatë jetës së angazhimit.

6. Përmbledhje e politikave të rëndësishme të kontabilitetit (vazhdim)

6.14 Përfitimet e punonjësve

Banka paguan kontribute në planet e pensioneve të punonjësve të saj sipas kërkesave të legjislationit vendas për sigurimet shoqërore. Detyrimet për pensione të Bankës, lidhen vetëm me plane me kontribut të përcaktuar. Planet me kontribut të përcaktuar, të bazuar mbi pagat, bëhen me institucionin e administruar nga Shteti (Instituti i Sigurimeve Shoqërore) përgjegjës për pagesën e pensioneve. Banka nuk ka detyrime të mëtejshme pas pagesës së kontributit. Kontributet përbëjnë kosto neto periodike për vitin në të cilin ato lindin dhe njihen si shpenzime personeli në pasqyrën e të ardhurave përmbledhëse.

6.15 Provigjonet

Provigjonet njihen kur banka ka një detyrim aktual (ligjor apo konstruktiv) si rezultat i ngjarjeve të kaluara dhe ka shumë mundësi që të ekzistojë një dalje burimesh që kërkohet për të shlyer detyrimin; dhe shuma mund të matet me besueshmëri. Kur ka një numër detyrimesh të ngjashme, mundësia e daljes së burimeve për shlyerje përcaktohet duke marrë në konsideratë kategorinë e detyrimit si të ishte një. Një provigjon njihet edhe nëse mundësia e daljes së burimeve në lidhje me çdo zë të përfshirë në të njëjtën kategori detyrimesh mund të jetë e vogël. Provigjonet maten me vlerën aktuale të shpenzimeve që do të kërkohen për të shlyer detyrimin duke përdorur një normë para tatimit që reflekton vlerësimet aktuale të tregut në lidhje me vlerën në kohë të parasë dhe rreziqet specifike të lidhura me detyrimin. Rritja në provigjon me kalimin e kohës njihet si shpenzim interesi.

6.16 Tatimi mbi fitimin

Tatimi mbi fitimin paraqiten në pasqyrat financiare në përputhje me legjislationin shqiptar në fuqi ose të miratuar nga ana thelbësore deri në datën e raportimit. Shpenzimi i tatimit mbi fitimin përfshin tatimin aktual dhe tatimin e shtyrë dhe njihet në pasqyrën e të ardhurave gjithëpërfshirëse nëse nuk është njohur në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse kur lidhet me transaksione që njihen gjithashtu, në të njëjtën ose një tjetër periudhë, në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse.

Tatimi aktual

Aktivitetet dhe detyrimet aktuale tatimore për vitin në vazhdim dhe vitet e mëparshme maten me shumën që pritet të merret apo t'u paguhet autoriteteve tatimore. Normat tatimore dhe ligjet tatimore që përdoren për të përlogaritur shumën janë ato që janë në fuqi apo konsiderohen të miratuara në parim duke filluar nga data e raportimit 2019: 15% (2018: 15%).

Tatimi i shtyrë

Tatimi i shtyrë llogaritet kundrejt diferencave të përkohshme midis bazave tatimore të aktiveve dhe detyrimeve dhe vlerave kontabël për raportim financiar në datën e raportimit. Detyrimet tatimore të shtyra njihen për të gjitha diferencat e përkohshme, përveç rasteve kur detyrimi tatimor i shtyrë rezulton nga njohja fillestare e emrit të mirë ose e një aktivi apo detyrimi në një transaksion që nuk është kombinim biznesi dhe, në kohën e transaksionit, nuk ndikon as fitimi kontabël dhe as fitimi ose humbja e tatueshme.

Aktivitetet tatimore të shtyra njihen për të gjitha diferencat e përkohshme të zbritshme, kreditimet tatimore të pashfrytëzuara dhe humbje tatimore të pashfrytëzuara, deri në atë masë sa është e mundshme që fitimi i tatueshëm të jetë i disponueshëm, kundrejt të cilit diferencat e përkohshme të zbritshme, kundrejt të cilave diferencat e përkohshme të zbritshme dhe kreditimet dhe humbjet tatimore të bartura mund të përdoren, do të jenë të disponueshme, përveç rasteve kur aktivi tatimor i shtyrë që lidhet me diferencat e përkohshme të zbritshme rezulton nga njohja fillestare e një aktivi apo detyrimi në një transaksion që nuk është kombinim biznesi, dhe në kohën e transaksionit, nuk ndikon fitimin kontabël apo fitim ose humbjen e tatueshme. Vlera kontabël e aktiveve tatimore të shtyra rishikohet në çdo datë raportimi dhe zvogëlohet deri në atë masë sa nuk është më e mundur që fitimi i tatueshëm të jetë të gjithë ose një pjesë të aktivitetit tatimor të shtyrë që të shfrytëzohet.

Aktivitetet e panjohura e tatimeve të shtyra riveleshohen në çdo datë raportimi dhe njihen në atë masë që është bërë e mundur që fitimi i tatueshëm i ardhshëm të lejojë rikuperimin e aktivitetit tatimor të shtyrë. Aktivitetet dhe detyrimet tatimore të shtyra maten me normat e taksave që pritet të zbatohen në vitin kur aktivi është realizuar ose detyrimi është shlyer, bazuar në tarifatat tatimore (dhe ligjet tatimore) që janë në fuqi ose konsiderohen si të miratuar në parim në datën e raportimit.

Aktivitetet tatimore të shtyra dhe detyrimet tatimore të shtyra kompensohen nëse ekziston një e drejtë e ligjshme që të kompensojë aktivitetet tatimore aktuale kundrejt pasiveve tatimore aktuale dhe tatimet e shtyra lidhen me të njëjtën njësi ekonomike dhe të njëjtin organ tatimor. Dividendët nga aksionet e zakonshme njihen si detyrim dhe zbriten nga kapitali kur ato miratohen nga aksionarët e Bankës. Dividendët e ndërmjetëm janë zbritur nga kapitali kur deklarohen dhe nuk është më nën diskrecionin e Bankës. Dividendët për vitin që janë miratuar pas datës së raportimit janë paraqitur si një ngjarje pas datës së raportimit.

7. Standarde të publikuara, por ende jo efektive

Standarde dhe interpretime të reja dhe të ndryshuara të cilat janë publikuar, por nuk janë ende efektive, deri në datën e lëshimit të pasqyrave financiare të Bankës, janë paraqitur më poshtë. Banka planifikon të adoptojë këto standarde, nëse aplikohen, kur ato të hyjnë në fuqi.

SNRF 16: Koncesionet e Qirasë së Lidhur për Covid-19 (Amendim)

Amendimi përjashton qiramarrësit që të mos marrin në konsideratë kontratat individuale të qirasë për të përcaktuar nëse koncesionet e qirave që ndodhin si pasojë e drejtpërdrejtë e pandemisë Covid-19 janë modifikime të qirasë dhe i lejojnë qiramarrësit t'i konsiderojnë ato për koncesione të tilla të qirasë sikur të mos ishin modifikime të qirasë. Ai zbatohet për koncesionet e qirasë të lidhura për Covid-19 që zvogëlojnë pagesat e qirasë për tu paguar në ose para datës 30 qershor 2021. Amendimi është i disponueshëm vetëm për qiramarrësit dhe hyn në fuqi nga 1 qershori i vitit 2020. Mund të aplikohet menjëherë në çdo pasqyrë financiare - të ndërmjetme ose vjetore-ende jo e autorizuar për botim.

Amendimet në SNK 1 dhe SNK 8: Përkufizimi i Materialit

Në tetor 2018, BSNK publikoi ndryshime në SNK 1 Paraqitja e Pasqyrave Financiare dhe SNK 8 Politikat e Kontabilitetit, Ndryshimet në Çmuarjet Kontabël dhe Gabimet për të përafuar përkufizimin e "materialit" përmes standardeve dhe për të sqaruar disa aspekte të përkufizimit. Përkufizimi i ri citon se, 'Informacioni është material nëse nuk përjashtimi, keqdeklarimi ose fshehja e saj, mund të ndikojë në mënyrë të arsyeshme në vendimet që përdoruesit kryesorë të pasqyrave financiare të përgjithshme marrin mbi bazën e këtyre pasqyrave financiare, të cilat ofrojnë informacion financiar në lidhje me një njësi ekonomike raportuese specifike. Amendimet në përkufizimet e materialit nuk pritet të kenë një ndikim të rëndësishëm në pasqyrat financiare të Bankës.

Reforma e Standardit të Normës së Interesit: Amendime në SNRF 9, SNK 39 dhe SNRF 7

Ndryshimet në Reformën e Standardit Krahasues të Normës së Interesit në SNRF 9, SNK 39 dhe SNRF 7 përfshijnë një numër lehtësimesh, të cilat vlejné për të gjitha marrëdhëniet mbrojtëse, të cilat preken drejtpërdrejt nga reforma e standardit krahasues të normës së interesit. Një marrëdhënie mbrojtëse ndikohet nëse reforma gjeneron pasiguri në lidhje me kohëzgjatjen dhe ose shumën e fluksit monetar të të bazuar në standardin krahasues të zërit ose instrumentit mbrojtës. Amendimi është në fuqi nga data 1 janar 2020. Banka nuk pret një ndikim të rëndësishëm nga ky amendim.

Kuadri Konceptual për Raportimin Financiar

Kuadri Konceptual i rishikuar për Raportimin Financiar (Korniza Konceptuale) nuk është një standard, dhe asnjë prej koncepteve nuk i tejkalon ato me ndonjë standard ose ndonjë kërkesë të një standardi. BSNK publikoi Kornizën Konceptuale në mars 2018. Ai përcakton një grup gjithëpërfshirës të koncepteve për raportimin financiar, vendosjen e standardeve, udhëzime për përgatitësit në hartimin e politikave të qëndrueshme të kontabilitetit dhe në ndihmë të të tjerëve në përpjekjet e tyre për të kuptuar dhe interpretuar standardet. Korniza Konceptuale përfshin disa koncepte të reja, ofron përkufizime të përditësuara dhe kriteret e njohjes për aktivet dhe detyrimet dhe sqaron disa koncepte të rëndësishme.

Banka do të adoptojë standardet e mëposhtme kur ato të hyjnë në fuqi, por pret që të mos ketë ndikim në pasqyrat e saj financiare sepse këto nuk janë të zbatueshme për Bankën.

- **SNRF 17 Kontratat e sigurimeve**, hyn në fuqi në ose pas datës 1 janar 2023.

- **Ndryshimet në SNRF 3: Përkufizimi i një biznesi**, hyn në fuqi në ose pas datës 1 Janar 2020.

- **Ndryshimet në SNK 1: Klasifikimi i detyrimeve si afatshkurtra ose Afatgjata**, hyn në fuqi në ose pas datës 1 janar 2022.

- **Shitja ose Kontributi i Aktiveve midis një Investitori dhe Pjesësmarrjes të tij dhe Sipërmarrjes së Përbashkët - Amendimet në SNRF 10 dhe SNK 28.** Në Dhjetor 2015, BSNK vendosi të shtyjë datën efektive të ndryshimeve deri në kohën kur të ketë përfunduar çdo ndryshim që rezulton nga projekti i tij kërkimor mbi metodën e kapitalit neto.

8. Gjykime, vlerësime dhe supozime të rëndësishme të kontabilitetit

Banka bën vlerësime dhe gjykime që prekin shumat e raportuara të aktiveve dhe detyrimeve brenda vitit të ardhshëm financiar. Vlerësimet dhe gjykimet çmohen vazhdimisht dhe bazohen në përvojën historike dhe faktorë të tjerë, përfshirë pritjet e ngjarjeve të ardhshme për të cilat besohet se janë të arsyeshme sipas rrethanave.

(a) Humbjet nga zhvlerësimi i huave dhe paradhënieve

Matja e humbjeve nga zhvlerësimi si në SNRF 9 për të gjitha kategoritë e aktiveve financiare në fushëveprim kërkon gjykim, në veçanti, vlerësimin e shumës dhe kohën e flukseve monetare të ardhshme dhe vlerave të kolateralit gjatë përcaktimit të humbjeve nga zhvlerësimi dhe vlerësimi të një rritje të konsiderueshme të rrezik të kredisë. Këto vlerësime nxiten nga një numër faktorësh, ndryshime të cilat mund të rezultojnë në nivele të ndryshme zbritjesh.

Logaritjet HPK të Bankës janë rezultate të modeleve komplekse me një numër supozimesh themelore në lidhje me zgjedhjen e inputeve variabël dhe ndërvarësitë e tyre. Elementet e modeleve HPK që konsiderohen gjykime dhe vlerësime kontabël përfshijnë:

- Modeli i klasifikimit të kredisë së brendshme të Bankës, i cili cakton Probabilitetin e Mospagimit sipas klasave individuale.
- Kriteret e Bankës për të vlerësuar nëse ka pasur një rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë dhe kështu zbritjet për aktivet financiare duhet të maten në bazë të LTHPK dhe vlerësimi cilësor.
- Segmentimi i aktiveve financiare kur HPK i tyre vlerësohet në bazë kolektive.
- Zhvillimi i modeleve HPK, përfshirë formulat e ndryshme dhe zgjedhjen e inputeve.
- Përcaktimi i pjesëmarrjeve përmes skenarëve makroekonomikë dhe inputeve ekonomike, siç janë nivelet e papunësisë dhe vlerat e kolateralit, dhe efekti tek Propabiliteti i Mospagimit, ekspozimi ndaj mospagimit dhe humbja e ardhur nga mospagimi.
- Përzgjedhja e skenareve makroekonomike të ardhshme në kërkim dhe peshimi i probabilitetit të tyre, për të nxjerrë inputet ekonomike në modelet HPK.

Ka qenë politika e Bankës rishikimi në mënyrë të rregullt i modeleve të saj në kontekstin e përvojës aktuale të humbjes dhe të rregullojë kur është e nevojshme.

(b) Vlera e drejtë e instrumentit financiar

Vlera e drejtë e instrumenteve financiare është çmimi që do të merrej për të shitur një aktiv ose do të paguhej për të transferuar një detyrim në një transaksion të rregullt në tregun kryesor (ose më të favorshëm) në datën e matjes në kushtet aktuale të tregut (d.m.th., një çmim dalje) pavarësisht nëse ai çmim është drejtpërdrejt i mbikëqyrur ose i çmuar nëpërmjet përdorimit të teknike tjetër vlerësimi. Kur vlerat e drejta të aktiveve financiare dhe detyrimeve financiare të regjistruara në pasqyrën e pozicionit financiar nuk mund të rrjedhin nga tregjet e mbikëqyrura, ato përcaktohen duke përdorur një larmi teknikash vlerësimi që përfshijnë përdorimin e modeleve të vlerësimi. Inputet në këto modele merren nga tregjet e mbikëqyrura kur është e mundur, por kur kjo nuk është e mundur, vlerësimi kërkohet në përcaktimin e vlerave të drejta. Gjykimet dhe vlerësimet përfshijnë shumat e likuiditetit dhe inputeve të modelit që lidhen me zëra të tillë si rreziku i kredisë (si i Bankës ashtu dhe i palëve homologe), rregullimet e vlerës së financimit, lidhjen reciproke dhe paqëndrueshmërinë. Për më shumë detaje rreth përcaktimit të vlerës së drejtë, ju lutemi shikoni Shënimin 6.3 dhe Shënimin 9.4.

(c) Ekspozimet tatimore

Në përcaktimin e shumës së tatimit aktual dhe të shtyrë, Banka merr parasysh ndikimin e pozicioneve të pasigurta tatimore dhe nëse tatimet dhe interesat shtesë mund të jenë detyrim për tu paguar. Ky vlerësim mbështetet në vlerësime dhe supozime dhe mund të përfshijë një seri gjykimesh në lidhje me ngjarjet e ardhshme. Informacioni i ri mund të bëhet i disponueshëm që bën që Banka të ndryshojë gjykimin e saj në lidhje me përshtatshmërinë e detyrimeve tatimore ekzistuese; ndryshime të tilla në detyrimet tatimore do të ndikojnë në shpenzimet tatimore në periudhën kur është bërë një përcaktim i tillë.

8. Gjykime, vlerësime dhe supozime të rëndësishme të kontabilitetit (vazhdim)

(d) Aktivet tatimore të shtyra

Aktivitet tatimore të shtyra njihen me diferencat e përkohshme në atë masë që është e mundur që fitimi i tatueshëm i ardhshëm do të jetë i disponueshëm, ndaj të cilit mund të përdoren humbjet. Kërkohej gjykim për të përcaktuar shumën e aktiveve tatimore të shtyra që mund të njihen, bazuar mbi kohëzgjatjen e mundshme dhe nivelin e fitimeve të tatueshme të ardhshme, së bashku me strategjitë e planifikimit të tatimit në të ardhmen.

(e) Rreziku i çështjeve gjyqësore

Drejtimi i Bankës ka krijuar një proces të brendshëm në lidhje me njohjen dhe matjen e provigjoneve dhe detyrimeve të kushtëzuara për shkak të çështjeve gjyqësore aktuale ose të paralajmëruara. Supozimet kryesore në lidhje me gjasat dhe madhësinë e një rrjedhje të burimeve bazohen në këshillat juridike të brendshme dhe të jashtme, duke ndjekur strategjitë përkatëse të suksesshme mbrojtëse kundër veprimeve pasuese. Çdo veprim dhe rrezik përkatës vlerësohet në bazë të meritave të tij dhe nga detyrimi thelbësor konstruktiv ose ligjor dhe vlerësimi i flukseve monetare që konsiderohen të pagueshme. Drejtimi beson se procese gjyqësore ekzistuese ose të mundshme në të ardhmen janë të largëta, megjithatë për shkak të shkaqeve përtej sfondit dhe kornizës ligjore mund të nxiten rreziqe të mëtejshme.

(f) Përcaktimi i afatit të qirasë për kontratat e qirasë me opsione rinovimi dhe ndërprerje (Banka si qiramarrëse)

Banka e përcakton afatin e qirasë si afat të paanullueshëm të qirasë, së bashku me çdo periudhë të mbuluar nëpërmjet opsionit për ta zgjatur qiranë nëse ka siguri të arsyeshme se mund ta aplikojë, ose të çdo periudhë të mbuluar nëpërmjet një opsioni për të ndërprerë qiranë, nëse ka siguri të arsyeshme se mund ta aplikojë. Banka ka shumë kontrata qiraje që përfshijnë opsionin e zgjatjes dhe ndërprerjes së kontratës. Banka aplikon gjykimin për të vlerësuar nëse ka siguri të arsyeshme se mund ta aplikojë apo jo mundësinë e rinovimit ose përfundimit të qirasë. Kjo do të thotë, i konsideron të gjithë faktorët e rëndësishëm që krijojnë një nxitje ekonomike për të që të ushtrojë ose opsionin e rinovimit ose të ndërprerjes së kontratës. Pas datës së fillimit, Banka rivlerëson afatin e qirasë nëse ka një ngjarje të rëndësishme ose ndryshim në rrethanat që janë nën kontrollin e saj që ndikon në aftësinë e saj për të ushtruar ose për të mos ushtruar mundësinë e rinovimit ose ndërprerjes së kontratës (p.sh., krijimi i përmirësimeve të rëndësishme të qirasë ose përshtatjen e rëndësishme të aktivitetit të dhënë me qira).

(g) Vlerësimi i normës rritëse të huamarrjes

Banka nuk mund të përcaktojë menjëherë normën e interesit të nënkuptuar në qira, prandaj, përdor normën e saj rritëse të interesit të huamarrjes ("IBR") për të matur detyrimet e qirasë. IBR është norma e interesit që Banka do të duhet të paguante për të marrë hua për një afat të ngjashëm, dhe me një siguri të ngjashme, fondet e nevojshme për të marrë një aktiv me një vlerë të ngjashme me aktivin me të drejtë përdorimi në një mjedis të ngjashëm ekonomik. Prandaj, IBR pasqyron atë që Banka "do të duhet të paguante", e cila kërkon vlerësim kur nuk janë në dispozicion norma të mbikëqyrura ose kur ato duhet të rregullohen për të pasqyruar afet dhe kushtet e qirasë.

9. Menaxhimi i rrezikut financiar

Aktivitetet e Bankës e ekspozojnë atë në një sërë rreziqesh financiare dhe ato aktivitete përfshijnë analizën, vlerësimin, pranimin dhe menaxhimin e një shkalle rreziku ose kombinimi të rreziqeve. Marrja e rrezikut është thelbësore për biznesin financiar, dhe rreziqet operationale janë një pasojë e pashmangshme e të qenurit në biznes. Qëllimi i Bankës është pra të arrijë një ekuilibër të duhur midis rrezikut dhe kthimit dhe të minimizojë efektet e mundshme negative në performancën financiare të Bankës.

Politikat e administrimit të rrezikut të Bankës janë hartuar për të identifikuar dhe analizuar këto rreziqe, për të vendosur kufijtë dhe kontrollet e duhura të rreziqeve, dhe për të monitoruar rreziqet dhe respektimin e kufijve me anë të sistemeve të besueshme dhe të azhuruara të informacionit.

Banka rishikon rregullisht politikat dhe sistemet e saj të administrimit të rrezikut për të pasqyruar ndryshimet në tregjet, produktet dhe praktikat më të mira të shfaqura.

Menaxhimi i rrezikut kryhet nga një departament i pavarur i rrezikut në Bankë nën politikat e aprovuara nga Bordi i Drejtorëve. Bordi siguron parime të shkruara për menaxhimin e përgjithshëm të rrezikut, si dhe politika të shkruara që mbulojnë fusha specifike, të tilla si, rreziku i kreditit, rreziku i këmbimit valutor, rreziku i normës së interesit dhe rreziku i likuiditetit.

Për më tepër, auditimi i brendshëm është përgjegjës për rishikimin e pavarur të menaxhimit të rrezikut dhe mjedisit të kontrollit.

Llojet më të rëndësishme të rreziqeve të adresuara nga Banka janë rreziku i kredisë, rreziku i likuiditetit, rreziku i tregut dhe rreziku operacional. Rreziku i tregut përfshin rrezikun e monedhës (përfshirë rrezikun e sigurisë së informacionit), normën e interesit dhe rrezikun tjetër të çmimit.

9.1. Rreziku i kredisë

Rreziku i kredisë është rreziku i humbjes për Bankën, që rrjedh nga mospërbushja e mundshme e palës homologe të detyrimeve të saj kontraktuale. Tirana Bank bën analizën e spektrit të plotë të rrezikut të kredisë, përfshirë nënkategoritë e tij, siç janë rreziku i huazimit, rreziku i palës homologe, rreziku i emetuesit, rreziku i shlyerjes, rreziku i përqendrimit, rreziku i huadhënies në monedhë të huaj, rreziku sovran dhe rreziku i mbetur. Një vlerësim i tillë përkthehet në vlerësimin e brendshëm të nevojës së kapitalit për rrezik kredie. Rreziku i kredisë është rreziku më material për bankën që kërkon pjesën më të madhe të kapitalit minimal dhe rrjedh kryesisht nga aktivitetet e huadhënies (kredi dhe paradhënie) për klientët dhe investimet në letrat me vlerë të paraqitura në strukturën e tij të bilancit. Ekspozimet në dhe jashtë bilancit janë analizuar në lidhje me humbjen e mundshme që ato mund të prodhojnë dhe sigurohen në përputhje me rrethanat, sipas metodologjive të dokumentuara të provigjonimit, të aprovuara nga Këshilli Drejtues.

Parimet e Bankës për Qeverisjen e Korporatës sigurojnë ndarjen e duhur të përgjegjësisë dhe përgjegjshmërisë bazuar në origjinën e rrezikut, duke synuar përafrimin e procesit të marrjes së rrezikut me oreksin e rrezikut.

Ekspozimi i Bankës ndaj rrezikut të kredisë monitorohet rregullisht në lidhje me oreksin e rrezikut të aprovuar duke siguruar që profili i rrezikut të Bankës të mbetet brenda niveleve të pranueshme. Devijimet, nëse ka, nga oreksi i rrezikut përshkallëzohen sipas Këshillit Drejtues.

Objektivat kryesorë të Menaxhimit të Riskut të Kredisë së Bankës janë:

- 1) Vendosja e politikave të centralizuara në përputhje me kërkesat e Bankës Qendrore;
- 2) Monitorimi i portofolit të Bankës të ekspozuar ndaj rrezikut të kredisë.
- 3) Menaxhimi i rrezikut në mënyrë aktive për të identifikuar dhe analizuar rrezikun në një fazë të hershme
- 4) Krijimi i një funksioni të administrimit të rrezikut të pavarur nga linjat tregtare të biznesit
- 5) Integrimi i funksionit të administrimit të rrezikut në procesin organizativ të biznesit
- 6) Raportimi mbi rrezikun në të gjithë organizatën

9. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

9.1. Rreziku i kredisë (vazhdim)

Komiteti i Auditit dhe Departamenti i Auditimit të Brendshëm ndjekin pajtueshmërinë me politikat dhe procedurat. Më 31 Dhjetor 2019, 20 - klientët më të lartë të Bankës kanë një ekspozim prej 11,546 mijë lekësh (2018: 7,224 mijë lekë) që përfaqëson 35,0% të portofolit bruto (2018: 29,5%) e portofolit bruto.

9.1.1. Matja e rrezikut të kredisë

Procedurat e përshkruara më poshtë kanë të bëjnë me matjet e rrezikut të kredisë për qëllime operacionale, si dhe për raportimin sipas rregullores së Bankës së Shqipërisë dhe SNRF-ve. Humbjet nga zhvlerësimi i huave dhe paradhëniet për raportimin financiar përcaktohen bazuar në procedurat e përshkruara në Shënimin 9.1.3.

(a) Huatë dhe paradhëniet

Në matjen e rrezikut të kredisë së huasë dhe paradhëniet për klientët dhe bankat në një nivel palës homologe, Banka pasqyron tre komponentë (i) probabilitetin e mospagesës nga klienti ose palë homologe detyrimeve të saj kontraktuale; (ii) ekspozimet aktuale ndaj palës homologe dhe zhvillimin e saj të mundshëm në të ardhmen, nga e cila Banka rrjedh "ekspozimin në gjendje mospagese"; dhe (iii) raportin e mundshëm të rikuperimit të detyrimeve të pashlyera ("humbje e ardhur nga mospagimi").

(i) Banka vlerëson probabilitetin e mospagesës së palëve individuale të biznesit bazuar në një planifikim të probabiliteteve të mospagesës dhe vlerësimit të brendshëm të klienti. Klientët e biznesit janë grupuar në pesë kategori kryesore që përmbajnë klientë me vlerësime që përfaqësojnë karakteristika të ngjashme të rrezikut të kredisë. Shkalla e vlerësimit të Bankës, e treguar në vijim, pasqyron gamën e probabiliteteve të mospagesës të përcaktuara për secilën klasë vlerësimi. Kjo do të thotë që, në parim, ekspozimet migrojnë midis klasave si vlerësimi i probabilitetit të tyre për ndryshime të mospagesës. Mjetet e vlerësimit mbahen nën rishikim dhe azhurnohen sipas nevojës. Banka certifikon rregullisht performancën e vlerësimit dhe fuqinë e tyre parashikuese në lidhje me rastet e mospagimit.

Shkalla e vlerësimit të brendshëm të bankës

Vlerësimi i bankës	Përshkrimi i shkallës
A	Investim
B	Standard
C	Monitorim i veçantë
D	Nën standard
E	Të dyshimtë dhe të humbur

Kriteri për klasifikimin e aktiveve financiare në grupet A, B, C, D dhe E janë si më poshtë:

Aktivt financiarë klasifikohen në Grupin A nëse janë ndaj debitorëve që janë vlerësuar në vlerësimet e shkallës së investimeve nga agjensitë e vlerësimit të jashtëm, p.sh. Moody's, S&P, Fitch, pavarësisht nga vlerësimi i brendshëm i MRA. Banka nuk ka klientë të tillë më 31 Dhjetor 2019 dhe 2018.

Aktivt financiarë klasifikohen në Grupin B nëse ato janë kundrejt:

- Bankës së Shqipërisë dhe Qeverisë Shqiptare;
- Debitorëve të cilët nuk është e mundur të jenë në mospagim dhe që i paguajnë detyrimet e tyre brenda afatit të maturimit, ose me një vonesë prej 30 ditësh; dhe
- ekspozimeve të siguruara nëpërmjet kolateralit mbrojtës i njohur si kolateral i klasit të parë.

Aktivt financiarë klasifikohen në Grupin C nëse janë kundrejt debitorëve:

- Flukset monetare të së cilëve vlerësohen si të mjaftueshme për të përmbushur në kohë detyrimet e tij, pavarësisht nëse pozicioni aktual i tij financiar vlerësohet si i dobët, pa shenja të përkeqësimit të mëtejshëm në të ardhmen; dhe
- të cilët shlyejnë detyrimet e tyre me vonesë deri në 30 ditë, me raste me vonesë ditore që zgjat nga 31 në 90 ditë.

9. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

9.1. Rreziku i kredisë (vazhdim)

9.1.1. Matja e rrezikut të kredisë (vazhdim)

Aktivitetet financiare klasifikohen në Grupin D nëse janë kundrejt debitorëve:

- për të cilët është vlerësuar një mungesë mjaftueshmërie e flukseve të mjeteve monetare për shlyerjen e rregullt të detyrimeve të maturuara;
- që shlyejnë detyrimet e tyre me vonesë deri në 90 ditë, herë pas here me vonesë nga 91 deri 180 ditë;
- që janë dukshëm me pamjaftueshmëri kapitali;
- që nuk kanë burime të mjaftueshme afatgjata të kapitalit për financimin e investimeve afatgjata; dhe
- prej të cilëve banka nuk pret të marrë informacion aktualisht të kënaqshëm ose dokumentacion të përshtatshëm në lidhje me shlyerjen e detyrimeve.

Aktivitetet financiare klasifikohen në Grupin E nëse janë kundrejt debitorëve:

- për të cilët ekziston një mundësi e fortë e humbjes së një pjese të aktivitetit financiar;
- që shlyejnë detyrimet e tyre me vonesë më shumë se 90 deri në 180 ditë, herë pas here me vonesë midis 181 deri në 360 ditë;
- të cilët kanë paaftësi paguese;
- për të cilët është nisur një mocion për fillimin e procesit të likuidimit ose deklarimit të falimentimit dhe është dorëzuar në gjykatën e përkohshme;
- që janë në proces të reformimit ose në procesin e likuidimit;
- që kanë deklaruar falimentin;
- nga të cilët nuk pritet asnjë shlyerje; dhe
- me baza juridike të diskutueshme.

(ii) Ekspozimi në mospagim bazohet në shumat që Banka pret të marrë në kohën e mospagimit. Për shembull, për një kredi kjo është vlera e pasqyrës. Për një angazhim, Banka përfshin çdo shumë të tërhequr tashmë plus shumën e mëtejshme që mund të jetë tërhequr në kohën e mospagimit, nëse kjo ndodh.

(iii) Humbja e ardhur nga mospagimi ose ashpërsia e humbjes përfaqëson pritshmërinë e Bankës për masën e humbjes së një pretendimi, nëse ndodh një mospagim. Shprehet si humbje përqindje për njësi e ekspozimit dhe zakonisht ndryshon sipas llojit të palëve, llojit dhe vjetërsisë së pretendimit dhe disponueshmërisë së kolateralit ose zbutjeve të tjera të kredisë.

(b) Letrat me vlerë të borxhit dhe bonot e tjera

Për letrat me vlerë të borxhit dhe bonot e tjera, departamenti i rrezikut për administrimin e ekspozimeve të rrezikut të kredisë përdor vlerësime në varësi të emetuesit. Investimet në Obligacione të Qeverisë Shqiptare dhe Bono të Thesarit shihen si një mënyrë për të fituar një planifikim më të mirë së kredisë dhe për të mbajtur një burim të disponueshëm për të përmbushur kërkesat e financimit në të njëjtën kohë.

9.1.2. Kontrolli i kufirit të rrezikut dhe politikat e zbutjes

Banka menaxhon, kufizon dhe kontrollon përqendrimet e rrezikut kreditor kudo që ato identifikohen – në veçanti, për palë individuale dhe grupe dhe për industri dhe vende.

Banka strukturon nivelet e rrezikut kreditor që ajo ndërmerr duke vendosur kufizime mbi shumat e pranuar të rrezikut në lidhje me një huamarrës dhe në lidhje me segmentimet gjeografike dhe industriale. Këto rreziqe monitorohen rast pas rasti dhe janë subjekt i një rishikimi vjetor dhe më të shpeshtë kur është e nevojshme. Limitet në lidhje me nivelet e rrezikut kreditor sipas produkteve dhe sektorëve të industrisë miratohen nga Bordi i Drejtorëve.

9. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

9.1. Rreziku i kredisë (vazhdim)

9.1.2. Kontrolli i kufirit të rrezikut dhe politikat e zbutjes (vazhdim)

Ekspozimi ndaj rrezikut të kredisë gjithashtu menaxhohet përmes analizës së rregullt të aftësisë së huamarrësve dhe huamarrësve potencialë për të përmbushur detyrimet e ripagimit të interesit dhe të principalit dhe duke ndryshuar këto kufij kreditimi kur është e përshtatshme.

Disa masa të tjera specifike për kontroll dhe zbutje përshkruhen më poshtë.

(a) Kolaterali

Banka përdor një sërë politikash dhe praktikash për të lehtësuar rrezikun e kredisë. Më tradicionale mes tyre është marrja e sigurisë për paradhëniet e fondeve, si një praktikë e zakonshme.

Banka zbaton udhëzime mbi pranueshmërinë e kategorive specifike të kolateralit ose zbutjen e rrezikut të kredisë. Llojet kryesore të kolateralit për huatë dhe paradhëniet janë:

- Paraja, garancitë e klasit të parë bankar dhe të shoqërive;
- Hipoteka mbi pronat rezidenciale;
- Peng mbi aktivet e biznesit si ndërtesa, inventarë dhe llogari të arkëtueshme; dhe
- Peng mbi instrumente financiare siç janë letrat me vlerë të borxhit dhe kapitali i vet.

Huatë ndaj korporatave dhe individëve përgjithësisht janë të siguruara; paradhëniet dhe kartat e kreditit për individët janë të siguruara me depozita dhe kolateral në rastin e klientëve kredie deri në shumën e plotë të principalit, interesave dhe shpenzimeve të tjera. Për më tepër, në mënyrë që të minimizohet humbja e kredisë, banka kërkon kolateral shtesë nga palët sapo vihen re tregues për zhvlerësim për huatë dhe paradhëniet individuale përkatëse. Letrat me vlerë të borxhit, thesari dhe faturat e tjera të pranueshme janë përgjithësisht të pasigurta.

(b) Kushtëzime të lidhura me huanë

Qëllimi kryesorë i këtyre instrumenteve është sigurimi i fondeve për klientin sipas kërkesave. Letrat e garancisë dhe ato pezull të kredisë kanë të njëjtin rrezik kredie si huatë dhe sigurohen me po atë kolateral si huatë. Letrat e kredisë dokumentare dhe tregtare - të cilat janë angazhime të shkruara të bankës për llogari të klientit, ku një palë e tretë autorizohet të tërheqë shuma të specifikuar në bankë, kolateralizohen me dërgesën përkatëse të mirave dhe mbartin kështu më pak risk sesa një hua e drejtpërdrejtë. Angazhimet për të zgjeruar huanë paraqesin pjesë të papërdorur të autorizimit për të zgjeruar kredinë në formë huaje, garancie, letra kredie. Në lidhje me rrezikun kreditor mbi angazhimet për të zgjeruar kredinë, banka është e ekspozuar ndaj humbjes së shumës së barabartë me angazhimin e papërdorur.

Sidoqoftë, shuma e mundshme e humbjes është më e vogël se angazhimet totale të papërdorura, pasi shumica e angazhimeve për zgjerimin e kredisë varen nga klientët që ruajnë standarde specifike të kredisë. Banka monitoron afatin e maturimit të angazhimeve të kredisë sepse angazhimet afatgjata në përgjithësi kanë një shkallë më të madhe të rrezikut të kredisë sesa angazhimet afatshkurtra.

9.1.3. Politikat e zhvlerësimit dhe provigjonimit

Banka duhet të njohë një rezervë për humbjet e pritshme të kredisë për një aktiv financiar, një kontratë qiraje, një aktiv të kontratës ose një angazhim kredie dhe një kontratë të garancisë financiare për të cilën aplikohen kërkesat për zhvlerësim.

Aktivët financiarë që i nënshtrohen përlllogaritjes së zhvlerësimit janë këto:

- a) aktivet financiare të matura me koston e amortizuar
- b) aktivet financiare të matura me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse
- c) arkëtimet nga qiraja
- d) aktivet e kontratës
- e) angazhimet e huasë për të akorduar një kredi me një kontratë të garancisë financiare nën normën e interesit të tregut.

9. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

9.1. Rreziku i kredisë (vazhdim)

9.1.3. Politikat e zhvlerësimit dhe provigjonimit (vazhdim)

9.1.3.1. Matja e humbjeve të pritshme nga kredia (HPK)

Bankës i kërkohet të masë humbjet e pritshme të kredisë së një instrumenti financiar në një mënyrë që pasqyron:

- a) një rezultat të pavarur, matur duke përdorur një mesatare të ponderuar të rezultateve të ngjarjeve me probabilitete të ndryshme;
- b) vlerën në kohë të parasë; dhe
- c) informacion të arsyeshëm dhe të argumentuar që banka disponon pa kosto ose përpjekje të shtuara në datën e raportimit për ngjarje e kaluara, kushtet aktuale dhe parashikimet e kushteve të ardhshme ekonomike.

Humbjet e pritshme të kredisë janë një vlerësim i ponderuar me probabilitetin e humbjeve të kredisë (d.m.th. vlera aktuale e të gjitha mungesave(deficiteve) në mjete monetare) gjatë jetës së pritshme të instrumentit financiar. Një mungesë mjeteve monetare është diference midis fluksit të mjeteve monetare që janë detyrim ndaj Bankës në përputhje me kontratën dhe fluksin monetar që Banka pret të marrë. Për shkak se humbjet e pritshme të kredisë marrin në konsideratë shumën dhe kohën e pagesave, një humbje kredie lind edhe nëse Banka pret që të paguhet plotësisht, por më vonë sesa data e përcaktuar në kontratë.

9.1.3.2. Rritje e konsiderueshme në rrezikun kreditor

Në çdo datë raportimi, Banka do të vlerësojë nëse rreziku i kredisë në një instrument financiar është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare. Kur bën vlerësimin, Banka përdor ndryshimin në rrezikun e mospagimi që ndodh gjatë jetës së pritshme të instrumentit financiar, në vend të ndryshimit në shumën e humbjeve të pritshme të kredisë. Për të bërë këtë vlerësim, duhet të bëhet një krahasim i rrezikut të një mospagimi që ndodh në instrumentin financiar në datën e raportimit me rrezikun e një mospagimi që ndodh në instrumentin financiar në datën e njohjes fillestare me informacion të arsyeshëm dhe mbështetës, që është në dispozicion pa kosto ose përpjekje të shtuara, që është tregues i rritjeve të konsiderueshme të rrezikut të kredisë pasi njohja fillestare duhet të merret në konsideratë.

Rreziku i kredisë në një instrument financiar konsiderohet i ulët, nëse instrumenti financiar ka një rrezik të ulët të mospagimit, huamarrësi ka një kapacitet të fortë për të përmbushur detyrimet e tij kontraktuale të fluksit monetar në afatin e afërt dhe ndryshimet e pafavorshme në kushtet ekonomike dhe të biznesit në një afat më të gjatë mund, por jo domosdoshmërisht, të zvogëlojnë aftësinë e huamarrësit për të përmbushur detyrimet e tij kontraktuale të fluksit të mjeteve monetare. Instrumentet financiare nuk konsiderohen se kanë një rrezik të ulët kredie kur vlerësohen se kanë një rrezik të ulët humbjeve thjesht për shkak të vlerës së kolateralit dhe instrumentit financiar pa atë kolateral nuk do të konsiderohej rrezik i ulët krediti. Instrumentet financiare gjithashtu nuk konsiderohet se kanë një rrezik të ulët kredie thjesht sepse ato kanë një rrezik më të ulët të mospagimit sesa instrumentet e tjerë financiarë të Bankës ose në lidhje me rrezikun e kredisë të juridiksionit brenda të cilit Banka operon.

Nëse informacion largpamës (forward-looking), i arsyeshëm dhe i faktuar është i disponueshëm pa kosto ose përpjekje të shtuara, Banka nuk mund të mbështetet vetëm në informacionin e kaluara për të përcaktuar nëse rreziku i kredisë është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare. Megjithatë, Sidoqoftë, kur informacion më largpamës (forward-looking) se sa statusi "në vonesë" (qoftë në baza individuale ose kolektive) nuk është i disponueshëm pa kosto ose përpjekje të shtuara, Banka mund të përdorë informacionet mbi ngjarje të ndodhura për të përcaktuar nëse ka pasur rritje të ndjeshme në rrezikun kreditor që nga njohja fillestare. Pavarësisht nga mënyra se si Banka vlerëson rritjen e ndjeshme të rrezikut kreditor, ekziston supozimi i arsyeshëm që rreziku kreditor për një aktiv financiar është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare kur pagesat kontraktuale janë me shumë se 30 ditë në vonesë. Banka mund të kundërshtojë këtë supozim në qoftë se ka informacione të arsyeshme dhe të faktuara në dispozicion pa kosto ose përpjekje të shtuara, që tregojnë se rreziku kreditor nuk është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare edhe pse pagesat kontraktuale janë më shumë se 30 ditë në vonesë. Kur ajo përcakton se ka pasur rritje të ndjeshme në rrezikun kreditor para se pagesat kontraktuale të jenë mbi 30 ditë në vonesë, ky supozim nuk aplikohet.

9. Menaxhimi i rezikut financiar (vazhdim)

9.1. Rreziku i kredisë (vazhdim)

9.1.3. Politikat e zhvlerësimit dhe provigjonimit (vazhdim)

9.1.3.3. Koha e matjes së Humbjeve të Pritshme të Kredisë

Në çdo datë raportimi, Banka mat fondin rezervë për humbjet për një instrument financiar në një shumë të barabartë me humbjet e pritshme të kredisë përgjatë jetës së instrumentit nëse rreziku kreditor për atë instrument financiar është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare.

Në rast se në datën e raportimit, rreziku kreditor për një instrument financiar nuk është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare, duhet të matet fondi rezervë për humbjet e pritshme nga kredia për një periudhë 12 mujore.

9.1.3.4 Çështje lidhur me llogaritjen e Humbjeve së pritshme nga kredia

9.1.3.4.1 Çregjistrimi

Para se të vlerësojë nëse dhe në çfarë mase është i përshtatshëm çregjistrimi, Banka përcakton nëse çregjistrimi duhet të aplikohet për një pjesë të një aktivi financiar (ose një pjesë të një grupi të aktiveve të ngjashme financiare) ose një aktivi financiar (ose një grupi të ngjashëm të aktiveve financiare) në tërësi, si më poshtë:

- a) Çregjistrimi aplikohet për një pjesë të një aktivi financiar (ose një pjesë të një grupi të aktiveve të ngjashme financiare) nëse dhe vetëm nëse pjesa që konsiderohet për çregjistrim plotëson një nga tre kushtet e mëposhtme.
 - i. Pjesa përfshin vetëm flukset monetare të identifikuara posaçërisht nga një aktiv financiar (ose një grup i aktiveve të ngjashme financiare).
 - ii. Pjesa përfshin vetëm një pjesë proporcionale (pro rata) të fluksit monetare nga një aktiv financiar (ose një grup i aktiveve të ngjashme financiare).
 - iii. Pjesa përfshin vetëm një pjesë proporcionale (pro rata) të flukseve monetare të identifikuara posaçërisht nga një aktiv financiar (ose një grup i aktiveve të ngjashme financiare).
- b) Në të gjitha rastet e tjera, çregjistrimi zbatohet për aktivin financiar në tërësinë e tij (ose për grupin e aktiveve të ngjashme financiare në tërësinë e tij).

Banka çregjistron një aktiv financiar kur, dhe vetëm kur:

- a) përfundon afati i të drejtave kontraktuale mbi flukset monetare nga aktivi financiar, ose
- b) transferon aktivin financiar dhe transferimi kualifikohet për çregjistrim.

Në çregjistrimin e një aktivi financiar në tërësi, diferenca midis:

- a) vlerës kontabël (e matur në datën e çregjistrimit) dhe
- b) shumës së marrë (përfshirë çdo aktiv të ri të marrë minus çdo detyrim të ri të supozuar) do të njihet në fitim ose humbje.

Nëse aktivi i transferuar është pjesë e një aktivi financiar më të madh dhe pjesa e transferuar kualifikohet për çregjistrim në tërësinë e tij, vlera kontabël e mëparshme e aktivitetit më të madh financiar ndahet midis pjesës që vazhdon të njihet dhe pjesës që nuk njihet mbi bazën e vlerave relative të drejta të pjesëve në datën e transferimit. Për këtë qëllim, një aktiv shërbimi i pashpërndarë do të trajtohet si një pjesë që vazhdon të njihet. Diferenca midis:

- a) vlerës kontabël (e matur në datën e çregjistrimit) të shpërndarë në pjesën e çregjistruar dhe
- b) shumës së marrë për pjesën e çregjistruar (duke përfshirë çdo aktiv të ri të marrë minus detyrime të reja të supozuara) do të njihet në fitim ose humbje.

9.1.3.4.2. Instrumenta të blerë ose të origjinuar nga zhvlerësimi i kredisë (POCI)

Për instrumentet e blerë ose të origjinuar nga zhvlerësimi i kredisë, humbjet e pritshme të kredisë do të skontohen duke përdorur normën efektive të interesit të rregulluar, të përcaktuar në momentin e njohjes fillestare. Në datën e raportimit, Banka do të njohë vetëm ndryshimet kumulative nga humbjet e pritshme të kredisë gjatë gjithë jetëgjatësisë që në momentin e njohjes fillestare, si humbje e lejuar nga instrumentet e blerë ose të origjinuar nga zhvlerësimi i kredisë.

Në çdo datë raportimi, Banka do të njohë në fitim ose humbje shumën e ndryshimit në humbjet e pritshme të kredisë gjatë gjithë jetëgjatësisë si një fitim ose humbje nga zhvlerësimi. Banka njeh ndryshimet e favorshme në humbjet e pritshme të kredisë gjatë gjithë jetëgjatësisë si fitim nga zhvlerësimi, edhe nëse humbjet e pritshme gjatë jetës janë më të vogla se shuma e humbjeve të pritshme të kredisë që janë përfshirë në vlerësimin fillestar të flukseve të pritshme.

9. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

9.1. Rreziku i kredisë (vazhdim)

9.1.3. Politikat e zhvlerësimit dhe sigurimit (vazhdim)

9.1.3.4.3. Aktive financiare të zhvlerësuara të kredisë

Një aktiv financiar është i kredituar-zhvlerësuar kur kanë ndodhur një ose më shumë ngjarje që kanë një ndikim negativ në flukset e ardhshme monetare të këtij aktivi financiar. Dëshmia që një aktiv financiar është zhvlerësuar, përfshijnë të dhëna të vëzhguara në lidhje me ngjarjet e mëposhtme:

- a) vështirësi të konsiderueshme financiare e emetuesit ose huamarrësit;
- b) një shkelje e kontratës, siç është një rast mospagimi ose vonesë në shlyerjen e detyrimit;
- c) huadhënësi (i) i huamarrësit, për arsye ekonomike ose kontraktuale që kanë të bëjnë me vështirësinë financiare të huamarrësit, i kanë dhënë më pas huamarrësit një lehtësi pagesë (a) që huadhënësi (ët) nuk do ta jepte në kushte të tjera;
- d) është e mundshme që huamarrësi të hyjë në falimentim ose në një riorganizim tjetër financiar;
- e) zhdukjen e një tregu aktiv për atë aktiv financiar për shkak të vështirësive financiare; ose
- f) blerjen ose emetimin e një aktivi financiar me një skonto të madhe që pasqyron humbjet e ndodhura të kredisë.

Mund të mos jetë e mundur të identifikohet një ngjarje e vetme diskrete - përkundrazi, efekti i kombinuar i disa ngjarjeve mund të shkaktojë kreditim-zhvlerësim të një aktivi financiar.

9.1.3.4.4. Kolektive përkundrejt individuale

Për të përmbushur objektivin e vlerësimit të humbjeve të pritshme të kredisë gjatë gjithë jetëgjatësisë së aktivitetit financiar për rastet me rritje të ndjeshme të rrezikut kreditor nga njohja fillestare, mund të jetë e nevojshme realizimi i vlerësimit mbi baza kolektive, duke konsideruar informacionin që sinjalizojnë rritje të rrezikut kreditor, për shembull, mbi një grup ose nën-grup instrumentesh financiare. Kjo është për të siguruar që Banka të përmbushë objektivin e vlerësimit të humbjeve të pritshme të kredisë gjatë jetës së aktivitetit, kur ka rritje të ndjeshme në rrezikun kreditor, edhe nëse nuk ka ende sinjale në nivele individuale për rritje të tillë të rrezikut kreditor.

Përgjithësisht pritet që humbjet e pritshme të kredisë gjatë gjithë jetëgjatësisë të njihen përpara se një instrument financiar të jetë në vonesë. Në mënyrë tipike, rreziku kreditor rritet ndjeshëm përpara se një instrument financiar të shfaqë vonesa ose të evidentohen ngjarje të tjera të lidhura me huamarrësin (për shembull, një modifikim ose ristrukturim). Rrjedhimisht, kur informacioni i arsyeshëm dhe i faktuar që është më largpamës se informacioni i ndodhur është i disponueshëm pa kosto ose përpjekje të shtuara, ai duhet të përdoret për të vlerësuar ndryshimet në rrezikun kreditor.

Megjithatë, në varësi të natyrës së instrumenteve financiare dhe informacionit të rrezikut kreditor në dispozicion për grupe të veçanta të instrumenteve financiare, Banka mund të mos jetë në gjendje të identifikojë ndryshime në rrezikun kreditor për instrumente financiare individuale përpara se instrumenti financiar të jetë në vonesë. Ky mund të jetë rasti i instrumenteve financiare siç janë kreditë e tregtueshme për të cilat ka pak ose aspak informacion të përditësuar të rrezikut kreditor të marrë dhe monitoruar në mënyrë rutinë mbi baza individuale, deri sa klienti shfaq shkelje të kushteve kontraktuale. Nëse ndryshimet në rrezikun kreditor për instrumente financiare individuale nuk identifikohen përpara se ato të jenë në vonesë, një fond rezervë bazuar vetëm në informacionin mbi kredinë në nivel instrumenti financiar individual nuk do të përfaqësonte ndryshimet në rrezikun kreditor që nga njohja fillestare.

Në disa rrethana, Banka nuk ka informacion të arsyeshëm dhe të faktuar në dispozicion të siguruar pa kosto ose përpjekje shtesë për të matur humbjet e pritshme të kredisë gjatë jetës së asetit në baza individuale. Në këtë rast, humbjet e pritshme të kredisë përgjatë jetës së aktivitetit duhet të njihen në baza kolektive, të cilat konsiderojnë të dhëna gjithëpërfshirëse të rrezikut kreditor. Ky informacion gjithëpërfshirës për rrezikun kreditor duhet të përfshijë jo vetëm informacionin e kaluar (ndodhur), por edhe të gjitha informacionet përkatëse të kredisë, duke përfshirë informacionin makroekonomik të pritshëm, me qëllim përafrimin e rezultatit të njohjes së humbjeve të pritshme të kredisë gjatë jetës, kur ka pasur një rritje të konsiderueshme të rrezikut kreditor që nga njohja fillestare në nivel instrumenti individual. Me qëllim përcaktimit e rritjeve të konsiderueshme në rrezikun kreditor dhe njohjen e një fondi rezervë për humbjet në baza kolektive, Banka grupon instrumentet financiare në bazë të karakteristikave të përbashkëta të rrezikut kreditor me objektiv realizimin një analizë që mundëson identifikimin në kohën e duhur të një rritjeje të ndjeshme të rrezikut kreditor. Banka nuk duhet të kompromentojë këtë informacion duke grupuar instrumente financiare me karakteristika të ndryshme rreziku.

9.1.3.4.5. Rezultati nga probabiliteti i ponderuar

Qëllimi i vlerësimit të humbjeve të pritshme të kredisë nuk është as vlerësimi i një skenari të rastit më të keq të humbjeve dhe as vlerësimi i skenarit të rastit më të mirë të tyre. Përkundrazi, një vlerësim i humbjeve të pritshme të kredisë gjithmonë duhet të pasqyrojë që humbja të ndodhë dhe mundësinë që humbja të mos ndodhë edhe nëse rezultati pritet të jetë pa humbje.

Tirana Bank SHA

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat janë në mijë Lek, përveç kur shprehet ndryshe)

9. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

9.1 Rreziku i kredisë (vazhdim)

9.1.4. Cilësia e kredisë

Tabelat e mëposhtme tregojnë informacione në lidhje me cilësinë e kredisë së Aktiveve financiare të matura me koston e amortizuar:

Mjetet monetare dhe tepricat me Bankën Qendrore

Më 31 dhjetor, 2019					
Shkalla e vlerësimit të brendshëm	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Totali
Standard	6,867,746	-	-	-	6,867,746
Monitorim i veçantë	-	-	-	-	-
Nën standard	-	-	-	-	-
Të dyshimta dhe të humbura	-	-	-	-	-
Tepricat totale bruto	6,867,746	-	-	-	6,867,746
Standard	159	-	-	-	159
Monitorim i veçantë	-	-	-	-	-
Nënstandard	-	-	-	-	-
Të dyshimta dhe të humbura	-	-	-	-	-
Fondi i zhvlerësimit në total	159	-	-	-	159
Tepricat neto të zhvlerësimit	6,867,587	-	-	-	6,867,587

Më 31 dhjetor, 2018					
Shkalla e vlerësimit të brendshëm	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Totali
Standard	7,120,301	-	-	-	7,120,301
Monitorim i veçantë	-	-	-	-	-
Nën standard	-	-	-	-	-
Të dyshimta dhe të humbura	-	-	-	-	-
Teprica totale bruto	7,120,301	-	-	-	7,120,301
Standard	169	-	-	-	169
Monitorim i veçantë	-	-	-	-	-
Nën standard	-	-	-	-	-
Të dyshimta dhe të humbura	-	-	-	-	-
Fondi i zhvlerësimit në total	169	-	-	-	169
Tepricat neto të zhvlerësimit	7,120,132	-	-	-	7,120,132

Detyrim nga bankat

Më 31 dhjetor, 2019					
Shkalla e vlerësimit të brendshëm	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Totali
Standard	3,897,337	-	-	-	3,897,337
Monitorim i veçantë	-	-	-	-	-
Nën standard	-	-	-	-	-
Të dyshimta dhe të humbura	-	-	-	-	-
Gjendja totale bruto	3,897,337	-	-	-	3,897,337
Standard	556	-	-	-	556
Monitorim i veçantë	-	-	-	-	-
Nën standard	-	-	-	-	-
Të dyshimta dhe të humbura	-	-	-	-	-
Fondi i zhvlerësimit në total	556	-	-	-	556
Gjendja Neto e Zhvlerësimit	3,896,781	-	-	-	3,896,781

Tirana Bank SHA

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat janë në mijë Lek, përveç kur shprehet ndryshe)

9. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

9.1 Rreziku i kredisë (vazhdim)

9.1.4. Cilësia e kredisë (vazhdim)

Detyrim nga bankat (vazhdim)

Më 31 dhjetor, 2018					
Shkalla e vlerësimit të brendshëm	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Totali
Standard	17,454,093	-	-	-	17,454,093
Monitorim i veçantë	-	-	-	-	-
Nënstandard	-	-	-	-	-
Të dyshimta dhe të humbura	-	-	-	-	-
Gjendja totale bruto	17,454,093	-	-	-	17,454,093
Standard	7,020	-	-	-	7,020
Monitorim i veçantë	-	-	-	-	-
Nënstandard	-	-	-	-	-
Të dyshimta dhe të humbura	-	-	-	-	-
Fondi i Zhvlerësimit në total	7,020	-	-	-	7,020
Tepricat neto të zhvlerësimit	17,447,073	-	-	-	17,447,073

Hua dhe paradhënie për Klientët

Më 31 dhjetor, 2019					
Shkalla e vlerësimit të brendshëm	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Totali
Standard	27,215,695	1,581,016	5,377	-	28,802,088
Monitorim i veçantë	22,742	493,156	218,075	-	733,974
Nënstandard	-	-	747,349	-	747,349
Të dyshimta dhe të humbura	-	-	2,667,079	-	2,667,079
Gjendja Totale Bruto	27,238,437	2,074,172	3,637,881	-	32,950,490
Standard	310,026	72,879	437	-	383,342
Monitorim i veçantë	53	50,627	60,197	-	110,878
Nënstandard	-	-	86,351	-	86,351
Të dyshimta dhe të humbura	-	-	1,190,829	-	1,190,829
Fondi i Zhvlerësimit në total	310,079	123,506	1,337,814	-	1,771,400
Tepricat Neto të Zhvlerësimit	26,928,358	1,950,666	2,300,067	-	31,179,091

Më 31 dhjetor, 2018					
Shkalla e vlerësimit të brendshëm	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Totali
Standard	14,069,174	2,559,297	32,489	-	16,660,960
Monitorim i veçantë	93,250	502,376	1,318,171	-	1,913,797
Nënstandard	-	-	271,027	-	271,027
Të dyshimta dhe të humbur	-	-	5,610,295	-	5,610,295
Gjendjet Totale Bruto	14,162,424	3,061,673	7,231,982	-	24,456,079
Standard	110,405	136,200	7,648	-	254,252
Monitorim i veçantë	11,186	68,453	218,972	-	298,611
Nënstandard	-	-	45,694	-	45,694
Të dyshimta dhe të humbura	-	-	3,012,422	-	3,012,422
Fondi i Zhvlerësimit në total	121,591	204,653	3,284,736	-	3,610,979
Tepricat Neto të Zhvlerësimit	14,040,833	2,857,020	3,947,246	-	20,845,099

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat janë në mijë Lek, përveç kur shprehet ndryshe)

9. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

9.1 Rreziku i kredisë (vazhdim)

9.1.4. Cilësia e kredisë (vazhdim)

Sistemi i brendshëm i vlerësimit i përshkruara në Shënimin 9.1.1 fokusohet më tepër në lidhjen e cilësisë me kredinë nga pikëpamja e aktivitetit të huadhënies dhe investimeve.

Fondi i zhvlerësimit i paraqitur në bilanc në fund të vitit përftohet nga secila prej pesë kategorive të shkallëve të vlerësimit të brendshëm. Megjithatë, shumica e fondit të zhvlerësimit vijnë nga dy renditjet e poshtme. Tabela më poshtë tregon përqindjen e zërave të bilancit të Bankës në lidhje me kreditë dhe paradhëniet dhe fondin e zhvlerësimit përkatës për secilën nga kategoritë të vlerësimit të brendshëm të Bankës:

Vlerësimi i bankës

	2019		2018	
	Huatë dhe paradhënie (%)	Niveli i provizionit të zhvlerësimit (%)	Hua dhe paradhënie (%)	Niveli i provizionit të zhvlerësimit (%)
Shkalla e investimeve	-	-	-	-
Standard	87.41	1.33	68.13	1.53
Monitorim i veçantë	2.23	15.07	7.83	15.60
Nënstandard	2.27	11.53	1.11	16.86
Ta dyshimta dhe të humbura	8.09	44.55	22.94	53.69
Totali	100	5.36	100.00	14.77

9.1.5. Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut kreditor pa marrë parasysh kolateralin dhe garanci tjera të kredisë

	Ekspozimi maksimal	
	2019	2018
Ekspozimet ndaj rrezikut kreditor lidhur me aktivet në bilanc janë si më poshtë:		
Mjete monetare dhe llogaritë me Bankën Qendrore	5,289,070	5,341,403
Detyrime nga bankat	3,896,781	17,447,072
Hua dhe paradhënie për klientët:		
Hua për individë:		
- Konsumatore / Overdrafte	2,671,833	2,037,421
- Karta krediti	159,947	135,219
- Hipotekat	7,232,790	5,525,917
	10,064,570	7,698,557
Hua për korporata:		
- Klientë të mëdhenj të korporatave	3,766,964	2,114,533
- Ndërmarrje të vogla dhe të mesme (NVM)	17,347,557	11,032,009
	21,114,521	13,146,542
Totali i huave dhe paradhënies për klientët	31,179,091	20,845,099
Aktive financiare me vlerë të drejtë përmes OCI	28,275,976	23,857,367
Aktive financiare me kosto të amortizuar	2,589,250	-
Ekspozimet ndaj rrezikut të kredisë në lidhje me zërat jashtë bilancit janë si më poshtë:		
Angazhim huaje	3,703,042	6,379,489
Letër garanci	844,660	305,799
Letër Krediti	296,100	5,739
Më 31 Dhjetor	76,073,970	74,181,968

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019*(Të gjitha shumat janë në mijë Lek, përveç kur shprehet ndryshe)***9. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)****9.1. Rreziku i kredisë (vazhdim)****9.1.5. Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut kreditor pa marrë parasysht kolateralin dhe garanci të tjera të kredisë (vazhdim)**

Tabela më sipër paraqet skenarin më negativ të ekspozimit të rrezikut të kredisë në Bankë në 31 Dhjetor 2019 dhe 2018, pa marrë parasysht asnjë garanci të mbajtur si kolateral apo siguresit e tjerë të kredisë. Për aktivet në bilanc, ekspozimet e përcaktuara më lart bazohen në vlerat neto kontabël siç raportohet në bilanc.

Drejtimi është i sigurtë tek aftësia e tij që të vazhdojë të kontrollojë dhe mbështesë ekspozimin minimal ndaj rrezikut kreditor të Bankës që rezulton nga portofoli i saj i huave dhe paradhënieve dhe letrave me vlerë të borxhit, bazuar në sa vijon:

- 89.64% e portofolit të huave dhe paradhënieve kategorizohen në dy shkallët më të larta të sistemit të vlerësimit të brendshëm (2018: 75.95%);
- Huatë për NVM-të, që përfaqësojnë grupin më të madh në portofol, janë të mbrojtura me kolateral;
- 80.01% e portofolit të huave dhe paradhënieve konsiderohen pa ditëvonesa dhe të pazhvlërësuar (2018: 56.71%); dhe
- Banka ka filluar zbatimin e një procesi më të rreptë të përzgjedhjes për dhënien e huave dhe paradhënieve.

Huatë dhe paradhëniet përmbledhen si më poshtë:

	31 dhjetor, 2019		31 dhjetor, 2018	
	Huatë dhe paradhëniet për klientët	Detyrime nga bankat	Huatë dhe paradhëniet për klientët	Detyrime nga bankat
Performuese	26,364,628	3,897,337	13,868,578	17,454,093
Me ditëvonesa por jo të zhvlërësuar	3,288,155	-	4,342,895	-
Të zhvlërësuar individualisht	3,297,707	-	6,244,606	-
Bruto	32,950,490	3,897,337	24,456,079	17,454,093
Minus: fondi për zhvlërim	(1,771,400)	(556)	(3,610,980)	(7,020)
Vlera kontabël	31,179,091	3,896,781	20,845,099	17,447,073

Informacion i mëtejshëm mbi fondin e zhvlërimit të detyrimeve nga bankat dhe huatë dhe të paradhëniet për klientët paraqitet në Shënimet 18 dhe 19.

Tirana Bank SHA

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat janë në mijë Lek, përveç kur shprehet ndryshe)

9. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

9.1. Rreziku i kredisë (vazhdim)

9.1.6. Hua dhe paradhënie

a) Hua dhe paradhënie pa ditëvonesa dhe jo të zhvlerësuara

Cilësia e kredisë së portofolit të huave dhe paradhënieve të cilat janë pa ditëvonesa dhe jo të zhvlerësuara (klasifikuar si standard) më 31 dhjetor 2019 mund të vlerësohet duke iu referuar sistemit të brendshëm të vlerësimit të adoptuar nga Banka, si më poshtë:

	Individë (klientë me pakicë)					31 dhjetor, 2019 Hua dhe paradhënie për klientët	
	Konsumatori/ Overdraft	Kartat e kreditit	Hipotekat	Klientë të mëdhenj të korporatave	Korporata Sipërmarrje të vogla dhe të mesme (NVM)	Huatë dhe paradhëniet totale për klientët	Detyrime ndaj bankave
Vlera kontabël, bruto	2,334,368	140,539	5,954,409	2,992,166	14,943,146	26,364,628	3,897,337
Minus: fondin e zhvlerësimit	(34,376)	(7,701)	(26,319)	(41,448)	(207,375)	(317,218)	(556)
Vlera kontabël, neto	2,299,992	132,837	5,928,090	2,950,718	14,735,771	26,047,409	3,896,781

Tirana Bank SHA

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat janë në mijë Lek, përveç kur shprehet ndryshe)

9. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

9.1. Rreziku i kredisë (vazhdim)

9.1.6. Hua dhe paradhënie (vazhdim)

a) Hua dhe paradhënie pa ditëvonesa dhe jo të zhvlerësuara

Cilësia e kredisë e portofolit të huave dhe paradhënieve që nuk ishin as të vonuara dhe as të zhvlerësuara (klasifikuar si standard) më 31 dhjetor 2018 mund të vlerësohet duke iu referuar sistemit të brendshëm të vlerësimit të adoptuar nga Banka, si vijon:

						31 Dhjetor, 2019	
	Individë (klientë me pakicë)			Klientë të mëdhenj të korporatave	Korporata Sipërmarrje të vogla dhe të mesme (NVM)	Hua dhe paradhënie për klientët	
	Konsumatore/ Overdraftet	Kartat e kreditit	Hipoteka			Hua dhe paradhënie totale për klientët	Hua dhe paradhënie për bankat
Vlera kontabël bruto	1,597,041	115,864	3,650,573	2,003,215	6,501,885	13,868,578	17,454,093
Minus: fondin e zhvlerësimit	(17,318)	(4,507)	(30,110)	(11,999)	(105,387)	(169,320)	(7,020)
Vlera kontabël neto	1,579,723	111,357	3,620,463	1,991,216	6,396,498	13,699,258	17,447,073

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019*(Të gjitha shumat janë në mijë Lek, përveç kur shprehet ndryshe)***9. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)****9.1. Rreziku i kredisë (vazhdim)****9.1.6. Hua dhe paradhënie (vazhdim)**

Hua dhe paradhënie në klasat nën-standarde dhe të dyshimta u konsideruan se nuk ishin të zhvlerësuara pasi u morën parasysh rikuperueshmërinë nga kolaterali për hipotekat e klientëve me pakicë dhe huatë konsumatore.

b) Hua dhe paradhënie të vonuara, por jo të zhvlerësuara

Shuma e bruto e huave dhe paradhënieve që vonohen, por nuk janë zhvlerësuar:

(i) Hua dhe paradhënie për klientët

	Korporatë dhe NVM	
	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Ditëvonesa nga 1 deri në 90 ditë	1,728,064	1,469,186
Ditëvonesa nga 91-180 ditë	33,876	25,580
Ditëvonesa 181-360 ditë	27,696	44,124
Ditëvonesa > 360 ditë	21,391	528,931
Totali	1,811,026	2,067,821
Vlera e drejtë e kolateralit	1,168,568	1,852,040
Totali i Huave dhe paradhënieve me ditëvonesa por të pazhvlerësuara më 31 dhjetor	3,288,155	4,342,895

	31 Dhjetor, 2019			
	Individë (klientë me pakicë)			
	Konsumatore/ Overdraftet	Hipoteka	Kartat Visa	Totali
Ditëvonesa 1 deri në 90 ditë	337,344	1,077,865	28,161	1,443,370
Ditëvonesa 91-180 ditë	381.99	17,867	-	18,249
Ditëvonesa 181-360 ditë	1,460.60	4,858	25	6,344
Ditëvonesa > 360 ditë	5,147.98	4,010	7	9,164
Totali	344,335	1,104,600	28,193	1,477,129
Vlera e drejtë e kolateralit	206,755	1,097,763	-	1,304,517

	31 dhjetor 2018			
	Individë (klientë me pakicë)			
	Konsumatore/ Overdraftet	Hipoteka	Kartat Visa	Totali
Ditëvonesa 1 deri në 90 ditë	419,462	1,693,506	24,569	2,137,537
Ditëvonesa 91-180 ditë	-	85,893	-	85,893
Ditëvonesa 181-360 ditë	-	22,028	-	22,028
Ditëvonesa > 360 ditë	-	29,616	-	29,616
Totali	419,462	1,831,043	24,569	2,275,074
Vlera e drejtë e kolateralit	279,003	1,791,636	-	2,070,639

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat janë në mijë Lek, përveç kur shprehet ndryshe)

9. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

9.1. Rreziku i kredisë (vazhdim)

9.1.6. Hua dhe paradhënie (vazhdim)

(ii) Hua dhe paradhënie nga bankat

Nuk ka hua dhe paradhënie ndaj bankave më 31 Dhjetor 2019 dhe 2018, të cilat janë me vonesë por nuk janë zhvlerësuar.

c) Hua dhe paradhënie të zhvlerësuar

Huatë dhe paradhëniet ndaj klientëve

Ndarja e shumës bruto të huave dhe paradhënieve me vlerë të veçantë zhvlerësimi sipas klasës, së bashku me vlerën e drejtë të kolateralit të lidhur, të mbajtur nga Banka si siguri, janë si më poshtë:

	Konsumatore dhe Kartat Visa	Hipoteka	Korporata dhe NVM-ve	Totali
31 Dhjetor 2019				
Hua të zhvlerësuar individualisht	874	27,965	2,210,282	2,239,121
Vlera e drejtë e kolateralit	-	-	2,113,797	2,113,797
31 Dhjetor 2018				
Hua të zhvlerësuar individualisht	5,068	46,270	5,457,441	5,508,779
Vlera e drejtë e kolateralit	-	44,087	4,311,578	4,355,665

Ndarja e shumës bruto të kredive dhe paradhënieve me zhvlerësim kolektiv sipas klasës, së bashku me vlerën e drejtë të kolateralit të lidhur, të mbajtur nga Banka si siguri, janë si më poshtë:

	Konsumatore dhe Kartat Visa	Hipoteka	Korporata dhe NVM-ve	Totali
31 Dhjetor 2019				
Hua të zhvlerësuar kolektivisht	156,204	334,445	567,938	1,058,587
Vlera e drejtë e kolateralit	51,083	303,872	458,177	813,132
31 Dhjetor 2018				
Hua të zhvlerësuar kolektivisht	228,810	302,695	204,322	735,827
Vlera e drejtë e kolateralit	72,544	267,462	100,773	440,779

Vlera e drejtë e shpalosur e kolateralit përcaktohet nga vlerësuesit lokalë të çertifikuar dhe përfaqëson vlerën e realizuar nga pronarët e ligjshëm të pasurive. Drejtimi i konsideron kreditë e mbuluara nga kolaterale për kreditë e korporatave si të zhvlerësuar sepse përvoja tregon se një pjesë e konsiderueshme e kolateralit në kreditë e korporatave nuk mund të zbatohet për shkak të vështirësive administrative dhe ligjore siç është zvogëlimi i vlerës së kolateralit në ankandet e administruara nga zyrtërimbarimore, koha e domosdoshme që kolaterale të zbatohen. Provigjonet e zhvlerësimit pasqyrojnë mundësinë që Drejtimi nuk do të jetë në gjendje të zbatojë të drejtat e tij dhe të rivendosë kolateralin në kreditë e dështuara. Pavarësisht vështirësive në zbatimin e rimarrjes së kolateralit, Drejtimi i Bankës do të ndjekë me vigjilencë borxhet e mbetura me të gjitha mjetet e mundshme në dispozicion të tyre.

Nuk ka hua dhe paradhënie individuale të zhvlerësuar nga bankat më 31 dhjetor 2019 dhe 2018.

Tirana Bank SHA

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat janë në mijë Lek, përveç kur shprehet ndryshe)

9. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

9.2. Rreziku i tregut

Rreziku i tregut është rreziku që ndryshimet në çmimet e tregut, si normat e interesit, çmimet e kapitalit, kurset e këmbimit dhe normat e kredisë (që nuk lidhen me ndryshimet në gjendjen kreditore të detyruesit/emetuesit) do të ndikojnë të ardhurat e bankës ose vlerën e pjesëmarrjeve të saj në instrumentet financiare. Qëllimi i menaxhimit të rrezikut të tregut është të menaxhojë dhe kontrollojë ekspozimin ndaj rrezikut të tregut brenda parametrave të pranueshëm, ndërkohë që optimizon kthimin ndaj riskut.

Çështjet e rrezikut të tregut ndiqen rregullisht nga "Komiteti i Menaxhimit të Aseteve dhe Detyrimeve" (ALCO).

9.2.1. Rreziku i këmbimit valutor

Rreziku i monedhës është rreziku që vlera e instrumenteve financiare do të luhetet për shkak të ndryshimeve në kurset e këmbimit valutor. Banka përpiqet ta menaxhojë këtë rrezik duke mbyllur çdo ditë pozicione të hapura në valutë dhe duke vendosur dhe monitoruar limitet e pozicioneve të hapura.

Përqendrimet e rrezikut të monedhës - dhe instrumentet financiare brenda dhe jashtë bilancit janë paraqitur më poshtë:

Më 31 Dhjetor 2019	EUR	USD	LEK	Monedha të tjera	Totali
Aktive					
Mjete monetare dhe llogari me Bankën Qendrore	3,546,431	406,619	2,873,029	41,507	6,867,587
Detyrime nga bankat	1,838,297	962,015	469,854	626,615	3,896,781
Hua dhe paradhëniet për klientët, neto	16,658,999	739,537	13,766,220	14,334	31,179,091
Aktive financiare të mbajtura me FVOCI	10,306,039	-	17,969,937	-	28,275,976
Aktive financiare me Kosto të Amortizuar	2,589,250	-	-	-	2,589,250
Totali i Aktiveve financiare	34,939,016	2,108,171	35,079,040	682,458	72,808,685
Detyrimet					
Detyrime ndaj bankave	52,373	-	1,942,192	22,460	2,017,025
Detyrime ndaj klientëve	27,571,363	2,124,769	32,979,239	649,600	63,324,971
Detyrime të qirasë	267,588	-	-	-	267,588
Totali i Detyrimeve financiare dhe kapitali neto	27,891,324	2,124,769	34,921,431	672,061	65,609,584
Pozicioni neto i monedhës në bilanc	7,047,692	(16,598)	157,609	10,396	7,199,101
Zërat jashtë bilancit	2,086,525	376,750	2,380,526	-	4,843,802

Tirana Bank SHA

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat janë në mijë Lek, përveç kur shprehet ndryshe)

9. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

9.2. Rreziku i tregut (vazhdim)

9.2.1. Rreziku i këmbimit valutor (vazhdim)

Më 31 Dhjetor 2018	EUR	USD	LEK	Monedha te tjera	Totali
Aktive					
Mjete monetare dhe llogari me Bankën Qendrore	3,206,455	398,400	3,491,895	23,382	7,120,132
Detyrime ndaj bankave	15,758,362	1,032,755	-	655,956	17,447,073
Hua dhe paradhënie për klientët, neto	10,610,595	827,426	9,391,516	15,562	20,845,099
Aktive financiare në VDPPAP	5,886,887	-	17,970,480	-	23,857,367
Totali i aktiveve financiare	35,462,299	2,258,581	30,853,891	694,900	69,269,671
Detyrimet dhe kapitali neto					
Detyrime ndaj bankave	207,133	-	2,397,048	13,089	2,617,270
Detyrime ndaj klientëve	23,647,481	2,199,825	30,653,624	663,950	57,164,880
Totali i Detyrimeve financiare dhe kapitali neto	23,854,614	2,199,825	33,050,672	677,039	59,782,150
Pozicioni neto i monedhës në bilanc	11,607,685	58,756	(2,196,781)	17,861	9,487,521
Zërat jashtë bilancit	4,895,848	40,431	611,519	1,143,228	6,691,026

Analiza e ndjeshmërisë së rrezikut të monedhës

Banka është kryesisht e ekspozuar ndaj euros dhe dollarit amerikan (USD). Tabela e mëposhtme detajon ndjeshmërinë e Bankës ndaj rritjes dhe rënies përkatëse të vlerës së Lekut ndaj valutave të huaja. Përqindja e përdorur është shkalla e ndjeshmërisë së përdorur gjatë raportimit të rrezikut në valutë të huaj për stafin e drejtimit të lartë dhe paraqet vlerësimin e drejtimit të Bankës për ndryshimin e arsyeshëm dhe të mundshëm të kursit të këmbimit. Analiza e ndjeshmërisë përfshin vetëm zëra monetarë të shprehur në monedhë të huaj aktive dhe rregullon përkthimin e tyre në fund të periudhës për një ndryshim përkatës në kurset e valutës së huaj. Banka ka aplikuar një rritje ose ulje prej 10% në kurset e këmbimit të valutës. Një numër pozitiv më poshtë tregon një rritje në fitim dhe kapitalin tjetër neto ku LEK-u forcohet me përqindjet përkatëse ndaj monedhës përkatëse.

	31 Dhjetor 2019			31 Dhjetor 2018	
	Rritje / (Rënie) në pikat bazë	Ndjeshmëria e fitimit ose humbjes	Ndjeshmëria e kapitalit	Ndjeshmëria e fitimit ose humbjes	Ndjeshmëria e kapitalit
EURO	+ / (-) 100	704,769	(704,769)	1,160,769	(1,160,769)
USD	+ / (-) 100	(1,660)	1,660	5,876	(5,876)
Tjera	+ / (-) 100	1,040	(1,040)	1,786	(1,786)

9.2.2. Rreziku i normës së interesit

Të ardhurat dhe shpenzimet financiare të Bankës i nënshtrohen rrezikut të luhatjeve në masën që aktivet që gjenerojnë të ardhura dhe detyrimet që mbartin të ardhura maturohen ose rivlerësohen në momente të ndryshme ose në shuma të ndryshme. Banka përpiqet ta zbusë këtë rrezik duke monitoruar datat e rivlerësimit të aktiveve dhe detyrimeve të saj. Për më tepër, efekti aktual do të varet nga një numër faktorësh të tjerë, duke përfshirë shkallën në të cilën ripagimet (shlyerjet) bëhen më herët ose më vonë se data e kontraktuar dhe variacionet në ndjeshmërinë e normës së interesit brenda periudhave të rivlerësimit dhe ndërmjet monedhave.

Aktivitetet e administrimit të rrezikut kanë për qëllim optimizimin e të ardhurave neto nga interesi, duke pasur parasysh nivelet e interesit të tregut në përputhje me strategjitë e biznesit të Bankës.

Tirana Bank SHA

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat janë në mijë Lek, përveç kur shprehet ndryshe)

9. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

9.2. Rreziku i tregut (vazhdim)

9.2.2. Rreziku i normës së interesit (vazhdim)

Aktivitetet e administrimit të rrezikut të aktiveve-pasiveve kryhen në kontekstin e ndjeshmërisë së Bankës ndaj ndryshimeve të normës së interesit.

Në uljen e mjediseve të normave të interesit, marzhet e fituara do të ngushtohen me uljen e normave të interesit të detyrimeve me një përqindje më të ulët në krahasim me normat e interesit të aktiveve. Sidoqoftë, efekti aktual do të varet nga faktorë të ndryshëm, përfshirë stabilitetin e ekonomisë, mjedisin dhe nivelin e inflacionit.

Banka përpqet ta zbusë këtë rrezik të normës së interesit duke monitoruar datat e rishikimit të aktiveve dhe detyrimeve të saj dhe duke vendosur afate të ripërsëritjes të produktit në mënyrë që të menaxhojë fitimin / humbjen nga ndryshimet e normave bazë të tregut. Për më tepër, Banka ka të drejta kontraktuale të rishikojë normat e interesit në pjesën më të madhe të portofolit të saj të kredisë mbi një bazë tremujore.

Tabela e mëposhtme paraqet datat e rivlerësimit të normës së interesit për aktivet dhe detyrimet e Bankës. Aktivet dhe detyrimet me normë të ndryshueshme janë raportuar në bazë të datës së ardhshme të ndryshimit të kursit. Aktivet dhe detyrimet me kurs fiks janë raportuar në bazë të datave të planifikuara të ripagimit të tyre:

Për dhe më 31 Dhjetor 2019	Më pak se një muaj	Nga 1 deri në 3 muaj	Nga 3 deri në 12 muaj	Mbi 1 vit	Nuk mbart interes	Totali
Aktive						
Mjete monetare dhe llogari me Bankën						
Qendrore	5,289,070	-	-	-	1,578,517	6,867,587
Huatë dhe paradhëniet për bankat	3,896,781	-	-	-	-	3,896,781
Huatë dhe paradhëniet për klientët, neto	2,220,076	3,779,982	24,320,763	858,270	-	31,179,091
Aktive financiare në FVOCI	966,417	3,923,017	10,870,644	12,515,898	-	28,275,976
Aktive financiare me Kosto të Amortizuar	-	-	-	2,589,250	-	2,589,250
Totali i aktiveve financiare	12,372,344	7,702,999	35,191,406	15,963,418	1,578,517	72,808,685
Detyrimet						
Detyrime ndaj bankave	2,017,025	-	-	-	-	2,017,026
Detyrime ndaj klientëve	31,787,820	4,292,027	18,815,198	8,429,926	-	63,324,971
Detyrimet e qirasë	45,132	45,132	106,841	115,616	-	267,588
Totali i detyrimeve financiare	33,804,846	4,337,159	18,922,039	8,545,541	-	65,609,585
Hendeku i ndjeshmërisë së interesit	(21,432,502)	3,365,840	16,269,367	7,417,877	1,578,517	7,199,099

Tirana Bank SHA

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat janë në mijë Lek, përveç kur shprehet ndryshe)

9. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

9.2. Rreziku i tregut (vazhdim)

9.2.2. Rreziku i normës së interesit (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet datat e rivlerësimit të aktiveve dhe detyrimeve të Bankës më 31 Dhjetor 2018.

Ndërsa në 31 Dhjetor 2018	Më pak se një muaj	Nga 1 deri në 3 muaj	Nga 3 deri në 12 muaj	mbi 1 vit	Nuk mbart interes	Totali
Aktivitet						
Mjetet monetare dhe llogaritë me Bankën Qendrore	5,341,403	-	-	-	1,778,729	7,120,132
Detyrime nga bankat	17,447,073	-	-	-	-	17,447,073
Huatë dhe paradhëniet për klientët	3,115,770	3,108,503	14,306,110	314,716	-	20,845,099
Aktivitet financiare në FVOCI	1,319,064	3,795,995	6,398,776	12,343,532	-	23,857,367
Totali i aktiveve financiare	27,223,310	6,904,498	20,704,886	12,658,248	1,778,729	69,269,671
Detyrimet						
Detyrime ndaj bankave	2,617,270	-	-	-	-	2,617,270
Detyrime ndaj klientëve	28,216,602	4,554,405	20,403,079	3,978,133	12,661	57,164,880
Totali i Detyrimeve financiare	30,833,872	4,554,405	20,403,079	3,978,133	12,661	59,782,150
Hendeku i ndjeshmërisë së interesit	(3,610,562)	2,350,093	301,807	8,680,115	1,766,068	9,487,521

Tirana Bank SHA

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat janë në mijë Lek, përveç kur shprehet ndryshe)

9. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

9.2. Rreziku i tregut (vazhdim)

9.2.2. Rreziku i normës së interesit (vazhdim)

Për shkak të specifikave të tregut shqiptar, një shumë e madhe e depozitave të klientëve ka një maturim më të vogël se një muaj. Megjithatë, efekti i mundshëm negativ i rritjes negative të normave interesit është ulur ndjeshëm për shkak të normave të ulëta të interesit të përcaktuara nga Banka në depozitat pa afat të klientëve.

Analiza e ndjeshmërisë së normës së interesit është përcaktuar bazuar në ekspozimin ndaj rrezikut të normës së interesit në datën e raportimit. Më 31 Dhjetor 2019, nëse normat e interesit do të kishin qenë 100 pikë bazë më të larta/më të ulëta me të gjitha variablat e tjera të mbajtura konstante, fitimi para-tatimit i Bankës për periudhën dymbëdhjetë mujore që u mbyll më 31 Dhjetor 2019 do të rritej/ulej përkatësisht me rreth 58,155 mijë Lek (2018: 73,878 mijë lekë).

Analiza e ndjeshmërisë së normës së interesit sipas monedhës është paraqitur më poshtë.

	EUR	USD	Monedha të tjera	LEK	Totali
Në 31 Dhjetor 2019					
Totali i aktiveve financiare që bartin interes	34,607,264	1,935,606	650,304	33,974,337	71,157,511
Totali i detyrimeve financiare që bartin interes	27,623,736	2,124,769	672,060	34,921,432	65,341,996
Hendeku i ndjeshmërisë së interesit	6,983,528	(189,162)	(31,756)	(947,095)	5,815,515
Ndjeshmëria nëse normat e interesit rriten me 100 pb	69,835	(1,892)	(318)	(9,471)	58,155
Ndjeshmëria nëse normat e interesit ulen me 100 pb	(69,835)	1,892	318	9,471	(58,155)
	EUR	USD	Monedha të tjera	LEK	Totali
Më 31 Dhjetor 2018					
Totali i aktiveve financiare që bartin interes	34,553,489	2,077,935	671,517	29,854,357	67,157,298
Totali i detyrimeve financiare që bartin interes	23,844,424	2,198,747	677,039	33,049,279	59,769,489
Hendeku i ndjeshmërisë së interesit	10,709,065	(120,812)	(5,522)	(3,194,922)	7,387,809
Ndjeshmëria nëse normat e interesit rriten me 100 pb	107,091	(1,208)	(55)	(31,949)	73,879
Ndjeshmëria nëse normat e interesit ulen me 100 pb	(107,091)	1,208	55	31,949	(73,879)

9. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

9.3. Rreziku i likuiditetit

Rreziku i likuiditetit lind në financimin e përgjithshëm të veprimtarive të Bankës dhe në menaxhimin e pozicioneve. Ai përfshin si rrezikun e pamundësisë për të financuar aktivet me maturimin dhe normat e duhura (rrezikun e financimit), ashtu edhe rrezikun e pamundësisë për të likuiduar një aktiv me një çmim të arsyeshëm dhe në një periudhë të përshtatshme për të përmbushur detyrimet e pasivit (rreziku i likuiditetit të tregut).

Fondet janë grumbulluar duke përdorur një gamë të gjerë instrumentesh, përfshirë depozitat, detyrimet e tjera të dokumentuara me letra, dhe kapitalin aksionar. Banka bën përpjekjet e saj më të mira për të ruajtur një ekuilibër midis vazhdimësisë së financimit dhe fleksibilitetit duke përdorur detyrimet me një gamë maturimesh. Banka vazhdimisht vlerëson rrezikun e likuiditetit duke identifikuar dhe monitoruar ndryshimet në financimin e kërkuar për përmbushjen e qëllimeve të biznesit dhe objektivave të përcaktuara në lidhje me strategjinë e përgjithshme të Bankës, ndërkohë që rregullisht kryen testimin e stresit të rrezikut të likuiditetit e cila i paraqitet Këshillit Drejtues.

Për më tepër, Banka mban një portofol të aktiveve likuide si pjesë e strategjisë së saj të administrimit të rrezikut të likuiditetit. Nivelet e këtyre treguesve u komunikohen çdo ditë personave përgjegjës të departamenteve të Bankës, dhe komentet, si dhe vlerësimet përkatëse, përfshihen në paketën e raportimit për anëtarët e Komitetit të Përgjegjësishë së Aseteve ("ALCO").

ALCO ka përgjegjësinë të përcaktojë strategjinë për zhvillimin e aktiveve dhe detyrimeve, në varësi të të dhënave cilësore dhe sasiore të organizatës dhe zhvillimeve në treg; Sigurimi i një niveli të lartë të konkurrencës dhe një organizim efektiv; Ruajtja e rreziqeve në limitet e përcaktuar; Menaxhimi i aktiveve dhe detyrimeve duke aplikuar politikat e çmimeve për produktet dhe shërbimet në të njëjtën kohë.

Për qëllime të likuiditetit, Banka i klasifikon depozitat pa afat dhe depozitat e kursimit si detyrim sipas kërkesës dhe që maturohen brenda një muaji. Si rezultat, hendeku i maturimit të mbetur të likuiditetit deri në dymbëdhjetë muaj është rritur. Megjithatë, banka kryen teste të ndryshme stresi për të konfirmuar aftësinë për të mbuluar me likuiditet çdo situatë të mundshme të rëndë të tërheqjes së depozitave. Për më tepër, Banka ka një nivel të lartë të aktiveve likuide dhe një bazë financimi shumë të larmishëm me përqendrim shumë të ulët që zvogëlon më tej rrezikun e likuiditetit.

Banka po mban një portofol të aktiveve financiare shumë të tregtueshme që lehtë mund të likuidohen si mbrojtje ndaj çdo ndërprerjeje të paparashikuar të fluksit të mjeteve monetare. Drejtimi i Bankës po monitoron raportet e likuiditetit ndaj kërkesave të brendshme dhe rregullatore në baza ditore. Si rezultat, Drejtimi beson se Banka mund të përgjigjet si duhet ndaj flukseve monetare të mundshme brenda një afati të shkurtër.

9.3.1. Procesi i menaxhimit të rrezikut të likuiditetit

Menaxhimi i rrezikut të likuiditetit është një objektivi kryesor i Bankës i cili evoluon një gamë të gjerë aktivitetesh duke filluar nga monitorimi i ngushtë i pozicionit të tij të likuiditetit deri tek administrimi i burimeve të tij të financimit dhe përdorimi i fondeve, në një mënyrë që të mos komprometojë aftësinë e Bankës për të përmbushur detyrimet e saj.

Banka ka miratuar praktikën më të mira dhe udhëzimet rregullatore/mbikëqyrëse në përshkrimin e pozicionit të likuiditetit të Bankës dhe efektet e mundshme të ndryshimeve të pafavorshme që vijnë nga maturimi (dhe mosrinovimi) i burimeve të saj të financimit, si dhe ulje të mundshme të vlerës së aktiveve të saj likuide. Ajo ushtron monitorim të ngushtë të kostos së likuiditetit dhe ka siguruar përputhjen me kornizën rregullatore të rrezikut të likuiditetit duke ruajtur dhe rishikuar rregullisht metodologjitë, politikat, procedurat dhe sistemet në mënyrë që të menaxhojë në mënyrë efektive rrezikun e likuiditetit.

Banka ka mbajtur nën vëzhgim të kujdesshëm nivelet e likuiditetit të saj duke siguruar që ato të qëndrojnë mbi minimumet rregullatore dhe kufijtë e brendshëm. Teste të shpeshta të stresit të cilat variojnë nga analiza e ndjeshmërisë e deri tek analiza e skenarit të fluksit të mjeteve monetare. Banka ka krijuar një plan financimi të detyrimeve të kushtëzuara, një plan të mirëpërcaktuar të rimëkëmbjes dhe ka përditësuar rregullisht kornizën e brendshme rregullatore që mbulon menaxhimin e rrezikut të likuiditetit.

Tirana Bank SHA

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat janë në mijë Lek, përveç kur shprehet ndryshe)

9. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

9.3. Rreziku i likuiditetit (vazhdim)

9.3.1. Procesi i menaxhimit të rrezikut të likuiditetit (vazhdim)

Tabela më poshtë analizon aktivet dhe detyrimet në periudha kohore të caktuara bazuar në periudhën e mbetur në datën e raportimit deri në datën kontraktuale të maturimit. Aktivet dhe detyrimet në valutë të huaj konvertohen në LEK duke përdorur kursin e këmbimit valutor në fund të vitit. Supozimet e bëra janë që pagesat e planifikuara për bankën të respektohen plotësisht dhe në kohën e duhur dhe për më tepër, të gjitha pagesat kontraktuale të kryhen plotësisht – për shembull: depozituesit do të tërheqin paratë e tyre në vend që t'i rivendosin në bankë në datën e maturimit. Ato aktive dhe pasive që faktikisht nuk kanë data maturimi (për shembull llogari të hapura, llogari rrjedhëse, llogari kursimi) të përfshihen në një periudhë kohore fikse prej më pak se një muaj.

Më 31 Dhjetor 2019	Më pak se një muaj	Nga 1 deri në 3 muaj	Nga 3 deri në 12 muaj	Nga 1 deri në 5 vjet	Mbi 5 vjet	Totali
Aktive likuide						
Mjete monetare dhe llogari me Bankën Qendrore	6,867,587	-	-	-	-	6,867,587
Hua dhe paradhënie për bankat	3,896,781	-	-	-	-	3,896,781
Hua dhe paradhënie për klientët, neto	1,307,159	1,586,024	10,873,367	5,372,704	12,039,837	31,179,091
Aktive financiare në FVOCI	966,417	3,923,017	10,870,644	5,765,892	6,750,007	28,275,976
Aktive financiare me Kosto të amortizuar	-	-	-	-	2,589,250	2,589,250
Aktive të tjera	307,595	-	-	-	-	307,595
Totali i aktiveve financiare	13,345,539	5,509,041	21,744,010	11,138,596	21,379,094	73,116,280
Detyrime likuide						
Detyrime ndaj bankave	2,017,025	-	-	-	-	2,017,025
Detyrime ndaj klientëve	31,768,483	4,247,323	18,679,639	8,254,313	375,213	63,324,971
Detyrime të tjera	641,444	-	-	-	-	641,444
Angazhimet e huasë	1,968	176,290	3,279,909	32,475	212,399	3,703,042
Letër garanci	17,047	60,840	766,773	-	-	844,660
Letër Krediti	-	-	296,100	-	-	296,100
Totali i detyrimeve financiare	34,445,967	4,484,453	23,022,421	8,286,788	587,612	70,827,242
Hendeku neto i likuiditetit	(21,100,428)	1,024,588	(1,278,410)	2,851,808	20,791,482	2,289,038

Të gjitha llogaritë rrjedhëse të klientëve të Bankës janë të përfshira në pasive që maturohen në më pak se një muaj. Llogaritë rrjedhëse paraqesin gjendjen që ka një histori dhe një devijim nga shuma që matet nga Banka dhe hendeku është shumë më pak se ai negativ i paraqitur për periudhat fikse kohore të maturimit në më pak se një muaj. Çdo çështje që lind si pasojë e mospërputhjes së likuiditetit menaxhohet nëpërmjet veprimtarisë ndërbankare (huamarrje, huadhënie) brenda linjave të para-miratuara të kredisë.

Tirana Bank SHA

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumtat janë në mijë Lek, përveç kur shprehet ndryshe)

9. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

9.3. Rreziku i likuiditetit (vazhdim)

9.3.1. Procesi i menaxhimit të rrezikut të likuiditetit (vazhdim)

Tabela e mëposhtme tregon aktivet dhe detyrimet e Bankës nëpërmjet maturimit të mbetur kontraktual deri më 31 Dhjetor 2018:

Më 31 Dhjetor 2018	Më pak se një muaj	Nga 1 deri në 3 muaj	Nga 3 deri në 12 muaj	Nga 1 deri në 5 vjet	Mbi 5 vjet	Totali
Aktive likuide						
Mjete monetare dhe llogari me Bankën Qendrore	7,120,132	-	-	-	-	7,120,132
Hua dhe paradhënie nga bankat	17,447,072	-	-	-	-	17,447,072
Huatë dhe paradhëniet për klientët	757,526	1,489,365	5,854,332	9,289,300	3,454,576	20,845,099
Aktivitet financiar në FVOCI	1,319,065	3,795,995	6,398,776	12,343,532	-	23,857,368
Aktive të tjera	221,099	-	-	-	-	221,099
Totali i aktiveve financiare	26,864,894	5,285,360	12,253,108	21,632,832	3,454,576	69,490,770
Detyrime likuide						
Detyrime ndaj bankave	2,617,270	-	-	-	-	2,617,270
Detyrime ndaj klientëve	28,213,708	4,516,796	20,188,064	4,246,312	-	57,164,880
Detyrime të tjera	374,244	-	-	-	-	374,244
Angazhimet e huasë	4,859,444	7,305	1,470,588	13,347	28,805	6,379,489
Letër garanci	31,042	112,564	156,022	6,171	-	305,799
Letër Krediti	5,739	-	-	-	-	5,739
Totali i detyrimeve financiare	36,101,447	4,636,665	21,814,674	4,265,830	28,805	66,847,421
Hendeku neto i likuiditetit	(9,236,553)	648,695	(9,561,566)	17,367,002	3,425,771	2,643,349

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019*(Të gjitha shumat janë në mijë Lek, përveç kur shprehet ndryshe)***9. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)****9.3. Rreziku i likuiditetit (vazhdim)****9.3.1. Procesi i menaxhimit të rrezikut të likuiditetit (vazhdim)**

Letrat e kredisë dhe garancitë e dhëna klientëve, angazhojnë Bankën të bëjë pagesa në emër të klientëve, të cilët janë të kushtëzuara në sajë për shkak të pamundësisë së klientit që të veprojë sipas afateve të kontratës.

Angazhimet e huasë përfaqësojnë detyrimet kontraktuale për të dhënë hua të ripërtëritshme. Angazhimet në përgjithësi kanë datat e skadimit të përcaktuara, ose dispozita të tjera të përfundimit.

9.4. Vlera e drejtë e aktiveve dhe detyrimeve financiare

Instrumentet financiare të bartura me kosto të amortizuar

SNRF 13 përcakton vlerën e drejtë si çmimin që do të merrej për të shitur një aktiv ose për të paguar transferimin e një detyrimi në një transaksion të rregullt midis pjesëmarrësve të tregut në datën e matjes. Vlerat e drejta janë bazuar në supozimet e drejtimit në përputhje me profilin e bazës së aktivitetit dhe detyrimit.

Tabela më poshtë përmbledh vlerat kontabël dhe vlerat e drejta të atyre aktiveve dhe detyrimeve financiare që nuk paraqiten në pasqyrën e pozicionit financiar të Bankës me vlerën e tyre të drejtë.

	Vlera kontabël neto		Vlera e drejtë	
	2019	2018	2019	2018
Aktive financiare				
Mjete monetare dhe llogari me Bankën Qendrore	6,867,587	7,120,132	6,867,587	7,120,132
Detyrime nga bankat	3,896,781	17,447,072	3,896,781	17,447,072
Huatë dhe paradhëniet për klientët	31,179,091	20,845,099	31,128,889	19,721,930
Aktive financiare me kosto të amortizuar	2,589,250	-	2,589,250	-
Detyrimet financiare				
Detyrime ndaj klientëve	63,324,971	57,164,880	63,107,004	57,271,343
Detyrime ndaj bankave	2,017,025	2,617,270	2,017,025	2,617,270

a) Mjete monetare dhe llogari me Bankën Qendrore, Detyrime nga bankat

Vlera e drejtë e mjeteve monetare dhe llogarive me Bankën Qendrore është afërsisht e barabartë me vlerën kontabël, për shkak të maturimit të tyre afatshkurtër. Huatë dhe paradhëniet ndaj bankave përfshijnë depozitat ndërbankare. Vlera e drejtë e depozitave ndërbankare me normë fikse dhe depozitave njëditore është vlera kontabël e tyre. Vlera e drejtë e vlerësuar e depozitave me interes fikse bazohet në flukset e mjeteve monetare të zbritura duke përdorur norma interesi mbizotëruese të tregut të parave për borxhet me rrezik të ngjashëm kredie dhe me maturim të mbetur. Për sa i përket depozitave në banka, këto janë depozita afatshkurtra, për të cilat norma e interesit kontabël nuk ndryshon shumë nga norma e interesit të tregut më 31 dhjetor 2019 dhe 2018.

b) Huatë dhe paradhëniet për klientët

Huatë dhe paradhëniet janë huatë dhe paradhëniet për zhvlerësim. Për vitin 2019, vlera e drejtë e kredisë dhe e paradhënieve për klientët është afërsisht e barabartë me vlerën e tyre kontabël për shkak të faktit se pjesa kryesore e portofolit të kredisë mbart norma interesi të luhatshme të cilat pasqyrojnë ndryshimet në kushtet e tregut. Për vitin 2018, portofoli i kredisë së Bankës ka një vlerë të drejtë të vlerësuar që është më e vogël se vlera e tij kontabël për shkak të niveleve më të larta të interesit të tregut që mbizotërojnë në fund të 2018 si rezultat i kushteve aktuale të tregut. Vlera e drejtë e huave dhe paradhënieve për klientët është fluksi i pritshëm i mjeteve monetare i zbritur sipas normave të tregut aktual. Normat e tregut aktual janë normat e interesit që Banka do të ngarkonte në këtë moment (fundi i vitit).

9. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)**9.4. Vlera e drejtë e aktiveve dhe detyrimeve financiare (vazhdim)***a) Detyrime ndaj bankave dhe klientëve*

Vlera e drejtë e vlerësuar e depozitave me maturitet të padeklaruar, që përfshin depozitat pa interes, është shuma e ripagueshme sipas kërkesës.

Vlera e drejtë e vlerësuar e depozitave me norma interesi fikse dhe huamarrje të tjera të pakuotuar në një treg aktiv bazohet në flukset e skontuara monetare duke përdorur norma interesi për borxh të ri me maturitet të mbetur të ngjashëm. Në fund të vitit 2018, vlera kontabël ndryshon nga vlera e drejtë sepse normat e interesit janë më të larta se norma e interesit të tregut më 31 Dhjetor 2018, sepse në fund të vitit bankat ofrojnë norma më të larta interesi duke konkurruar për të tërhequr depozitat. Në fund të vitit 2019, drejtimi vlerëson se vlera e drejtë e detyrimeve ndaj klientëve përafron vlerën kontabël, sepse gjatë vitit 2019 Banka ka lëshuar norma interesi për depozitat e klientëve të ngjashme me tregun.

Detyrimet ndaj bankave kryesisht i referohen huamarrjes së tregut me një maturim prej një muaji nga data e bilancit dhe për këtë arsye vlera e drejtë e tyre konsiderohet se përafron vlerën kontabël.

Instrumentet financiare të matura me vlerën e drejtë

Matjet e vlerës së drejtë analizohen sipas nivelit të hierarkisë së vlerës së drejtë si më poshtë:

(i) Niveli 1 janë matjet me çmime të kuotuar (të parregulluara) në tregjet aktive për aktive ose detyrime identike;

(ii) Matjet e Nivelit 2 janë teknika vlerësimi me të gjitha inputet materiale të vëzhguara për aktivin ose detyrimin, ose të drejtëpërdrejta (d.m.th. si çmime) ose jo të drejtëpërdrejta (d.m.th., që rrjedh nga çmimet); dhe

(iii) Matjet e nivelit 3 janë vlerësime që nuk bazohen në të dhëna të mbikëqyruara të tregut (d.m.th., inputet e pambikëqyruara).

Drejtimi aplikon gjykimin në kategorizimin e instrumenteve financiare duke përdorur hierarkinë e vlerës së drejtë. Nëse një matje e vlerës së drejtë përdor inputet e vëzhguara që kërkojnë rregullim të konsiderueshëm, ajo matje është një matje e Nivelit 3. Rëndësia e një inputi vlerësimi vlerësohet përkundërt matjes së vlerës së drejtë në tërësinë e tij. Matjet e përsëritura të vlerës së drejtë janë ato matje që kërkohen ose lejohen në pasqyrën e pozicionit financiar nga standardet e kontabilitetit në fund të çdo periudhe raportimi. Vlerat e drejta të analizuar sipas nivelit në hierarkinë e vlerës së drejtë dhe vlerës kontabël të aktiveve jo të matura me vlerën e drejtë janë si më poshtë:

	Vlera kontabël	Niveli 1	31 Dhjetor 2019	
			Niveli 2	Niveli 3
AKTIVE FINANCIARE				
Mjetet monetare dhe llogaritë me Bankën				
Qendrore	6,867,587	-	6,867,587	-
Detyrime nga Bankat	3,896,781	-	3,896,781	-
Huatë dhe paradhëniet për klientët	31,128,889	-		31,128,889
Letrat me vlerë të investimeve në FVOCI	28,275,976	-	28,275,976	-
Aktivt financiarë të mbajtura deri në maturim	2,589,250	-	2,589,250	-
DETYRIME FINANCIARE				
Detyrime ndaj klientit	63,324,971	-		63,107,004
Detyrime ndaj bankave	2,017,025	-		2,017,025

9. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)**9.4. Vlera e drejtë e aktiveve dhe detyrimeve financiare (vazhdim)**

	Vlera Kontabël	31 Dhjetor 2018		
		Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3
AKTIVET FINANCIARE				
Mjetet monetare dhe llogaritë me Bankën				
Qendrore	7,120,132	-	7,120,132	-
Detyrime nga Bankat	17,447,072	-	17,447,072	-
Hua dhe paradhënie për klientët	19,721,930	-	-	19,721,930
Letra me vlerë të investimeve në FVOCI	23,857,367	-	23,857,367	-
DETYRIMET FINANCIARE				
Llogaritë e klientëve	57,271,343	-	-	57,271,343
Detyrime ndaj bankave	2,617,270	-	-	2,617,270

9.5. Menaxhimi i kapitalit

Objektivat e Bankës në menaxhimin e kapitalit janë një koncept më i gjerë se "kapitali" në bilanc:

- Të jetë në përputhje me kërkesat për kapital të përcaktuara nga Banka e Shqipërisë;
- Të ruajë aftësinë e bankës për të vazhduar në vijimësi në mënyrë që të mund të vazhdojë të sigurojë kthim për aksionarët dhe përfitime për grupet e tjera të interesit; dhe
- Të ruajë një bazë të fortë kapitali për të mbështetur zhvillimin e biznesit të saj.

Mjaftueshmëria e kapitalit dhe përdorimi i kapitalit rregullator monitorohen nga administrata e Bankës, duke përdorur teknika të bazuara në udhëzimet e hartuara nga Komiteti i Bazelit dhe Direktivat e Komitetit Evropian, të implementuara nga Banka e Shqipërisë, për qëllime mbikëqyrëse. Informacioni i kërkuar dërgohet në Bankën e Shqipërisë çdo tre muaj.

Banka ka krijuar procedura të brendshme në përputhje me rregulloren e "Raportit të Mjaftueshmërisë të Kapitalit", për vlerësimin dhe monitorimin e kërkesës për kapital dhe mjaftueshmërisë së kapitalit.

Menaxhimi dhe planifikimi i kapitalit, siguron qëndrueshmërinë e Bankës në kushte normale dhe të stresuar të mjedisit ekonomik dhe financiar, duke marrë parasysh rreziqet ndaj të cilave ekspozohet Banka. Synimet për kapital janë përcaktuar për të siguruar një stabilitet të mjaftueshëm për të mbrojtur depozituesit, si dhe për të mbështetur vazhdimësinë e biznesit, duke mbajtur një amortizator komforti përgjatë kërkesave rregullore. Menaxhimi i kapitalit është gjithashtu një pjesë përbërëse e Procesit të Brendshëm të Mjaftueshmërisë të Kapitalit i cili synon të vlerësojë kërkesat për kapital në përputhje me profilin dhe strategjinë e riskut të Bankës.

Banka e Shqipërisë kërkon që bankat të: (a) mbajnë nivelin minimal të kapitalit rregullator prej 1 miliardë lekësh dhe (b) të ruajnë një raport të totalit të kapitalit rregullator ndaj aktivitetit të ponderuar nga rreziku ("raporti i Bazelit") në ose mbi minimumin e kërkuar të Bankës së Shqipërisë prej 12% (2018: 12%). Banka e Shqipërisë ka kërkuar specifikisht që Tirana Bank të ruajë një raport minimal të mjaftueshmërisë së kapitalit prej 15%, deri në shkurt 2021.

Kapitali rregullator është kapitali i Bankës, i llogaritur në përputhje me kërkesat e rregullores së Bankës së Shqipërisë, për të mbuluar rrezikun e kredisë, rrezikun e tregut dhe rrezikun operacional. Kapitali rregullator i Bankës është i ndarë në dy nivele. Banka llogarit kapitalin rregullator si shumën e kapitalit të nivelit të parë dhe kapitalit të nivelit 2, duke marrë parasysh zbritjet në përputhje me kërkesat e përcaktuara në rregulloret e Bankës së Shqipërisë.

Bankat llogarisin ekspozimet e ponderuara të riskut si shuma të elementeve të mëposhtëm:

- Zërat e ekspozimeve dhe ekspozimet e mundshme të ponderuara për kredinë, ose rrezikun e palëve homologe;
- Kërkesat kapitale për rreziqet e tregut; dhe
- Kërkesat kapitale për rrezikun operacional.

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019*(Të gjitha shumat janë në mijë Lek, përveç kur shprehet ndryshe)***9. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)****9.5. Menaxhimi i kapitalit (vazhdim)**

Tabela e mëposhtme përmbledh përbërjen e kapitalit rregullator dhe raporteve të Bankës për vitet e përfunduara më 31 Dhjetor 2019 dhe 2018. Mjaftueshmëria e kapitalit të Bankës menaxhohet nga Departamenti i saj i Riskut. Gjatë këtyre dy viteve, Banka u pajtua me të gjitha kërkesat e kapitalit të imponuar nga jashtë.

	2019	2018
Kapitali i Nivelit 1		
Kapitali aksionar	12,896,906	16,490,344
Rezervat	1,374,250	1,374,250
Fitimi i periudhës	1,084,136	712,339
Diferencat e rivlerësimit për raportimin statutor	(904,290)	(1,011,727)
Totali i kapitalit të Nivelit të parë kualifikues	14,451,002	17,565,206
Kapitali i nivelit 2		
Zbritjet nga kapitali rregullator	(7,530,030)	(8,305,213)
Total i kapitalit rregullator	6,920,972	9,259,992
Aktivitet totale të ponderuara nga risku	41,920,793	31,243,124
Raporti i nivelit 1		
Raporti CAR	16.51%	29.64%

Fitimi i vitit aktual është përfshirë si një element i Kapitalit të Përbashkët të Nivelit 1 pasi të jenë certifikuar dhe raportuar tek rregullatori pasqyrat financiare të audituara dhe pasi çdo dividendi të ndërmjetëm (të pjeshëm) të paguar gjatë vitit, tatimet dhe detyrimet e tjera mbi fitimin të jenë zbritur. Pas përfshirjes së fitimit të vitit aktual, Drejtimi vlerëson që raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit të bëhet 17,72% në 31 Dhjetor 2019 (2018: 29.64%).

Tirana Bank SHA
Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019
(Të gjitha shumat janë në mijë Lek, përveç kur shprehet ndryshe)
10. Interesi dhe të ardhura të ngjashme

	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2019	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2018
Të ardhura nga huatë dhe paradhëniet për klientët	1,398,689	1,026,912
Të ardhura nga aktivet financiare në VDFHAGJ	827,848	645,629
Të ardhura nga llogaritë në banka	38,014	65,305
Totali i Interesit dhe të ardhurave të ngjashme	2,264,561	1,737,846

11. Shpenzime interesi

	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2019	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2018
Shpenzime interesi për detyrimet ndaj klientëve	155,428	161,053
Shpenzime interesi për detyrimet ndaj bankave	18,055	33,886
Shpenzime interesi për detyrimet e qirasë	489	-
Totali i Interesit dhe shpenzimeve të ngjashme	173,971	194,939

12. Të ardhurat neto nga tarifat dhe komisionet

	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2019	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2018
<i>Të ardhura nga tarifat e shërbimeve që ofrohen gjatë një periudhe të caktuar kohore</i>		
Tarifa e mirëmbajtjes së llogarisë	165,468	169,655
Shërbime të tjera Bankare	83,333	77,792
Komisioni nga Visa Card	115,100	76,004
<i>Të ardhura nga tarifa e ofrimit të shërbimeve financiare dhe të fituara me kryerjen e një transaksioni</i>		
Transferta dhe pagesa	83,911	73,357
Import/Eksport	13,940	12,776
Letra Krediti dhe të tjera	9,744	7,517
Totali i të ardhurave nga tarifat dhe komisionet	471,496	417,101
Kartat e kreditit	(17,069)	(17,099)
Shërbime bankare	(1,570)	(2,336)
Bankat korrespondente	(3,868)	(1,775)
Totali i shpenzimeve nga tarifat dhe komisionet	(22,507)	(21,211)
Te ardhura neto nga tarifat dhe komisionet	448,989	395,890

13. Humbje të pritshme kreditore nga paradhëniet ndaj Bankave, Letrat me vlerë dhe zërave jashtë bilancit

	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2019	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor, 2018
Bankat	(6,392)	(18,888)
Aktivët financiarë në FVOCI	(11,267)	75,349
Aktivët financiarë me kosto të amortizuar	172,411	-
Zërat jashtë bilancit	41,589	(9,687)
Këmbimi valutor	201	1,895
Totali	196,542	48,669

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019*(Të gjitha shumat janë në mijë Lek, përveç kur shprehet ndryshe)***14. Shpenzime për personelin**

	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2019	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2018
Paga dhe shpërblime	573,118	560,808
Kontributet e sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore	70,325	68,316
Shpenzime të tjera të personelit	15,757	25,665
Totali	659,200	654,789

15. Shpenzime të tjera operative

	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2019	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2018
Tarifa për sigurimin e depozitave (ASD)	201,993	205,702
Shpenzime të telekomunikacionit	153,182	116,382
Shpenzime që lidhen me kartën	111,988	75,431
Shpenzimet të sigurisë dhe mirëmbajtjes	103,618	123,241
Reklammat dhe marketingu	56,587	28,390
Shpenzime për komisionet dhe shpenzime të ngjashme	45,796	42,973
Shpenzimet e shërbimeve utilitare	34,840	40,814
Fondi i rezolutës së bankave	33,221	34,290
Shpenzime të tjera të sigurimit	29,609	23,647
Tatime (duke përfshirë tatim fitimit)	25,117	25,903
Kancelari dhe të konsumueshme	14,469	12,955
Shpenzime udhëtimi	9,976	17,464
Tarifat e qirasë që paguhen nën qiratë operative	-	160,583
Shpenzime të tjera	112,213	33,179
Totali	932,609	940,954

16. Tatimi mbi fitimin

Përbërësit e shpenzimit të tatim fitimit për vitet e mbyllura më 31 Dhjetor 2019 dhe 2018 janë:

	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2019	Viti i mbyllur më 31 Dhjetor 2018
<i>Tatim fitimi aktual</i>		
Shpenzimi i tatim fitimit aktual	(230,091)	-
<i>Tatimi i shtyrë</i>		
Lidhur me origjinën dhe anulimin e diferencave të përkohshme	(3,029)	(4,233)
Shpenzimi i tatim fitimit që raportohet në fitim ose humbje	(233,120)	(4,233)

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumatat janë në mijë Lek, përveç kur shprehet ndryshe)

16. Tatimi mbi fitimin (vazhdim)

Rikoncilimi midis shpenzimit tatimor dhe fitimit kontabël të shumëzuar me normën e tatimit të brendshëm të Shqipërisë për vitet e mbyllura më 31 Dhjetor 2019 dhe 2018 është si më poshtë:

	Viti mbyllur më 31 dhjetor, 2019	Viti mbyllur më 31 dhjetor, 2018
(Humbja) / fitimi kontabël përpara tatimit sipas pasqyrave financiare të SNRF-ve	633,960	(1,627,236)
Tatim fitimi teorik me normë statutores 15% (2018: 15%)	95,094	(244,085)
Efekti tatimor i diferencave të përhershme:	134,997	59,767
-Fitimi i cili është përjashtuar nga taksat	(4,727)	(8,538)
-Shpenzime të pazbritshme	139,724	68,305
Humbje të vitit aktual për të cilat nuk është njohur aktiv tatimor i shtyrë	230,091	-
Shpenzimi i tatimit fitimit aktual	230,091	-
Tatimi i shtyrë		
Rivlerësimi i kolateralit të riposeduar	-	(28,833)
Zëra të tjerë të tatimit të shtyrë	(3,029)	24,600
Të ardhura të tatimit të shtyrë që raportohen në fitim ose humbje	(3,029)	(4,233)
Aktivët financiarë për VDFHAGJ	61,170	6,220
Shpenzimi i tatimit të shtyrë që raportohet në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse	61,170	6,220

Norma efektive e tatimit mbi fitimin mbi të ardhurat për vitin 2019 është 37% (2018: zero). Përsa i përket njoftimit të vlerësimit tatimor për detyrimet tatimore të datës 27 Mars 2019 për periudhën fiskale nga viti 2014 deri në 2017, humbja e akumuluar e Bankës për vitin që mbyllet më 31 Dhjetor 2017, u rivlerësua në 234,471 mijë Lek. Pas ndryshimit të pronësisë së Bankës, siç përshkruhet në shënimin 30.1, Banka nuk ka të drejtë të bartë humbje tatimore, siç parashikohet në nenin 27 të ligjit nr. 8438, datë 28 Dhjetor 1998 "Për tatim fitimin", i ndryshuar

	2019	2018
Tatim fitimi i pagueshëm/ (i arkëtueshëm) i Korporatës		
Tatim fitimi (i arkëtueshëm) që nga 1 janari	(103,023)	(155,303)
Tatimi fitimi i parapaguar në Zyrën e Taksave	(199,245)	-
Tatimi fitimi i mbajtur dhe i parapaguar në Zyrën e Taksave	103,023	52,280
Tatimi fitimin aktual	230,091	-
Tatim fitimi i pagueshëm / (i arkëtueshëm) më 31 dhjetor	30,846	(103,023)

Tatimi i shtyrë i përfshirë në bilanc dhe ndryshimet e regjistruara në shpenzimet e tatimit fitimit janë si më poshtë:

	Aktive tatimore të shtyra	Detyrime tatimore të shtyra	Pasqyra e të ardhurave	Rezerva e shitjes së aktiveve të vlefshme për shitje
			(Dr)/Cr	(Dr)/Cr
Rivlerësimi i aktiveve të riposeduara	-	-	-	-
Aktivët financiarë përmes FVOCI	-	(123,138)	-	61,170
Zëra të tjerë të tatimit të shtyrë	81,481	-	(3,029)	-
Totali	81,481	(123,138)	(3,029)	61,170
Detyrime tatimore të shtyra, neto	(41,657)			

Tirana Bank SHA

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat janë në mijë Lek, përveç kur shprehet ndryshe)

16. Tatimi mbi fitimin (vazhdim)

	Aktivet tatimore të shtyra	Detyrimet tatimore të shtyra	Pasqyra e të ardhurave (Dr)/Cr	2018 Rezerva e shitjes së aktiveve të vlefshme për shitje (Dr)/Cr
Rivlerësimi i aktiveve të riposeduara	-	-	(28,833)	-
Aktive financiare përmes FVOCI	-	(61,958)	-	6,220
Zëra të tjerë të tatimit të shtyrë	84,510	-	24,600	-
Totali	84,510	(61,958)	(4,233)	6,220
Aktive tatimore të shtyra, neto	22,551			

Ndërsa më 31 Dhjetor 2019 dhe 2018, zërat e tjerë të tatimit të shtyrë, përfshijnë aktivet / detyrimet tatimore të shtyra si rezultat i diferencave të përkohshme midis vlerës kontabël dhe bazës tatimore në datën e bilancit të komisioneve të aktiveve afatgjata materiale dhe huave.

17. Mjetet monetare dhe llogaritë me Bankën Qendrore

	Më 31 Dhjetor, 2019	Më 31 Dhjetor, 2018
Mjete monetare në arkë		
Shënime dhe monedha në LEK	856,889	666,058
Shënime dhe monedha në valutë të huaj	721,628	1,112,671
	1,578,517	1,778,729
Llogaritë me Bankën Qendrore		
Llogaria rrjedhëse		
në LEK	245,098	333,477
në valutë të huaj	32	167
	245,130	333,644
Rezervat e detyrueshme		
në LEK	1,768,130	2,489,451
në valutë të huaj	3,275,663	2,517,021
	5,043,793	5,006,472
Interesi u përlogaritur	306	1,456
Zhvlerësimi	(159)	(169)
Totali i llogarive me Bankën Qendrore	5,289,070	5,341,403
Totali i mjeteve monetare dhe llogarive me Bankën Qendrore	6,867,587	7,120,132

E përfshirë në llogaritë me Bankën Qendrore është rezerva ligjore për qëllime të likuiditetit, e cila përfaqëson një depozitë rezervë minimale, të kërkuar nga Banka Qendrore e Shqipërisë. Rezervat statutorë u llogariten si një përqindje prej 10% e shumës së depozitave në fund të çdo muaji që i detyroheshin bankave dhe klientëve, dhe u mbajtën si në LEK ashtu edhe në valutë të huaj (USD dhe EUR), deri në 24 korrik 2018. Që nga data 24 korrik 2018, raporti i rezervës në LEK është:

- 7.5% për detyrimet e përfshira në bazën e rezervës dhe me një afat maturimi deri në 12 muaj.
- 5.0% për detyrimet e përfshira në bazën e rezervës dhe me një afat fillestar maturimi mbi 12 muaj deri në 2 vjet.
- Që prej datës 24 korrik 2018, raporti i rezervës në valutë është:
 - 12.5% për detyrimet e përfshira në bazën e rezervës, ku raporti i "detyrimeve në monedhën përkatëse/ totali i detyrimeve" të Bankës është më e lartë se 50 (pesëdhjetë) përqind".
 - 20% për detyrimet e përfshira në bazën e rezervës, ku raporti i "detyrimeve në monedhën përkatëse / totali i detyrimeve" të Bankës është më e lartë se 50 (pesëdhjetë) përqind".

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat janë në mijë Lek, përveç kur shprehet ndryshe)

17. Mjetet monetare dhe llogaritë me Bankën Qendrore (vazhdim)

Banka duhet të mbajë rezervat e saj minimale në llogaritë e rezervës në Bankën e Shqipërisë. Gjatë periudhës së mirëmbajtjes, Banka mund të përdorë vetëm rezervën minimale në LEK, me kusht që mesatarja e rezervës së bankës në ditën e fundit të periudhës së mirëmbajtjes të mos bjerë nën nivelin e kërkuar të rezervës. Niveli i rezervave, i përdorur mbi baza ditore nga Banka, shprehet si përqindje dhe vendoset nga Këshilli Mbikëqyrës i Bankës së Shqipërisë. Duke filluar nga data 24 Shkurt 2018, raporti është 70 përqind e rezervave minimale të kërkuara.

Mjetet monetare dhe llogaritë me Bankën Qendrore, duke përjashtuar mjetet monetare në arkë, përfshihen në analizën e ekspozimit maksimal ndaj rrezikut të kredisë (Shënimi 9.1.5).

Interesi i rezervës statutorë në Bankën Qendrore llogaritet si më poshtë:

2019			
Monedha	Minimumi	Maksimumi	Metoda e llogaritjes
LEK	1.00%	1.00%	100% e nivelit të huasë bazë
USD	-	-	n.a
EUR	-0.40%	-0.50%	Norma e interesit e ECB në depozitë
2018			
Monedha	Minimumi	Maksimumi	Metoda e llogaritjes
LEK	0.88%	1.00%	70% -100% e nivelit të huasë bazë
USD	-	-	n.a
EUR	-0.40%	-0.40%	Norma e interesit e ECB në depozitë

18. Detyrime ndaj bankave

	Më 31 Dhjetor 2019	Më 31 Dhjetor 2018
Llogaritë rrjedhëse		
Depozita në llogari të bankave të tjera të huaja (Nostro) dhe depozita pa afat	1,377,217	1,979,254
Totali i llogarive rrjedhëse	1,377,217	1,979,254
Depozita ndërbankare		
Depozita ndërbankare – jo vendase	2,519,970	15,465,720
Interesi i përlllogaritur	137	9,119
Totali i depozitave ndërbankare	2,520,107	15,474,839
Zhvlerësimi i huave dhe paradhënieve për bankat	(543)	(7,020)
Totali i Huave dhe paradhënieve për bankat	3,896,781	17,447,073

Llogaritë rrjedhëse me Bankën Qendrore janë pa interesa. Normat e interesit për llogaritë e depozitave Nostro dhe me të parë janë luhatëse. Llogaritë Nostro dhe me të parë detajohen në tabelën si më poshtë.

	S&P LT/ST	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2019	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2018
Depozitat Nostro dhe pa afat			
Raiffeisen Bank International AG	BBB+	24,667	30,544
Deutsche Bank AG	BBB+	1,239,621	1,917,735
Deutsche Bank Trust Bank Americas	BBB+	89,140	2,476
Piraeus Bank SA	B-	23,789	28,499
Totali		1,377,217	1,979,254

Tirana Bank SHA

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat janë në mijë Lek, përveç kur shprehet ndryshe)

18. Detyrime ndaj Bankave (vazhdim)

31 Dhjetor 2019	S&P LT/ST	Monedhe	Monedha fillestare	Në Lek '000
OTP Bank	B+	ALL	350,000,000	350,000
Union Bank	B+	ALL	120,000,000	120,000
Alpha Bank Greqi	B-	EUR	5,000,000	608,850
BBVA	A-	GBP	4,000,000	572,000
BBVA	A-	USD	8,000,000	869,120
Interesi i përllogaritur				137
Totali				2,520,107

31 Dhjetor 2018	S&P LT/ST	Monedha	Monedha fillestare	Në Lek '000
Piraeus Bank	B-	EUR	85,000,000	10,490,700
BBVA	A-	EUR	27,000,000	3,332,340
BBVA	A-	GBP	4,500,000	618,390
BBVA	A-	USD	9,500,000	1,024,290
Interesi i përllogaritur				9,119
Totali				15,474,839

Tabela më poshtë paraqet ndryshimet në provigjionin për humbjet e Borxhit nga Bankat dhe arsyet e këtyre ndryshimeve gjatë vitit 2019:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Totali
Provigjon për humbjen deri më 1 janar 2019	7,020	-	-	-	7,020
Lëvizjet me ndikim në fitim ose humbje:					
Transferimet midis Fazave	-	-	-	-	-
Aktive të reja financiare të origjinuara ose të blera	535	-	-	-	535
Ndryshime në PD / LGD / EAD	(6,917)	-	-	-	(6,917)
Ndryshimet në supozimet dhe metodologjitë e modelit	-	-	-	-	-
Modifikimi i flukseve monetare kontraktuale të aktiveve financiare	-	-	-	-	-
Çregjistrimi i aktualizimit	-	-	-	-	-
Fshirjet	-	-	-	-	-
Valuta e huaj dhe lëvizjet e tjera	-	-	-	-	-
Totali neto i fitimit ose humbjes gjatë periudhës	(6,382)	-	-	-	(6,382)
Lëvizje të tjera pa ndikim në fitim ose humbje	(94)	-	-	-	(94)
Aktivitet financiar të çregjistruara gjatë kësaj periudhe	-	-	-	-	-
Provigjon për humbjen më 31 dhjetor 2019	543	-	-	-	543

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019*(Të gjitha shumat janë në mijë Lek, përveç kur shprehet ndryshe)***18. Detyrime ndaj Bankave (vazhdim)**

Tabela si më poshtë tregon ndryshimet në provigjionin për humbjet e detyrimeve nga Bankat dhe arsytet e këtyre ndryshimeve gjatë vitit 2018:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Totali
Provigjon për humbjen më 1 janar 2018	27,909	-	-	-	27,909
Lëvizjet me ndikim në fitim ose humbje:					
Transferimet midis fazave	-	-	-	-	-
Aktivitet e reja financiare të origjinuara ose të blera	-	-	-	-	-
Ndryshimet në PD / LGD / EAD-të	(18,888)	-	-	-	(18,888)
Ndryshimet në supozimet dhe metodologjitë e modelit	-	-	-	-	-
Modifikimi i flukseve monetare kontraktuale të aktiveve financiare	-	-	-	-	-
Çregjistrimi i aktualizimit	-	-	-	-	-
Fshirjet	-	-	-	-	-
Valuta e huaj dhe lëvizjet e tjera	(2,001)	-	-	-	(2,001)
Totali neto i fitimit ose humbjes gjatë periudhës	(20,889)	-	-	-	(20,889)
Lëvizje të tjera pa ndikim në fitim ose humbje					
Aktive financiare të çregjistruara gjatë periudhës	-	-	-	-	-
Provigjon për humbjen më 31 dhjetor 2018	7,020	-	-	-	7,020

Ndryshimet në vlerën kontabël bruto të Bankës gjatë vitit 2019 që kanë kontribuar në ndryshime në provigjionin për humbjet janë paraqitur në tabelën e mëposhtme:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Totali
Vlera kontabël bruto që nga 1 janari 2019	17,454,093	-	-	-	17,454,093
Transferimi midis fazave	-	-	-	-	-
Aktive financiare të çregjistruara gjatë një periudhe përveç fshirjeve	-	-	-	-	-
Aktive të reja financiare të origjinuara ose të blera	3,897,337	-	-	-	3,897,337
Modifikimi i flukseve monetare kontraktuale të aktiveve financiare	-	-	-	-	-
Ndryshimet në të drejtat dhe detyrimet e konstatuara të interesit	-	-	-	-	-
Fshirjet	-	-	-	-	-
Valuta e huaj dhe lëvizjet e tjera	(17,454,106)	-	-	-	17,454,106)
Vlera kontabël bruto më 31 dhjetor 2019	3,897,324	-	-	-	3,897,324

Tirana Bank SHA

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat janë në mijë Lek, përveç kur shprehet ndryshe)

18. Detyrime ndaj bankave (vazhdim)

Ndryshimet në vlerën kontabël bruto të Detyrimeve nga Bankat gjatë vitit 2018 që kanë kontribuar në ndryshime në provigjionin për humbjet janë paraqitur në tabelën e mëposhtme:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Totali
Vlera kontabël bruto që nga data 1 janar 2018	26,544,252	-	-	-	26,544,252
Transferimet midis Fazave	-	-	-	-	-
Aktivet financiare të çregjistruara gjatë një periudhe tjetër përveç fshirjeve	-	-	-	-	-
Aktive të reja financiare të origjinuara ose të blera	15,479,137	-	-	-	15,479,137
Modifikimi i flukseve monetare kontraktuale të aktiveve financiare	-	-	-	-	-
Ndryshime në të drejtat dhe detyrimet e konstatuara të interesit	-	-	-	-	-
Fshirjet	-	-	-	-	-
Valuta e huaj dhe lëvizjet e tjera					(24,569,296)
	(24,569,296)	-	-	-	6)
Vlera kontabël bruto më 31 dhjetor 2018	17,454,093	-	-	-	17,454,093

19. Huatë dhe paradhëniet për klientët, neto

	Më 31 Dhjetor, 2019	Më 31 Dhjetor, 2018
Huadhënia e korporatave	3,260,375	2,124,845
Huazimi i NVM-ve	19,246,861	14,076,514
Totali i huadhënies për Korporata dhe NVM	22,507,236	16,201,359
Huadhënie konsumatore	2,528,476	1,951,032
Hipoteka	7,420,511	5,830,675
Overdraftet	257,159	195,803
Kartat e kreditit	213,333	242,439
Komisionet e shtyra të huasë	(75,597)	(83,110)
Interesi i përlogaritur	99,372	117,881
Huatë dhe paradhëniet bruto	32,950,490	24,456,079
Minus: Provigjionin për humbjet nga zhvlerësimi	(1,771,399)	(3,610,980)
Totali	31,179,091	20,845,099
Aktual		
	13,766,535	9,917,566
Jo-aktuale	17,412,556	10,927,533

Tabela më poshtë tregon analizën e industrisë së kredive bruto (pa marrë parasysh "komisionet e huasë të shtyra" dhe "interesin e përlogaritur") të dhënë për klientët e korporatave dhe NVM-ve.

	2019	2018
Prodhimi	3,984,734	4,309,209
Elektriciteti	1,536,697	773,169
Tregtia	7,342,864	5,258,929
Ndërtimi	2,806,142	2,164,076
Industri të tjera	6,836,800	3,695,976
Huatë totale bruto	22,507,236	16,201,359

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat janë në mijë Lek, përveç kur shprehet ndryshe)

19. Huatë dhe paradhëniet për klientët, neto (vazhdim)

Normat e interesit për huatë dhe paradhëniet për klientët janë luhatëse dhe paraqiten si më poshtë:

Monedhë	2019	2018
LEK	12 muaj TRIBOR + (1% - 10%)	12 muaj TRIBOR + (1% - 8%)
USD	12 muaj LIBOR + (2% - 6%)	12 muaj LIBOR + (6%)
EUR	12 muaj EURIBOR+ (2% - 10%)	12 muaj EURIBOR+ (2% - 5%)

Lëvizja në provigjionin (zhvlerësimin) për humbjet nga kreditë dhe paradhëniet për klientët është si më poshtë:

	2019	2018
Në 1 Janar	3,610,980	3,555,845
Fshirje	(1,533,261)	(504,361)
Tarifa për vitin	(389,450)	528,404
Efekti i kursit të këmbimit	(20,298)	(121,738)
Lëvizje të tjera (pagesa nga WO)	103,429	152,830
Më 31 Dhjetor	1,771,400	3,610,980
Zhvlerësimet individuale	921,666	2,594,447
Zhvlerësimet kolektive	849,734	1,016,533
	1,771,400	3,610,980

Lëvizja në provigjionin për humbjen sipas klasave të kredive gjatë vitit 2019 është si vijon:

	Korporata dhe NVM	Konsumator	Hipotekat	Karta Krediti and Overdraftet	Totali
Më 1 Janar 2019	3,088,141	111,776	304,664	106,399	3,610,980
Fshirjet	(1,415,684)	(11,393)	(48,152)	(58,032)	(1,533,261)
Tarifa për vitin	(325,709)	11,624	(79,896)	4,531	(389,450)
Efekti i kursit të këmbimit	(17,189)	(153)	(2,956)	-	(20,298)
Të tjera (pagesa nga kredi te fshira)	80,474	7,981	14,974	-	103,429
Më 31 Dhjetor 2019	1,410,033	119,835	188,634	52,898	1,771,400

Lëvizja e provigjionit për humbjet sipas klasave të kredive gjatë vitit 2018 është si më poshtë:

	Korporatë dhe NVM	Konsumator	Hipotekat	Karta Krediti and Overdraftet	Totali
Më 1 Janar 2018	3,101,041	109,717	272,191	72,897	3,555,846
Fshirjet	(455,655)	(30,791)	(17,904)	(11)	(504,361)
Tarifa për vitin	466,245	11,216	23,613	27,330	528,404
Efekti i kursit të këmbimit	(105,265)	(1,119)	(15,355)	-	(121,739)
Të tjera (pagesa nga kredi te fshira)	81,775	22,752	42,119	6,184	152,830
Më 31 Dhjetor 2018	3,088,141	111,775	304,664	106,400	3,610,980

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumtat janë në mijë Lek, përveç kur shprehet ndryshe)

19 Huatë dhe paradhëniet për klientët, neto (vazhdim)

Në përputhje me SNRF 9 më poshtë janë paraqitur ndryshimet në provigjionin për humbjen nga huatë dhe paradhëniet për klientët dhe arsyet e këtyre ndryshimeve gjatë vitit 2019 dhe 2018, sipas kategorisë së kredisë. Në tabelën përmbledhëse më poshtë është paraqitur një shpjegim se si ndryshimet në vlerën kontabël bruto të huave dhe paradhënieve për klientët gjatë periudhës kontribuan në ndryshime në provigjionin për humbjen gjatë periudhës së përfunduar më 31 Dhjetor 2019 dhe 2018.

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Totali
Provigjon për humbjen më 1 janar 2019	121,590	204,653	3,284,736	-	3,610,980
Lëvizjet me ndikim në fitim ose humbje					
Transferimet:	81,641	630	(82,271)	-	-
Transferimet: nga Faza 1 në Fazën 2	(3,844)	3,844	-	-	-
Transferimet: nga Faza 1 në Fazën 3	(413)	-	413	-	-
Transferimet: nga Faza 2 në Fazën 1	41,906	(41,906)	-	-	-
Transferimet: nga Faza 2 në Fazën 3	-	(20,897)	20,897	-	-
Transferimet: nga Faza 3 në Fazën 2	43,992	-	(43,992)	-	-
Transferimet: nga Faza 3 në Fazën 1	-	59,589	(59,589)	-	-
Aktive të reja financiare të origjinuara ose të blera	200,619	20,146	261,699	-	482,465
Ndryshimet në PD / LGD / EADs	(92,436)	(108,064)	(255,970)	-	(456,471)
Ndryshimet në supozimet dhe metodologjitë e modelit	-	-	-	-	-
Modifikimi i flukseve monetare kontraktuale	-	-	-	-	-
Fshirjet	937	-	(519,810)	-	(518,873)
Valuta e huaj dhe lëvizjet e tjera	-	-	103,326	-	103,429
Totali i fitimit neto ose humbjes gjatë periudhës	190,760	(87,287)	(492,924)	-	(389,450)
Lëvizje të tjera pa ndikim në fitim ose humbje	(1,578)	(1,446)	(1,447,106)	-	(1,450,130)
Çregjistrimi gjatë periudhës	-	-	-	-	-
Provigjon për humbjen më 31 dhjetor 2019	310,772	115,921	1,344,707	-	1,771,400
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Totali
Provigjionin që nga 1 janari 2018	81,321	86,034	3,388,491	-	3,555,846
Lëvizjet me ndikim në fitim ose humbje					
Transferimet:	30,211	(59,176)	28,965	-	-
Transferimet: nga Faza 1 në Fazën 2	5,733	(5,733)	-	-	-
Transferimet: nga Faza 1 në Fazën 3	(2,083)	-	2,083	-	-
Transferimet: nga Faza 2 në Fazën 1	13,441	(13,347)	(94)	-	-
Transferimet: nga Faza 2 në Fazën 3	12,424	(59,576)	47,152	-	-
Transferimet: nga Faza 3 në Fazën 2	696	(11,549)	10,853	-	-
Transferimet: nga Faza 3 në Fazën 1	-	31,029	(31,029)	-	-
Aktivitet e reja financiare të origjinuara ose të blera	50,293	36,763	40,803	-	127,859
Ndryshimet në PD / LGD / EADs	(37,256)	145,594	464,793	-	573,131
Ndryshimet në supozimet dhe metodologjitë e modelit	-	-	-	-	-
Modifikimi i flukseve monetare kontraktuale	-	-	-	-	-
Fshirjet	-	-	(19,757)	-	(19,757)
Valuta e huaj dhe lëvizjet e tjera	-	-	(152,830)	-	(152,830)
Totali i fitimit ose humbjes neto gjatë periudhës	43,248	123,181	361,974	-	528,403
Lëvizje të tjera pa ndikim në fitim ose humbje	(2,978)	(4,563)	(465,729)	-	(473,270)
Çregjistrimi gjatë periudhës	-	-	-	-	-
Provigjionin për humbjen më 31 dhjetor 2018	121,589	204,654	3,284,736	-	3,610,980

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat janë në mijë Lek, përveç kur shprehet ndryshe)

19. Huatë dhe paradhëniet për klientët, neto (vazhdim)

Ndryshimet në vlerën kontabël bruto të kredive dhe paradhënieve për klientët gjatë periudhës që kontribuoi në ndryshime në provigjionin për humbjet, paraqiten në tabelën e mëposhtme:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Totali
Vlera kontabël bruto më 1 Janar 2019	14,162,426	3,061,674	7,231,979		24,456,079
Transferimet:	916,668	(124,971)	(791,697)	-	-
Transferimet nga Faza 1 në Fazën 2	(370,312)	370,312	-	-	-
Transferimet nga Faza 1 në Fazën 3	(60,924)	-	60,924	-	-
Transferimet nga Faza 2 në Fazën 1	1,335,191	(1,335,191)	-	-	-
Transferimet nga Faza 2 në Fazën 3	-	(109,070)	109,070	-	-
Transferimet nga Faza 3 në Fazën 1	12,714	-	(12,714)	-	-
Transferimet nga Faza 3 në Fazën 2	-	948,978	(948,978)	-	-
Aktive financiare të çregjistruara gjatë periudhës përveç fshirjeve	-	-	-	-	-
Aktive të reja të origjinuara ose të blera	15,261,398	175,205	1,054,874	-	16,491,477
Pagesat e huasë/disbursimi i ri neto	(3,299,345)	(735,809)	(2,272,853)	-	(6,308,007)
Modifikimi i fluksit të mjeteve monetare kontraktuale	-	-	-	-	-
Ndryshime në interesin e përlogaritur	-	-	-	-	-
Fshirjet	(949)	-	(1,532,311)	-	(1,533,260)
Valuta e huaj dhe lëvizjet e tjera	(74,731)	(27,713)	(53,355)	-	(155,799)
Vlera kontabël bruto më 31 Dhjetor 2019	26,965,468	2,348,386	3,636,636	-	32,950,490
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Totali
Vlera kontabël bruto më 1 Janar 2018	16,753,826	1,912,914	8,705,045	-	27,371,786
Transferimet:	(1,698,086)	1,226,225	471,861	-	-
Transferimet nga Faza 1 në Fazën 2	(1,757,845)	1,757,845	-	-	-
Transferimet nga Faza 1 në Fazën 3	(388,891)	-	388,891	-	-
Transferimet nga Faza 2 në Fazën 1	418,130	(418,130)	-	-	-
Transferimet nga Faza 2 në Fazën 3	-	(251,699)	251,699	-	-
Transferimet nga Faza 3 në Fazën 2	-	138,209	(138,209)	-	-
Transferimet nga Faza 3 në Fazën 1	30,520	-	(30,520)	-	-
Çregjistruar gjatë periudhës përveç fshirjeve	-	-	-	-	-
Aktive të reja financiare të origjinuara ose të blera	3,809,898	499,777	213,693	-	4,523,368
Rënia neto për shkak të pagesave të huasë/disbursimeve të reja	(4,052,717)	(469,471)	(1,297,681)	-	(5,819,869)
Modifikimi i flukseve monetare kontraktuale	-	-	-	-	-
Ndryshime në interesin e përlogaritur	-	-	-	-	-
Fshirjet	-	-	(504,361)	-	(504,361)
Valuta e huaj dhe lëvizjet e tjera	(650,497)	(107,772)	(356,575)	-	(1,114,844)
Vlera kontabël bruto më 31 Dhjetor 2018	14,162,424	3,061,673	7,231,983	-	24,456,079

Tirana Bank SHA
Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019
(Të gjitha shumat janë në mijë Lek, përveç kur shprehet ndryshe)
19. Huatë dhe paradhëniet për klientët, neto (vazhdim)

Tabela e ndryshimeve në provigjonin për humbjet nga huatë për kompanitë dhe arsyet e këtyre ndryshimeve:

Kompanitë

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Totali
Provigjoni për humbjen më 1 janar 2019	91,160	67,778	2,929,203	3,088,141
Lëvizjet me ndikim në fitim ose humbje				
Transferimet:	38,954	29,342	(68,296)	-
Transferimet nga Faza 1 në Fazën 2	(3,053)	3,053	-	-
Transferimet nga Faza 1 në Fazën 3	(177)	-	177	-
Transferimet nga Faza 3 në Stadin 1	1,170	(1,170)	-	-
Transferimet nga Faza 2 në Fazën 1	-	-	-	-
Transferimet nga Faza 2 në Fazën 3	41,014	-	(41,014)	-
Transferimet nga Faza 3 në Stadin 2	-	27,459	(27,459)	-
Aktive të reja financiare të origjinuara ose të blera	178,634	16,579	253,423	448,636
Ndryshimet në PD / LGD / EADs	(48,253)	(68,693)	(231,557)	(348,503)
Ndryshimet në supozimet dhe metodologjitë e modelit	-	-	-	-
Modifikimi i flukseve monetare kontraktuale	-	-	-	-
Çregjistrimi i aktualizimit	-	-	-	-
Fshirjet	937	-	(507,252)	(506,315)
Valutat e huaja dhe lëvizjet e tjera	-	-	80,473	80,473
Totali i Fitimit ose humbjes neto gjatë periudhës	170,272	(22,772)	(473,209)	(325,709)
Lëvizje të tjera pa ndikim në fitim ose humbje	(1,517)	(587)	(1,350,296)	(1,352,400)
Aktive financiare të çregjistruara gjatë periudhës	-	-	-	-
Provigjon për humbjen më 31 dhjetor 2019	259,915	44,420	1,105,698	1,410,034
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Totali
Provigjoni për humbjen më 1 janar 2018	43,550	11,338	3,046,153	3,101,041
Lëvizjet me ndikim në fitim ose humbje				
Transferimet:	14,333	(58,128)	43,795	-
Transferimet nga Faza 1 në Fazën 2	7,526	(7,526)	-	-
Transferimet nga Faza 1 në Fazën 3	(1,208)	-	1,208	-
Transferimet nga Faza 2 në Fazën 1	-	(45,407)	45,407	-
Transferimet nga Faza 2 në Fazën 3	-	-	-	-
Transferimet nga Faza 3 në Stadin 2	-	2,820	(2,820)	-
Transferimet nga Faza 3 në Stadin 1	14,333	(58,128)	43,795	-
Aktive të reja financiare të origjinuara ose të blera	39,103	21,499	27,059	87,661
Ndryshimet në PD / LGD / EADte	(4,333)	93,778	404,389	493,834
Ndryshimet në supozimet dhe metodologjitë e modelit	-	-	-	-
Modifikimi i flukseve monetare kontraktuale	-	-	-	-
Çregjistrimi i aktualizimit	-	-	-	-
Fshirjet	-	-	(33,475)	(33,475)
Valuta e huaj dhe lëvizjet e tjera	-	-	(81,775)	(81,775)
Totali i Fitimit ose humbjes neto gjatë periudhës	49,103	57,149	359,993	466,245
Lëvizje të tjera pa ndikim në fitim ose humbje	(1,493)	(709)	(476,943)	(479,145)
Aktive financiare të çregjistruara gjatë periudhës	-	-	-	-
Provigjoni për humbjen më 31 dhjetor 2018	91,160	67,778	2,929,203	3,088,141

Tirana Bank SHA
Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019
(Të gjitha shumtat janë në mijë Lek, përveç kur shprehet ndryshe)
19. Huatë dhe paradhëniet për klientët, neto (vazhdim)
Kompanitë (vazhdim)

Ndryshimet në vlerën kontabël bruto të huave dhe paradhënieve për kompanitë gjatë periudhës që kontribuoi në ndryshime në provigjionimin për humbjen, paraqiten në tabelën e mëposhtme:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Totali
Vlera kontabël bruto më 1 Janar 2019	7,940,033	2,023,451	6,271,199	16,234,683
Transferimet:	722,710	42,615	(765,325)	-
Transferimi nga Faza 1 në Fazën 2	(250,538)	250,538	-	-
Transferimi nga Faza 1 në Fazën 3	(44,191)	-	44,191	-
Transferimi nga Faza 2 në Fazën 1	1,017,439	(1,017,439)	-	-
Transferimi nga Faza 2 në Fazën 3	-	(6,068)	6,068	-
Transferimi nga Faza 3 në Fazën 1	-	-	-	-
Transferimi nga Faza 3 në Fazën 2	-	815,584	(815,584)	-
Çregjistruar gjatë një periudhe tjetër përveç fshirjeve	-	-	-	-
Aktive të reja financiare të origjinuara ose të blera	11,484,676	157,639	1,024,959	12,667,274
Rritja/ (Rënia) për shkak të pagesave të huasë/ disbursimeve të reja	(2,122,405)	(587,182)	(2,142,324)	(4,851,912)
Modifikimi i flukseve monetare kontraktuale	-	-	-	-
Ndryshime në interesin e përlogaritur	-	-	-	-
Fshirjet	(950)	-	(1,414,735)	(1,415,684)
Valuta e huaj dhe lëvizjet e tjera	(44,785)	(19,549)	(45,487)	(109,820)
Vlera kontabël bruto më 31 Dhjetor 2019	17,979,279	1,616,975	2,928,287	22,524,542

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Totali
Vlera kontabël bruto më 1 Janar 2018	10,683,803	750,926	7,565,544	19,000,274
Transferimet:	(1,577,912)	1,170,533	407,379	-
Transferimi nga Faza 1 në Fazën 2	(1,432,576)	1,432,576	-	-
Transferimi nga Faza 1 në Fazën 3	(321,757)	-	321,757	-
Transferimi nga Faza 2 në Fazën 3	-	(114,054)	114,054	-
Transferimi nga Faza 3 në Fazën 2	-	7,443	(7,443)	-
Transferimi nga Faza 3 në Fazën 1	20,988	-	(20,988)	-
Transferimi nga Faza 2 në Fazën 1	155,434	(155,434)	-	-
Aktivitet financiar të çregjistruara gjatë një periudhe të ndryshme nga fshirjet	-	-	-	-
Aktive të reja financiare të origjinuara ose të blera	2,160,942	405,660	160,612	2,727,214
Rritja/ (Rënia) për shkak të pagesave të huasë/disbursimeve të reja	(2,874,128)	(255,338)	(1,108,358)	(4,237,824)
Modifikimi i flukseve monetare kontraktuale të aktiveve financiare	-	-	-	-
Ndryshime në interesin e përlogaritur	-	-	-	-
Fshirjet	-	-	(455,655)	(455,655)
Valuta e huaj dhe lëvizjet e tjera	(452,675)	(48,330)	(298,321)	(799,326)
Vlera kontabël bruto më 31 Dhjetor 2018	7,940,030	2,023,450	6,271,203	16,234,683

Tirana Bank SHA
Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019
(Të gjitha shumat janë në mijë Lek, përveç kur shprehet ndryshe)
19. Huatë dhe paradhëniet për klientët, neto (vazhdim)

Tabela e ndryshimeve në provigjimin për humbjen për kreditë konsumatore dhe arsyet e këtyre ndryshimeve:

Konsumatore

	Hapi 1	Hapi 2	Hapi 3	Totali
Provigjon për humbjen më 1 janar 2019	15,300	22,319	74,156	111,775
Lëvizjet me ndikim në fitim ose humbje				
Transferimet:	6,207	(7,957)	1,750	-
Transferimet nga Faza 1 në Fazën 2	(248)	248	-	-
Transferimet nga Faza 1 në Fazën 3	(140)	-	140	-
Transferimet nga Faza 2 në Fazën 1	4,777	(4,777)	-	-
Transferimet nga Faza 2 në Fazën 3	-	(8,269)	8,269	-
Transferimet nga Faza 3 në Fazën 1	1,818	-	(1,818)	-
Transferimet nga Faza 3 në Fazën 2	-	4,841	(4,841)	-
Aktive të reja financiare të origjinuara ose të blera	14,961	3,198	5,611	23,770
Ndryshimet në PD / LGD / EADte	(2,973)	(3,163)	313	(5,823)
Ndryshimet në supozimet dhe metodologjitë e modelit	-	-	-	-
Modifikimi i flukseve monetare kontraktuale	-	-	-	-
Çregjistrimi i aktualizimit	-	-	-	-
Fshirjet	-	-	(14,202)	(14,202)
Valuta e huaj dhe lëvizjet e tjera	-	-	7,879	7,879
Totali i i fitimit ose humbjes neto gjatë periudhës	18,195	(7,922)	1,453	11,624
Lëvizje të tjera pa ndikim në fitim ose në humbje	(2)	(33)	(3,529)	(3,564)
Çregjistruar gjatë periudhës	-	-	-	-
Provigjon për humbjen më 31 dhjetor 2019	33,493	14,364	72,080	119,835

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Totali
Provigjon për humbjet më 1 janar 2018	13,628	8,621	87,470	109,719
Lëvizjet me ndikim fitimi ose humbje				
Transferimet:	2,755	50	(2,805)	-
Transferimi nga Faza 1 në Fazën 2	(384)	384	-	-
Transferimi nga Faza 1 në Fazën 3	(266)	-	266	-
Transferimi nga Faza 2 në Fazën 1	-	(1,011)	1,011	-
Transferimi nga Faza 2 në Fazën 3	696	-	(696)	-
Transferimi nga Faza 3 në Stadin 1	-	3,386	(3,386)	-
Transferimi nga Faza 3 në Stadin 2	2,755	50	(2,805)	-
Aktive të reja financiare të origjinuara ose të blera	8,282	5,402	4,896	18,580
Ndryshimet në PD / LGD / EADte	(9,141)	8,500	10,121	9,480
Ndryshimet në supozimet dhe metodologjitë e modelit	-	-	-	-
Modifikimi i flukseve monetare kontraktuale	-	-	-	-
Çregjistrimi i aktualizimit	-	-	-	-
Fshirjet	-	-	5,509	5,509
Valuta e huaj dhe lëvizjet e tjera	-	-	(22,353)	(22,353)
Totali i Fitimit ose humbjes neto gjatë periudhës	1,896	13,952	(4,632)	11,216
Lëvizje të tjera pa ndikim në fitim ose në humbje	(223)	(254)	(8,682)	(9,159)
Çregjistruar gjatë periudhës	-	-	-	-
Provigjon për humbjet më 31 dhjetor 2019	15,300	22,319	74,156	111,775

Tirana Bank SHA

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat janë në mijë Lek, përveç kur shprehet ndryshe)

19. Huatë dhe paradhëniet për klientët, neto (vazhdim)

Konsumatore (vazhdim)

Ndryshimet në vlerën kontabël bruto të huave konsumatore gjatë periudhës që kontribuan në ndryshime në provigjionin për humbjet, paraqiten në tabelën e mëposhtme:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Total
Vlera kontabël bruto më 1 janar 2019	1,801,177	184,026	163,994	2,149,196
Transferimet:	14,971	(23,554)	8,582	-
Transferimet nga Faza 1 në Fazën 2	(39,027)	39,027	-	-
Transferimet nga Faza 1 në Fazën 3	(7,427)	-	7,427	-
Transferimet nga Faza 2 në Fazën 1	56,925	(56,925)	-	-
Transferimet nga Faza 2 në Fazën 3	-	(25,404)	25,404	-
Transferimet nga Faza 3 në Fazën 1	4,500	-	(4,500)	-
Transferimet nga Faza 3 në Fazën 2	-	19,748	(19,748)	-
Çregjistruar gjatë një periudhe tjetër përveç fshirjeve	-	-	-	-
Aktive të reja financiare të origjinuara ose të blera Rritja/(Rënia) për shkak të pagesave të huasë/disbursimeve të reja	1,272,395	7,048	19,356	1,298,798
Modifikimi i flukseve monetare kontraktuale	(569,230)	(36,084)	(35,695)	(641,009)
Ndryshimet në interesin e përlogaritur	-	-	-	-
Çregjistrimi i aktualizimit	-	-	(11,393)	(11,393)
Valuta e huaj dhe lëvizjet e tjera	(2,658)	(748)	(508)	(3,915)
Vlera kontabël bruto më 31 dhjetor 2019	2,516,654	130,688	144,336	2,791,678

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Total
Vlera kontabël bruto në 1 janar 2018	1,571,986	182,465	213,878	1,968,329
Transferimet:	(28,781)	17,379	11,402	-
Transferimet nga Faza 1 në Fazën 2	(67,090)	67,090	-	-
Transferimet nga Faza 1 në Fazën 3	(18,653)	-	18,653	-
Transferimet nga Faza 2 në Fazën 3	-	(19,779)	19,779	-
Transferimet nga Faza 3 në Fazën 2	-	26,681	(26,681)	-
Transferimet nga Faza 3 në Fazën 1	349	-	(349)	-
Transferimet nga Faza 2 në Fazën 1	56,613	(56,613)	-	-
Çregjistruar gjatë një periudhe tjetër përveç fshirjeve	-	-	-	-
Aktive të reja financiare të origjinuara ose të blera Rritja/(Rënia) për shkak të pagesave të huasë/disbursimeve të reja	843,302	23,972	7,389	874,663
Modifikimi i flukseve monetare kontraktuale	(567,906)	(35,206)	(32,799)	(635,911)
Ndryshime në interesin e përlogaritur	-	-	-	-
Çregjistrimi i aktualizimit	-	-	(30,436)	(30,436)
Valuta e huaj dhe lëvizjet e tjera	(17,424)	(4,584)	(5,441)	(27,449)
Vlera kontabël bruto më 31 dhjetor 2018	1,801,177	184,026	163,994	2,149,197

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat janë në mijë Lek, përveç kur shprehet ndryshe)

19. Huatë dhe paradhëniet për klientët, neto (vazhdim)

Tabela e ndryshimeve në lejimin e humbjes për kreditë hipotekare dhe arsyet e këtyre ndryshimeve:

Hipoteka

	Hapi 1	Hapi 2	Hapi 3	Totali
Provizjon për humbjen më 1 janar 2019	11,350	110,303	183,011	304,664
Lëvizjet me ndikim fitimi ose humbje				
Transferimet:	34,950	(21,283)	(13,667)	-
Transferimet nga Faza 1 në Fazën 2	(338)	338	-	-
Transferimet nga Faza 1 në Fazën 3	(26)	-	26	-
Transferimet nga Faza 2 në Fazën 1	34,273	(34,273)	-	-
Transferimet nga Faza 2 në Fazën 3	-	(11,625)	11,625	-
Transferimet nga Faza 3 në Stadin 1	1,041	-	(1,041)	-
Transferimet nga Faza 3 në Stadin 2	-	24,277	(24,277)	-
Aktive të reja financiare të origjinuara ose të blera	5,769	66	2,556	8,391
Ndryshimet në PD / LGD / EADte	(41,207)	(37,091)	(8,268)	(86,566)
Ndryshimet në supozimet dhe metodologjitë e modelit	-	-	-	-
Modifikimi i flukseve monetare kontraktuale	-	-	-	-
Çregjistrimi i aktualizimit	-	-	-	-
Fshirjet	-	-	(16,696)	(16,696)
Valuta e huaj dhe lëvizjet e tjera	-	-	14,974	14,974
Totali i Fitimit neto ose kostos së humbjes gjatë periudhës	(488)	(58,308)	(21,101)	(79,896)
Lëvizje të tjera pa ndikim në fitim ose humbje	(59)	(825)	(35,249)	(36,134)
Aktive financiare të çregjistruara gjatë periudhës	-	-	-	-
Provizjon për humbjen më 31 dhjetor 2019	10,803	51,169	126,661	188,634

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Totali
Provizjon për humbjen më 1 janar 2018	17,900	61,044	193,246	272,190
Lëvizje me ndikim në fitim ose humbje				
Transferimet:	10,911	1,374	(12,285)	-
Transferimet nga Faza 1 në Fazën 2	(1,185)	1,185	-	-
Transferimet nga Faza 1 në Fazën 3	(422)	-	422	-
Transferimet nga Faza 3 në Fazën 1	94	-	(94)	-
Transferimet nga Faza 2 në Fazën 1	12,424	(12,424)	-	-
Transferimet nga Faza 2 në Fazën 3	-	(11,549)	11,549	-
Transferimet nga Faza 3 në Fazën 2	-	24,162	(24,162)	-
Aktive të reja financiare të origjinuara ose të blera	2,709	9,746	8,794	21,249
Ndryshimet në PD / LGD / EADte	(18,908)	41,738	13,843	36,673
Ndryshimet në supozimet dhe metodologjitë e modelit	-	-	-	-
Modifikimi i flukseve monetare kontraktuale	-	-	-	-
Çregjistrimi i aktualizimit	-	-	-	-
Fshirjet	-	-	8,208	8,208
Valuta e huaj dhe lëvizjet e tjera	-	-	(42,518)	(42,518)
Totali i Fitimit neto ose kostos së humbjes gjatë periudhës	(5,288)	52,858	(23,958)	23,613
Lëvizje të tjera pa ndikim në fitim ose humbje	(1,262)	(3,600)	13,723	8,861
Çregjistruar gjatë periudhës	-	-	-	-
Provizjon për humbjen më 31 dhjetor 2018	11,350	110,304	183,010	304,664

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat janë në mijë Lek, përveç kur shprehet ndryshe)

19. Huatë dhe paradhëniet për klientët, neto (vazhdim)

Hipotekë (vazhdim)

Ndryshimet në vlerën kontabël bruto të kredive hipotekare gjatë periudhës që kontribuan në ndryshime në lejimin e humbjes, paraqiten në tabelën e mëposhtme:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Totali
Vlera kontabël bruto në 1 janar 2019	4,287,849	847,329	695,404	5,830,581
Transferimet:	185,478	(147,388)	(38,090)	-
Transferimet nga Faza 1 në Fazën 2	(74,618)	74,618	-	-
Transferimet nga Faza 1 në Fazën 3	(7,209)	-	7,209	-
Transferimet nga Faza 2 në Fazën 1	259,119	(259,119)	-	-
Transferimet nga Faza 2 në Fazën 3	-	(76,272)	76,272	-
Transferimet nga Faza 3 në Fazën 1	8,185	-	(8,185)	-
Transferimet nga Faza 3 në Fazën 2	-	113,385	(113,385)	-
Çregjistruar gjatë një periudhe tjetër përveç atyre të fshira	-	-	-	-
Aktive të reja financiare të origjinuara ose të blera Rritja/(Rënia) për shkak të pagesave të huasë / disbursimeve të reja	2,475,470	10,071	10,288	2,495,829
Modifikimi i flukseve monetare kontraktuale	(610,930)	(111,848)	(91,981)	(814,760)
Ndryshime në interesin e përlogaritur	-	-	-	-
Fshirjet	-	-	(48,152)	(48,152)
Valuta e huaj dhe lëvizjet e tjera	(27,288)	(7,428)	(7,360)	(42,075)
Vlera kontabël bruto më 31 dhjetor 2019	6,310,578	590,737	520,108	7,421,423

	Hapi 1	Hapi 2	Hapi 3	Totali
Vlera kontabël bruto më 1 janar 2018	4,365,308	970,062	856,182	6,191,552
Transferimet:	(87,888)	38,893	48,995	-
Transferimet nga Faza 1 në Fazën 2	(254,671)	254,671	-	-
Transferimet nga Faza 1 në Fazën 3	(45,305)	-	45,305	-
Transferimet nga Faza 2 në Fazën 3	-	(116,695)	116,695	-
Transferimet nga Faza 3 në Fazën 2	-	103,835	(103,835)	-
Transferimet nga Faza 3 në Fazën 1	9,171	-	(9,171)	-
Transferimet nga Faza 2 në Fazën 1	202,918	(202,918)	-	-
Çregjistruar gjatë një periudhe tjetër përveç fshirjes	-	-	-	-
Aktive të reja financiare të origjinuara ose të blera Rritja/(Rënia) për shkak të pagesave të huasë/disbursimeve të reja	799,365	70,017	45,637	915,019
Modifikimi i flukseve monetare kontraktuale	(608,575)	(176,779)	(184,464)	(969,818)
Ndryshime në interesin e përlogaritur	-	-	-	-
Fshirjet	-	-	(18,259)	(18,259)
Valutë e huaj dhe lëvizjet e tjera	(180,362)	(54,865)	(52,687)	(287,913)
Vlera kontabël bruto më 31 dhjetor 2018	4,287,850	847,328	695,403	5,830,581

Tirana Bank SHA

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat janë në mijë Lek, përveç kur shprehet ndryshe)

19. Huatë dhe paradhëniet për klientët, neto (vazhdim)

Tabela e ndryshimeve në provigjionin për humbjen nga Karta Visa (Visa Card) dhe arsytet e këtyre ndryshimeve:

Karta Visa

Provigjioni për humbjet, paraqitet në tabelën më poshtë:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Totali
Provigjion për humbjen më 1 janar 2019	3,779	4,254	98,366	106,399
Lëvizjet me ndikim në Fitim dhe Humbje	-	-	-	-
Transferimet:	1,530	528	(2,058)	-
Transferimet nga Faza 1 në Fazën 2	(205)	205	-	-
Transferimet nga Faza 1 në Fazën 3	(70)	-	70	-
Transferimet nga Faza 2 në Fazën 1	1,686	(1,686)	-	-
Transferimet nga Faza 2 në Fazën 3	-	(1,003)	1,003	-
Transferimet nga Faza 3 në Fazën 1	119	-	(119)	-
Transferimet nga Faza 3 në Fazën 2	-	3,012	(3,012)	-
Aktive të reja financiare të origjinuara ose të blera	1,254	304	211	1,769
Ndryshimet në PD / LGD / EADte	(3)	883	(16,458)	(15,578)
Ndryshimet në supozimet dhe metodologjitë e modelit	-	-	-	-
Modifikimi i flukseve monetare kontraktuale	-	-	-	-
Çregjistrimi i aktualizimit	-	-	-	-
Fshirjet	-	-	18,340	18,340
Valuta e huaj dhe lëvizjet e tjera	-	-	-	-
Tarifa totale neto e P&L gjatë periudhës	2,781	1,715	35	4,531
Lëvizje të tjera pa ndikim në P&L	-	-	(58,032)	(58,032)
Çregjistruar gjatë periudhës	-	-	-	-
Provigjion për humbjen më 31 dhjetor 2019	6,560	5,968	40,369	52,898
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Total
Provigjion për humbjen më 1 janar 2018	6,243	5,031	61,622	72,896
Lëvizjet me ndikim në P&L				
Transferimet:	2,212	(2,472)	260	-
Transferimet nga Faza 1 në Fazën 2	(224)	224	-	-
Transferimet nga Faza 1 në Fazën 3	(187)	-	187	-
Transferimet nga Faza 2 në Fazën 1	-	(734)	734	-
Transferimet nga Faza 2 në Fazën 3	-	-	-	-
Transferimet nga Faza 3 në Fazën 1	2,623	(2,623)	-	-
Transferimet nga Faza 3 në Fazën 2	-	661	(661)	-
Aktive të reja financiare të origjinuara ose të blera	199	116	54	369
Ndryshimet në PD / LGD / EADte	(4,874)	1,578	36,440	33,144
Ndryshimet në supozimet dhe metodologjitë e modelit	-	-	-	-
Modifikimi i flukseve monetare kontraktuale	-	-	-	-
Çregjistrimi i aktualizimit	-	-	-	-
Fshirjet	-	-	1	1
Valuta e huaj dhe lëvizjet e tjera	-	-	(6,184)	(6,184)
Tarifa totale neto e P&L gjatë periudhës	(2,463)	(778)	30,571	27,330
Lëvizje të tjera pa ndikim në P&L	-	-	6,173	6,173
Çregjistruar gjatë periudhës	-	-	-	-
Provigjion për humbjen më 31 dhjetor 2018	3,779	4,253	98,367	106,399

Tirana Bank SHA

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat janë në mijë Lek, përveç kur shprehet ndryshe)

19. Huatë dhe paradhëniet për klientët, neto (vazhdim)

Ndryshimet në vlerën kontabël bruto të Visa Card gjatë periudhës që kontribuon në ndryshime në

Visa Card (vazhdim)

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Totali
Vlera kontabël bruto në 1 janar 2019	133,368	6,868	101,383	241,618
Transferimet:	(6,490)	3,355	3,135	-
Transferimi nga Faza 1 në Fazën 2	(6,129)	6,129	-	-
Transferimi nga Faza 1 në Fazën 3	(2,098)	-	2,098	-
Transferimi nga Faza 2 në Fazën 3	1,708	(1,708)	-	-
Transferimi nga Faza 3 në Fazën 2	-	(1,326)	1,326	-
Transferimi nga Faza 3 në Fazën 1	29	-	(29)	-
Transferimi nga Faza 3 në Fazën 2	-	260	(260)	-
Çregjistruar gjatë një periudhe tjetër përveç fshirjeve	-	-	-	-
Aktivet të reja financiare të origjinuara ose të blera	28,858	447	272	29,576
Rritja / (rënia) për shkak të pagesave të huasë/disbursimeve të reja	3,229	(696)	(2,853)	(317)
Modifikimi i flukseve monetare kontraktuale	-	-	-	-
Ndryshimet në interesin e përlogaritur	-	-	-	-
Fshirjet	-	-	(58,032)	(58,032)
Valuta e huaj dhe lëvizjet e tjera	-	-	-	-
Vlera kontabël bruto më 31 Dhjetor 2019	158,965	9,974	43,905	212,845

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Totali
Vlera kontabël bruto në 1 janar 2018	132,729	9,461	69,441	211,630
Transferimet:	(3,506)	(580)	4,085	-
Transferimi nga Faza 1 në Fazën 2	(3,508)	3,508	-	-
Transferimi nga Faza 1 në Fazën 3	(3,176)	-	3,176	-
Transferimi nga Faza 2 në Fazën 3	-	(1,172)	1,172	-
Transferimi nga Faza 3 në Fazën 2	-	250	(250)	-
Transferimi nga Faza 3 në Fazën 1	12	-	(12)	-
Transferimi nga Faza 2 në Fazën 1	3,165	(3,165)	-	-
Çregjistruar gjatë një periudhe tjetër përveç fshirjeve	-	-	-	-
Aktive të reja financiare të origjinuara ose të blera	6,288	129	54	6,471
Rritja/(rënia) për shkak të pagesave të huasë/disbursimeve të reja	(2,107)	(2,149)	27,940	23,684
Modifikimi i flukseve monetare kontraktuale	-	-	-	-
Ndryshimet në interesin e përlogaritur	-	-	-	-
Çregjistrimi i aktualizimit	-	-	(11)	(11)
Valuta e huaj dhe lëvizjet e tjera	(36)	6	(126)	(156)
Vlera kontabël bruto më 31 dhjetor 2018	133,367	6,868	101,383	241,618

20. Aktive financiare me vlerën e drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse

	Më 31 Dhjetor, 2019	Më 31 Dhjetor, 2018
Obligacione qeveritare	18,112,977	14,664,428
Bonot e thesarit të qeverisë	10,162,999	9,192,939
	28,275,976	23,857,367

Bonot e thesarit më 31 Dhjetor 2019 dhe 2018 përfshijnë faturat me kupon zero, të lëshuara nga Qeveria Shqiptare me maturim kontraktual prej 12 muajsh. Ndërsa, normat e kuponit në Obligacionet e Qeverisë të lëshuara nga Qeveria Shqiptare janë të pandryshueshme dhe variojnë nga 1.45% në 9.25% (2018: 2% në 9%).

	2019	2018
Obligacione qeveritare		
Më 1 Janar,	14,664,428	10,805,926
Blerje	6,196,354	6,991,221
Maturuar	(3,015,398)	(2,958,749)
Fitime nga ndryshimi në vlerë të drejtë	300,593	16,630
Të tjera (valuta e huaj)	(33,000)	(190,600)
Më 31 Dhjetor	18,112,977	14,664,428

Tirana Bank SHA

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumatat janë në mijë Lek, përveç kur shprehet ndryshe)

20. Aktive financiare me vlerën e drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse (vazhdim)

Bonot e thesarit të qeverisë	Më 31 Dhjetor, 2019	Më 31 Dhjetor, 2018
Më 1 Janar,	9,192,939	4,537,172
Blerje	10,368,339	9,286,310
Të maturuar gjatë vitit	(9,384,101)	(4,645,964)
Fitime nga ndryshimi në vlerë të drejtë, neto	(14,178)	15,421
Më 31 Dhjetor,	10,162,999	9,192,939

Tabela e ndryshimeve në provigjionin për humbjet në aktivet financiare në vlerë të drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse dhe arsytet e këtyre ndryshimeve:

Aktive financiare VDNFHAGJ	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Totali
	12-muaj HPK	jetëgjatësia HPK	jetëgjatësia HPK	
Provigjon për humbjen më 1 janar 2019	133,366	-	-	133,366
Lëvizjet me ndikim në fitim ose humbje				
Transferimet midis fazave	-	-	-	-
Aktive financiare të reja të origjinuara ose të blera	57,524	-	-	57,524
Ndryshimet në PD / LGD / EADte	(68,792)	-	-	(68,792)
Ndryshimet në supozimet dhe metodologjitë e modelit	-	-	-	-
Modifikimi i flukseve monetare kontraktuale	-	-	-	-
Çregjistrimi i aktualizimit	-	-	-	-
Fshirjet	-	-	-	-
Valuta e huaj dhe lëvizjet e tjera	-	-	-	-
Tarifa totale neto e P&L gjatë periudhës	(11,267)	-	-	(11,267)
Lëvizje të tjera pa ndikim në P&L	(655)	-	-	(655)
Çregjistruar gjatë periudhës	-	-	-	-
Provigjon për humbjen më 31 dhjetor 2019	121,444	-	-	121,444

Aktive financiare VDNFHAGJ	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Totali
	12-muaj HPK	jetëgjatësi a HPK	jetëgjatësia HPK	
Provigjon për humbjen më 1 janar 2018	59,172	-	-	59,172
Lëvizjet me ndikim në fitim ose humbje				
Transferimet midis fazave	-	-	-	-
Aktive financiare të reja të origjinuara ose të blera	-	-	-	-
Ndryshimet në PD / LGD / EADte	75,349	-	-	75,349
Ndryshimet në supozimet dhe metodologjitë e modelit	-	-	-	-
Modifikimi i flukseve monetare kontraktuale	-	-	-	-
Çregjistrimi i aktualizimit	-	-	-	-
Fshirjet	-	-	-	-
Valuta e huaj dhe lëvizjet e tjera	-	-	-	-
Tarifa totale neto e P&L gjatë periudhës	75,349	-	-	75,349
Lëvizje të tjera pa ndikim në P&L	(1,155)	-	-	(1,155)
Çregjistruar gjatë periudhës	-	-	-	-
Provigjon për humbjen më 31 dhjetor 2018	133,366	-	-	133,366

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019*(Të gjitha shumat janë në mijë Lek, përveç kur shprehet ndryshe)***20. Aktive financiare me vlerën e drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse (vazhdim)**

Ndryshimet në vlerën kontabël bruto të aktiveve financiare me vlerë të drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse gjatë periudhës që kontribuan në ndryshime në provigjionin për humbjen, paraqiten në tabelën e mëposhtme:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Total
	12-muaj HPK	jetëgjatësia HPK	jetëgjatësia HPK	
Aktivet financiare VDNFHAGJ				
Vlera kontabël bruto më 1 Janar 2019	23,857,367	-	-	23,857,367
Transferimet midis fazave	-	-	-	-
Çregjistruar gjatë një periudhe tjetër përveç fshirjeve	16,564,693	-	-	16,564,693
Aktive të reja financiare të origjinuara ose të blera	-	-	-	-
Modifikimi i flukseve monetare kontraktuale	-	-	-	-
Ndryshimet në interesin e përlogaritur	-	-	-	-
Fshirjet	-	-	-	-
Valuta e huaj dhe lëvizjet e tjera	(12,146,084)	-	-	(12,146,084)
Vlerë kontabël bruto, më 31 Dhjetor 2019	28,275,976	-	-	28,275,976

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Total
	12-muaj HPK	jetëgjatësia HPK	jetëgjatësia HPK	
Aktive financiare të VDNFHAGJ				
Vlera kontabël bruto më 1 Janar 2018	15,343,098	-	-	15,343,098
Transferimet midis fazave	-	-	-	-
Aktive financiare të çregjistruara gjatë periudhës përveç fshirjeve	16,277,531	-	-	16,277,531
Aktive financiare të reja të origjinuara ose të blera	-	-	-	-
Modifikimi i flukseve monetare kontraktuale të aktiveve financiare	-	-	-	-
Ndryshimet në interesin e përlogaritur	-	-	-	-
Fshirjet	-	-	-	-
Valuta e huaj dhe lëvizjet e tjera	(7,763,262)	-	-	(7,763,262)
Vlerë kontabël bruto, më 31 Dhjetor 2019	23,857,367	-	-	23,857,367

Tirana Bank SHA

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat janë në mijë Lek, përveç kur shprehet ndryshe)

21. Aktive financiare me kosto të amortizuar

	31 Dhjetor 2019	31 Dhjetor 2018
Aktivet financiare me kosto të amortizuar		
Obligacione qeveritare	2,761,661	-
Provizjon për humbjen nga zhvlerësimi	(172,411)	-
Totali i aktiveve financiare me kosto të amortizuar	2,589,250	-

Tabela më poshtë paraqet aktivet financiare të klasifikuara si të mbajtura deri në maturim më 31 Dhjetor 2019 dhe 31 Dhjetor 2018:

Maturimi	Norma mesatare e interesit	31 Dhjetor 2019					
		Vlera nominale	Interesi i përlogaritur	Primi i mbetur	Diferenca e rivlerësimit	SNRF 9 Instrumentet financiare	Vlera kontabël
36 muaj	3.58%	2,435,400	107,148	219,176	(63)	(172,411)	2,589,250
Totali		2,435,400	107,148	219,176	(63)	(172,411)	2,589,250

Tabela e ndryshimeve në provizionet e humbjes për aktivet financiare me koston e amortizuar dhe arsyet e këtyre ndryshimeve:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Totali
	12-muaj HPK	jetëgjatësia HPK	jetëgjatësi a HPK	
Provizjon për humbjen më 1 janar 2019	-	-	-	-
Lëvizjet me ndikim në fitim ose humbje				
Transferimet midis fazave	-	-	-	-
Aktivet e reja financiare të origjinuara ose blera	172,411	-	-	172,411
Ndryshimet në PD / LGD / EADte	-	-	-	-
Ndryshimet në supozimet dhe metodologjitë e modelit	-	-	-	-
Modifikimi i flukseve monetare kontraktuale	-	-	-	-
Çregjistrimi i aktualizimit	-	-	-	-
Fshirjet	-	-	-	-
Valuta e huaj dhe lëvizjet e tjera	-	-	-	-
Totali i tarifës neto në fitim dhe humbje gjatë periudhës	172,411	-	-	172,411
Lëvizje të tjera pa ndikim në P&L	-	-	-	-
Çregjistruar gjatë periudhës	-	-	-	-
Provizjon për humbjen më 31 dhjetor 2019	172,411	-	-	172,411

Ndryshimet në vlerën kontabël bruto të Aktiveve financiare me kosto të amortizuar gjatë periudhës që çoi në ndryshime në provizionin për humbjen, janë paraqitur në tabelën e mëposhtme:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Totali
	12-muaj HPK	jetëgjatësia HPK	jetëgjatësi HPK	
Vlera kontabël bruto më 1 janar 2019	-	-	-	-
Transferimet midis fazave	-	-	-	-
Aktivet financiare të çregjistruara gjatë një periudhe përveç fshirjeve	-	-	-	-
Aktive të reja financiare të origjinuara ose të blera	2,761,724	-	-	2,761,724
Modifikimi i flukseve monetare kontraktuale	-	-	-	-
Ndryshimet në interesin e përlogaritur	-	-	-	-
Fshirjet	-	-	-	-
Valuta e huaj dhe lëvizjet e tjera	(63)	-	-	(63)
Vlera kontabël bruto më 31 Dhjetor 2019	2,761,661	-	-	2,761,661

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat janë në mijë Lek, përveç kur shprehet ndryshe)

22. Aktiv Afatgjatë Material i Investuar dhe Aktive të riposeduara, neto

Aktivët Afatgjatë Materiale të investuar të përfshira në aktivet e riposeduara të pasurive të paluajtshme të vitit 2018 të blera nga Banka për shlyerjen e kredive të vonuara me qëllim mbajtjen e pronave për vlerësimin e kapitalit. Banka ka riklasifikuar pronat e investimeve (aktiv afatgjatë material i investuar) në aktive të riposeduara gjatë vitit 2019, pasi pret t'i nxjerrë jashtë përdorimit aktivet në të ardhmen e parashikueshme.

	Më 31 Dhjetor, 2019	Më 31 Dhjetor, 2018
Aktiv afatgjatë material i i investuar, neto	-	74,506
Aktiv i riposeduar, neto	1,509,602	2,403,649

Lëvizja e llogarive të aktiveve afatgjatë materiale të investuara dhe rivlerësimi për vitet e mbyllura më 31 Dhjetor 2019 dhe 2018 janë paraqitur si vijon:

	Më 31 Dhjetor 2019	Më 31 Dhjetor 2018
Gjendja në fillim të vitit	90,519	90,519
Transferimi tek aktivet e riposeduara	(90,519)	-
Gjendja në fund të vitit	-	90,519
Provizjon për zhvlerësim të aktivitet afatgjatë material të investuar	(16,013)	(16,013)
Transferimi në Provizjonin për zhvlerësimin e aktiveve të riposeduar	16,013	-
Gjendja në fund të vitit, neto nga provigjoni për zhvlerësim	-	74,506

Aktivët e riposeduara paraqesin aktive të pasurive të paluajtshme të fituara nga Banka për shlyerjen e kredive të vonuara. Banka pret që t'i nxjerrë jashtë përdorimit aktivet në të ardhmen e parashikueshme. Aktivët nuk plotësojnë përkufizimin e aktiveve afatgjatë të mbajtura për shitje, dhe klasifikohen si inventarë në përputhje me SNK 2 "Inventarët". Aktivët fillimisht u njohën me vlerën e drejtë kur u blenë.

Aktivët e riposeduara, neto përbëhen si më poshtë:

	Më 31 Dhjetor, 2019	Më 31 Dhjetor, 2018
	2,403,649	3,214,519
Gjendja në fillim të vitit		
Blerje përmes procesit ligjor për shlyerjen e kredive për klientët	470,129	207,775
Transferimi nga aktivet afatgjatë materiale të investuara	90,519	-
Nxjerrja jashtë përdorimi	(1,283,150)	(510,928)
Gjendja në fund të vitit	2,188,863	2,911,366
Provizjon për zhvlerësim të aktiveve të riposeduara	(679,261)	(507,717)
Gjendja në fund të vitit, neto nga provigjoni për zhvlerësim	1,509,602	2,403,649

Lëvizjet në provigjonet për zhvlerësimin e aktiveve të riposeduara janë si më poshtë:

	Më 31 Dhjetor, 2019	Më 31 Dhjetor, 2018
Gjendja në fillim të vitit	(507,717)	(292,589)
Transferimi i Provizjonit për zhvlerësim të Aktivitet afatgjatë material të investuar	(16,013)	-
Shpenzim për zhvlerësimin e aktiveve të riposeduara	(220,021)	(246,113)
Nxjerrja për zhvlerësim e aktiveve të riposeduara	64,489	30,985
Gjendja në fund të vitit	(679,261)	(507,717)

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019*(Të gjitha shumat janë në mijë Lek, përveç kur shprehet ndryshe)***22. Aktiv afatgjatë material i investuar dhe aktive të riposduara, neto (vazhdim)**

Vlera e drejtë e aktiveve të riposduara të Bankës më 31 Dhjetor 2019 dhe 2018 është matur në bazë të një vlerësimi të kryer në datat përkatëse nga disa vlerësues të pavarur, të kontraktuar nga jashtë Bankës. Të gjithë vlerësuesit janë regjistruar dhe certifikuar në përputhje me Ligjet Shqiptare. Ata kanë kualifikime të përshtatshme dhe përvojë të kohëve të fundit në vlerësimin e pronave në vendet përkatëse. Vlera e drejtë u përcaktua bazuar në qasjen e krahasueshme të tregut që pasqyron çmimet e transaksioneve të fundit për prona të ngjashme. Në vlerësimin e vlerës së drejtë të pronave, përdorimi më i lartë dhe më i mirë i pronave është përdorimi i tyre aktual. Të gjitha aktivet e riposduara u klasifikuan si Niveli 2, kështu që nuk kishte aktive të riposduara të klasifikuara si Niveli 1 ose Niveli 3, dhe as transferime midis niveleve 1, 2 dhe 3 gjatë vitit.

23. Aktive jo-materiale

	Softuer dhe licenca	Totali
Kosto		
Më 1 Janar 2018	1,377,390	1,377,390
Shtesat	53,881	53,881
Më 31 Dhjetor 2018	1,431,271	1,431,271
Më 1 Janar 2019	1,431,271	1,431,271
Shtesat	29,069	29,069
Më 31 Dhjetor 2019	1,460,340	1,460,340
Amortizimi		
Më 1 Janar 2018	(1,135,355)	(1,135,355)
Tarifa e amortizimit për vitin	(88,097)	(88,097)
Më 31 Dhjetor 2018	(1,223,452)	(1,223,452)
Më 1 Janar 2019	(1,223,452)	(1,223,452)
Tarifa e amortizimit për vitin	(78,883)	(78,883)
Më 31 Dhjetor 2019	(1,302,335)	(1,302,335)
Vlera kontabël		
Më 31 Dhjetor 2018	207,819	207,819
Më 31 Dhjetor 2019	158,005	158,005

Tirana Bank SHA

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat janë në mijë Lek, përveç kur shprehet ndryshe)

24. Aktivet afatgjata materiale dhe aktive me të drejtë përdorimi

	Toka dhe ndërtesa	Makineri	Mobilje dhe pajisje elektronike	Përmirësimi i qirasë	Aktive me të drejtë përdorimi	Totali
Kosto						
Më 1 Janar 2018	713,518	97,914	1,574,989	923,240	-	3,309,660
Shtesat	11,028	579	104,954	22,833	-	139,394
Nxjerrja jashtë përdorimit	-	-	(35,466)	(17,252)	-	(52,719)
Më 31 Dhjetor 2018	724,545	98,492	1,644,477	928,820	-	3,396,337
Më 1 Janar 2019	724,546	98,493	1,644,477	928,821	365,651	3,761,987
Shtesat	11,375	-	93,574	20,979	49,664	175,592
Nxjerrja jashtë përdorimit	(67,887)	(33,953)	-	(6,494)	-	(108,335)
Më 31 Dhjetor 2019	668,033	64,540	1,738,050	943,306	415,315	3,829,245
Amortizimi						
Më 1 Janar 2018	(373,374)	(97,756)	(1,493,280)	(847,185)	-	(2,811,596)
Kosto e amortizimit për vitin	(34,145)	459	(41,221)	(32,448)	-	(107,355)
Nxjerrja jashtë përdorimit	-	-	34,572	17,252	-	51,824
Më 31 Dhjetor 2018	(407,519)	(97,298)	(1,499,929)	(862,381)	-	(2,866,249)
Më 1 Janar 2019	(407,519)	(97,298)	(1,499,929)	(862,381)	-	(2,866,249)
Kosto e amortizimit për vitin	(33,676)	(337)	(56,071)	(32,625)	(133,899)	(256,608)
Nxjerrja jashtë përdorimit	38,757	33,677	-	6,495	-	78,929
Më 31 Dhjetor 2019	(402,439)	(63,958)	(1,556,000)	(888,511)	(133,899)	(3,044,806)
Vlera kontabël						
Më 31 Dhjetor 2018	317,027	1,194	144,547	66,440	-	529,209
Më 31 Dhjetor 2019	265,595	582	182,050	54,795	281,417	784,438

Aktivët afatgjata materiale nuk janë vendosur si kolateral për palët e treta më 31 dhjetor 2019 dhe 2018.

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat janë në mijë Lekë, përveç kur shprehet ndryshe)

24. Aktive afatgjata materiale dhe aktivet me të drejtë përdorimi (vazhdim)

Më poshtë janë paraqitur vlerat kontabël të detyrimeve të qirasë (e përfshirë nën 'Detyrime të tjera' në Shënimin 28) dhe lëvizjet gjatë periudhës:

	2019
Më 1 Janar - efekti i adoptimit të SNRF 16 (Shënimi 5)	365,651
Shtesat	49,664
Rritja e interesit	489
Pagesat	(144,202)
Më 31 Dhjetor 2019	271,602

Banka kishte flukse totale të mjeteve monetare për qiratë prej 144,202 mijë Lekë. Aplikimi fillestar i SNRF 16 rezultoi në shtesa jo monetare të aktiveve me të drejtë përdorimit dhe detyrime të qirasë prej 365,651 mijë Lekë më 1 Janar 2019.

25. Aktive të tjera

	Më 31 Dhjetor, 2019	Më 31 Dhjetor, 2018
Aktive të tjera financiare		
Debitorët e tjerë, neto	76,377	149,264
Të tjera të arkëtueshme nga klientët	231,218	71,835
Totali i aktiveve të tjera financiare	307,595	221,099
Pagesat e paradhënies	881	452
Inventari	26,598	25,556
Shpenzimet e parapaguara	114,388	57,798
Aktive të tjera	189,823	58,473
Totali i aktiveve të tjera	639,285	363,378

Debitorët e tjerë paraqiten neto nga zhvlerësimi. Më 31 Dhjetor 2019, zëri debitorët e tjerë arriti në 111,539 mijë Lekë (2018: 217,561 Lekë) dhe shumat e zhvlerësimit të tyre arritën përkatësisht në 35,192 Lekë (2018: 68,297 Lekë).

26. Detyrime ndaj bankave

	Më 31 Dhjetor, 2019	Më 31 Dhjetor, 2018
Llogari rrjedhëse		
Rezident	11,306	13,157
Jorezidente	108,181	125,674
	119,487	138,831
Huamarrje		
Rezident	1,897,232	2,466,586
Jorezidente	-	11,508
	1,897,232	2,478,094
Interesi i përllogaritur	306	345
Totali	2,017,025	2,617,270

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat janë në mijë Lekë, përveç kur shprehet ndryshe)

27. Detyrime ndaj klientëve

	Më 31 Dhjetor, 2019	Më 31 Dhjetor, 2018
Klientët korporatë		
Llogari rrjedhëse	6,980,929	5,038,138
Depozita me afat	677,947	618,482
Depozita të tjera	1,814,448	626,990
	9,473,324	6,283,610
Klientët individë		
Llogaritë rrjedhëse/të kursimit	21,089,274	19,268,767
Depozita me afat	31,989,583	31,250,390
Depozita të tjera	642,350	242,311
	53,721,207	50,761,468
Interesi i përlogaritur	114,001	107,142
Çeqe të pagueshme dhe remitancat	16,439	12,660
Totali	63,324,971	57,164,880

Normat e mëposhtme të interesit aplikohen në Depozitat e Klientëve për vitet 2019 dhe 2018:

Llogari kursimi:	2019		2018	
Monedha	Minimumi	Maksimumi	Minimumi	Maksimumi
LEK	0.00%	0.26%	0.00%	0.10%
USD/EUR	0.00%	0.64%	0.00%	0.10%

Depozita më afat:	2019		2018	
Monedha	Minimumi	Maksimumi	Minimumi	Maksimumi
LEK	0.10%	2.50%	0.10%	2.50%
USD/EUR	0.00%	0.90%	0.00%	0.80%

28. Detyrime të tjera

	Më 31 Dhjetor, 2019	Më 31 Dhjetor, 2018
Shpenzimet e përlogaritur	151,715	151,458
Të ardhurat e shtyra	67,583	-
Detyrimi i qirasë (SNRF 16)	267,588	-
Detyrime të tjera	154,012	170,232
Detyrime të tjera financiare	640,897	374,244
Tatim fitimi i pagueshëm	30,846	-
Tatime të tjera të pagueshme	18,947	16,177
Sigurimi shoqëror i pagueshëm	10,311	9,385
Totali	701,001	399,806

Shpenzimet e përlogaritura përfshijnë shpenzimet për shërbime utilitare, telefoni, siguri fizike dhe shpenzime dhe shpërblime në lidhje me vitin aktual dhe që do të paguhet në vitin pasues.

29. Provizionet

	Më 31 Dhjetor, 2019	Më 31 Dhjetor, 2018
Dispozitat e rrezikut operacional	39,228	69,285
Provizion për zërat jashtë bilancit	103,707	61,840
Totali	142,935	131,125

Ndërsa lëvizja në provizionin e rrezikut operacional është detajuar më poshtë:

	Më 31 Dhjetor, 2019	Më 31 Dhjetor, 2018
Më 1 Janar	69,285	62,885
Anulimet	(39,390)	(5,942)
Kosto e vitit	9,333	12,342
Më 31 Dhjetor	39,228	69,285

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019*(Të gjitha shumatat janë në mijë Lekë, përveç kur shprehet ndryshe)***29. Provigjonet (vazhdim)**

Më 31 Dhjetor 2019 dhe 2018, provigjonet kanë të bëjnë kryesisht me çështje gjyqësore dhe rreziqet operacionale siç konsiderohen nga Banka dhe zërat jashtë bilancit. Provigjonet për zërat jashtë bilancit përfshijnë ndikimin e aplikimit të SNRF 9 në zërat jashtë bilancit.

30. Kapitali i paguar dhe primi i aksionit

	Më 31 Dhjetor, 2019	Më 31 Dhjetor, 2018
Kapitali i Paguar- i autorizuar, lëshuar dhe paguar plotësisht	11,161,303	14,754,741
Primi i aksioneve	1,735,494	1,735,494
Rezerva të tjera	1,374,250	1,374,250
Rezerva të rivlerësimit në aktivet financiare të FVOCI	697,726	484,466
Totali	14,968,773	18,348,951

Rezervat statutorë u krijuan bazuar në vendimin e Këshillit Mbikëqyrës të Bankës së Shqipërisë nr. 69, datë 18 Dhjetor 2014, i cili citon se rezervat janë krijuar duke përvetësuar 20% të fitimit neto të Bankës për vitin, siç raportohet për qëllime të FRM. Për më tepër, një rezervë ligjore e krijuar, pasi 5% e fitimit ligjor kërkohet me Ligjin Nr. 9901, datë 14 Prill 2008, "Për tregtarët dhe shoqëritë tregtare".

Tabela më poshtë paraqet strukturën e aksionarëve të Bankës më 31 Dhjetor 2019 dhe 2018.

Emri i aksionarit	31 Dhjetor 2019		31 Dhjetor 2018	
	Numri i aksioneve	Aksione në %	Numri i aksioneve	Aksione në %
Balfin shpk	452,365	90.12	-	-
Komercijalna Banka AD Shkup	49,610	9.88	-	-
Piraeus Bank S.A Greqi	-	-	496,098	98.83
Z. Tzivelis Ioannis	-	-	5,877	1.17
Total	501,975	100,00	501,975	100,00

Menjëherë pas vitit të mbyllur 2018, kapitali aksionar i Bankës u zvogëlua me 28.635,254.53 EUR nëpërmjet zvogëlimit të vlerës nominale të aksioneve nga 216.4 EUR në 159.19 EUR secila, e paguar plotësisht. Baza dhe arsyeja të këtij vendimi është kapitalizimi i tepërt i Bankës (shiko shënimin 9.5).

31. Mjetet monetare dhe ekuivalentët e tyre

Për qëllimin e Pasqyrës së Fluksit të Mjeteve Monetare, mjetet monetare dhe ekuivalentët e tyre përfshijnë si më poshtë:

Shënime	Më 31 Dhjetor, 2019	Më 31 Dhjetor, 2018
Mjete monetare në arkë	17	1,578,517
Llogari rrjedhëse në Bankën Qendrore	17	245,130
Llogaritë Nostro dhe me të parë me bankat	18	1,377,230
Depozitat me afat maturimi prej më pak se 3 muaj	18	2,520,107
		15,467,819
		5,720,984
		19,559,445

32. Palët e lidhura

Gjatë ushtrimit të biznesit të saj bankar, Banka hyri në transaksione të ndryshme biznesi me palët e lidhura. Tirana Bank ka ndryshuar pronësinë bazuar në Marrëveshjet e Shit-Blerjes të nënshkruara midis Piraeus Bank S.A Greqi, Balfin SHPK dhe Komercijalna Banka AD Shkup më 28.02.2019 dhe midis z. Ioannis Tzivelis dhe Balfin SHPK, më 28.02.2019.

Deri më 28 shkurt 2019 dhe gjatë vitit 2018 palët e lidhura përfshijnë:

- Piraeus Bank S.A Greqi për depozitat me të parë, depozitat ndërbankare dhe huamarrjet
- Tirana Leasing (filial i shoqërisë mëmë) për huadhënien dhe depozitat (në likuidim)
- Cielo Consultancy Ltd (filial i shoqërisë mëmë), një kompani që ofron shërbime në lidhje me tregun e pasurive të patundshme.

Kompanitë e lartpërmendura që kanë të bëjnë me Pireus Bank gjatë vitit 2019 për periudhën nga 1 janari deri më 28 shkurt 2019 nuk janë më Palë të Lidhura gjatë periudhës pasuese për vitin 2019. Shoëria mëmë me të drejta të menjëhershme dhe përfundimtar i Bankës gjatë vitit 2019 ka qenë Balfin SHPK dhe Komercijalna Banka AD Shkup. Ju lutemi referojuni shënimin 1 për ndryshimet në pronësi.

Tirana Bank SHA
Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019
(Të gjitha shumatat janë në mijë Lekë, përveç kur shprehet ndryshe)
32. Palët e lidhura (vazhdim)

Aktivitet dhe detyrimet	Më 31 Dhjetor, 2019	Më 31 Dhjetor, 2018
Piraeus Bank SA Greqi		
Depozitat pa afat	-	28,499
Depozitat ndërbankare	-	10,499,730
Detyrime ndaj bankave	-	(2,255)
Huamarrjet	-	(11,508)
	-	10,514,466
	Më 31 Dhjetor, 2019	Më 31 Dhjetor, 2018
Tirana Leasing (filial i Piraeus Bank SA)	-	(96,600)
Depozitat nga Tirana Leasing		(96,600)
	Më 31 Dhjetor, 2019	Më 31 Dhjetor, 2018
Cielo Consultancy SHPK		
Depozitat	-	(45,061)
	-	(45,061)
	Më 31 Dhjetor, 2019	Më 31 Dhjetor, 2018
Kompanitë e Grupit Balfin		
Hua dhe paradhënie	552,448	-
Llogari kursimi	(728,866)	-
Depozita me afat	(48,708)	-
Totali	(252,125)	-
Aktive dhe detyrime		
	Më 31 Dhjetor, 2019	Më 31 Dhjetor, 2018
Drejtimi i Bankës		
Hua dhe paradhënie	37,718	16,818
Depozitat	(47,401)	(16,986)
Totali	(9,683)	(168)
	Më 31 Dhjetor 2019	Më 31 Dhjetor 2018
Zërat Jashtë Bilancit		
Piraeus Bank (Banka mëmë)		
Angazhimet e dhëna	-	(4,196,280)
Angazhimet e marra	-	2,211,052
Totali	-	(1,985,228)
Kompanitë e Grupit Balfin		
Angazhimet e dhëna	(280,071)	-
Totali	(280,071)	-
Të ardhura dhe shpenzime		
	Për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2019	Për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2018
Piraeus Bank (Bank Mëmë)		
Të ardhurat nga interesi	12,584	67,414
Shpenzime interesi	(28)	(422)
Të ardhurat nga komisioni	37	82
Shpenzime komisioni	(1)	(10)
Tarifat e kujdestarisë	(317)	(1,001)
Totali	12,275	66,063

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat janë në mijë Lekë, përveç kur shprehet ndryshe)

32. Palët e lidhura (vazhdim)

Të ardhura dhe shpenzime (vazhdim)

Kompanitë e Grupit Balfin	Për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2019	Për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2018
Të ardhura nga interesi	13,924	-
Shpenzime interesi	(1)	-
Të ardhura nga komisionet	9,587	-
Totali	23,780	-
Kompensimi dhe përfitimet e drejtimit	Më 31 Dhjetor 2019	Më 31 Dhjetor 2018
Përfitimet afatshkurtra		
Pagat	43,428	45,865
Bonuset	7,653	3,474
Totali	51,081	49,339

33. Paraqitja e instrumenteve financiare sipas kategorisë së matjes

Tabela e mëposhtme ofron një rikoncilim të klasave të aktiveve financiare me kategoritë e matjes më 31 dhjetor 2019 dhe 2018:

Më 31 Dhjetor 2019	Kostoja e amortizimit	Vlera e drejtë përmes OCI	Vlera e drejtë përmes fitimit ose humbjes	Totali
Mjetet monetare dhe bilancet me Bankën Qendrore	6,867,587	-	-	6,867,587
Detyrime ndaj Bankave	3,896,781	-	-	3,896,781
Huatë dhe paradhëniet për klientët	31,179,091	-	-	31,179,091
Aktivet financiare në FVOCI	-	28,275,976	-	28,275,976
Aktivet financiare me Kosto të amortizuar	2,589,250	-	-	2,589,250
Totali i aktiveve financiare				72,808,685
Aktive të tjera	-	-	-	307,595
Totali i aktiveve				73,116,280

Më 31 Dhjetor 2018	Kostoja e amortizimit	Vlera e drejtë përmes OCI	Vlera e drejtë përmes fitimit ose humbjes	Totali
Mjetet monetare dhe llogaritë me Bankën Qendrore	7,120,132	-	-	7,120,132
Detyrimet ndaj Bankave	17,447,072	-	-	17,447,072
Huatë dhe paradhëniet për klientët	20,845,099	-	-	20,845,099
Aktivet financiare në FVOCI	-	23,857,367	-	23,857,367
Totali i Aktiveve financiare				69,269,670
Aktive të tjera				221,099
Totali i Aktiveve				69,490,769

Që prej 31 dhjetorit 2019 dhe 31 dhjetorit 2018, të gjitha detyrimet financiare të Bankës janë mbartur me kosto të amortizuar.

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat janë në mijë Lekë, përveç kur shprehet ndryshe)

34. Angazhime dhe detyrime të kushtëzuara

Banka jep letra krediti dhe garancie për klientët e saj, gjë që do të kërkonte që Banka të bëjë pagesa, nëse klientët do të ishin në mospagim, për të shlyer detyrimet e tyre ndaj palëve të treta.

Angazhimet e huasë përmbajnë angazhime kontraktuale për të dhënë kredi dhe paradhënie deri në kufirin e caktuar brenda afateve të caktuara kohore dhe kushteve të ripagimit. Këto regjistrohen si hua dhe paradhënie për klientët kur Banka disburson fondet e zotuar të klientëve. Detyrimet e kushtëzuara dhe angazhimet më 31 dhjetor 2019 dhe 2018 përbëhen nga sa vijon:

	Më 31 Dhjetor, 2019	Më 31 Dhjetor, 2018
<i>Të dhëna</i>		
Angazhime kredie	3,703,042	6,379,489
Letër garanci	844,660	305,799
Letër kredi	296,100	5,739
<i>Të marra</i>		
Garanci të marra	-	2,457,911

Tabela e ndryshimeve në provigjionin për humbjen nga angazhimet dhe detyrimet e kushtëzuara dhe arsyet e këtyre ndryshimeve:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	
	12- muaj HPK	HPK e përjetshme	HPK e përjetshme	Blerë ose marrë me zhvlerësim të huasë	Totali
Zëra Jashtë bilancit					
Provigjion për humbjen më 1 janar 2019	45,033	16,807	-	-	61,840
Lëvizjet me ndikim P&L					
Transferimi nga Faza 1 në Fazën 2	(336)	336	-	-	-
Transferimi nga Faza 1 në Fazën 3	(47)	-	47	-	-
Transferimi nga Faza 2 në Fazën 1	9,258	(9,258)	-	-	-
Transferimi nga Faza 2 në Fazën 3	-	(329)	329	-	-
Transferimi nga Faza 3 në Fazën 1	42	-	(42)	-	-
Transferimi nga Faza 3 në Fazën 2	-	6,735	(6,735)	-	-
Ndryshimet në PD / LGD / EAD-te	29,478	5,060	6,401	-	40,939
Valuta e huaj dhe lëvizjet e tjera	-	-	-	-	-
Totali i Pagesës neto në Fitim dhe Humbje gjatë periudhës	38,395	2,544	-	-	40,939
Lëvizje të tjera pa ndikim në P&L	678	(28)	-	-	650
Provigjion për humbjen më 31 dhjetor 2019	84,106	19,323	-	-	103,429

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	
	12- muaj HPK	HPK e përjetshme	HPK e përjetshme	Blerë ose marrë me zhvlerësim të huasë	Totali
Zërat jashtë bilanci					
Provigjion për humbjen më 1 janar 2018	53,564	17,963	-	-	71,527
Lëvizjet me ndikim në Fitim dhe Humbje					
Ndryshimet në PD / LGD / EAD-te	(7,231)	(730)	-	-	(7,961)
Valuta e huaj dhe lëvizjet e tjera	(1,300)	(426)	-	-	(1,726)
Totali i Pagesës neto në Fitim dhe Humbje gjatë periudhës	(8,531)	(1,156)	-	-	(9,687)
Lëvizje të tjera pa ndikim në Fitim dhe Humbje	-	-	-	-	-
Provigjion për humbjen më 31 dhjetor 2018	45,033	16,807	-	-	61,840

Tirana Bank SHA

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumtat janë në mijë Lekë, përveç kur shprehet ndryshe)

34. Angazhime dhe detyrime të kushtëzuara (vazhdim)

Ndryshimet në vlerën kontabël bruto të angazhimit dhe detyrimeve të kushtëzuara gjatë periudhës që ka kontribuar në ndryshime në provigjionin për humbje janë paraqitur më poshtë:

Zëra jashtë bilanci	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Totali
	12-muaj HPK	HPK e përjetshme	HPK e përjetshme	
Vlera kontabël bruto më 1 janar 2019	1,739,602	74,591	-	1,814,193
Transferime:	137,462	(11,296)	(123,836)	2,329
Transferime nga Faza 1 në Fazën 2	(12,780)	-	-	
Transferime nga Faza 1 në Fazën 3	-	-	1,906	-
Transferime nga Faza 2 në Fazën 3	24,077	(24,077)	423	-
Transferime nga Faza 3 në Fazën 2	124,434	-	(124,434)	-
Transferime nga Faza 3 në Fazën 1	1,731	-	(1,731)	-
Transferime nga Faza 2 në Fazën 1	-	-	-	-
Garancitë financiare të çregjistruara gjatë periudhës përveç fshirjeve	-	-	-	-
Garancitë e reja financiare të origjinuara ose të blera	2,779,657	7,436	123,844	2,910,938
Modifikimi i flukseve monetare kontraktuale të garancive financiare	-	-	-	-
Ndryshimet në interesin e përlogaritur	-	-	-	-
Çregjistrimi i aktualizimit	-	-	-	-
Valuta e huaj dhe lëvizjet e tjera	(7,835)	(494)	(8)	(8,337)
Vlera kontabël bruto më 31 Dhjetor 2019	4,648,885	70,237	-	4,719,123

Zërat jashtë bilancit	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Totali
	12-muaj HPK	HPK e përjetshme	HPK e përjetshme	
Vlera kontabël bruto si në 1 janar 2018	1,802,442	97,562	-	1,900,004
Transferimet:	(15,591)	25,220	(9,629)	-
Transferime nga Faza 1 në Fazën 2	2,015	(2,015)	-	-
Transferime nga Faza 1 në Fazën 3	3,834	-	(3,834)	-
Transferime nga Faza 2 në Fazën 3	-	4,235	(4,235)	-
Transferime nga Faza 3 në Fazën 2	-	1,402	(1,402)	-
Transferime nga Faza 3 në Fazën 1	158	-	(158)	-
Transferime nga Faza 2 në Fazën 1	(21,597)	21,597	-	-
Garancitë financiare të çregjistruara gjatë periudhës përveç fshirjeve	-	-	-	-
Garancitë e reja financiare të origjinuara ose të blera	526,071	560	-	526,631
Modifikimi i flukseve monetare kontraktuale të garancive financiare	-	-	-	-
Ndryshimet në interesin e përlogaritur	-	-	-	-
Fshirjet	-	-	-	-
Valuta e huaj dhe lëvizje të tjera	(573,321)	(48,750)	9,629	(612,442)
Vlera kontabël bruto më 31 dhjetor 2018	1,739,602	74,591	-	1,814,193

Çështje gjyqësore

Çështjet gjyqësore janë një dukuri e zakonshme në industrinë bankare si rrjedhojë e vetë natyrës së biznesit. Provigjionet e çështjeve gjyqësore lindin nga pretendime ose ndjekje aktuale ose potenciale të klientëve të cilët ngrenë pretendimin për mosrespektim të përgjegjësive kontraktuale ose të tjera ligjore ose rregullatore, të cilat kanë rezultuar ose mund të lindin si pretendime nga klientët, palët homologe ose palët e tjera në çështjet gjyqësore civile.

Banka ka kontrolle dhe politika zyrtare për të administruar çështjet ligjore. Pas konsultimit me profesionistë dhe vlerësimit të shumë së humbur, Banka bën rregullime duke marrë parasysh çdo efekt negativ që kjo çështja ligjore mund të ketë mbi pozicionin e saj financiar.

Angazhime qiraje

Banka merr me qira ambientet e zyrave në Tiranë, Durrës, Korçë, Vlorë, Lezhë, Elbasan, Gjirokastrë, Fushë Krujë, Shkodër, Lushnjë, Pogradec, Berat, Sarandë, Fier, etj. Këto qira janë të anulueshme kundrejt një njoftimi tre-mujor.

Shënime për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat janë në mijë Lekë, përveç kur shprehet ndryshe)

34. Angazhime dhe detyrime të kushtëzuara (vazhdim)

Angazhimet e qirasë klasifikohen si më poshtë:

	Më 31 Dhjetor 2019	Më 31 Dhjetor 2018
Deri në 1 vit	142,149	174,233
Nga 1 deri në 5 vjet	179,167	287,026
Mbi 5 vjet	15,749	90,707
Total	337,065	551,966

35. Ngjarje pas datës së raportimit

Në dhjetor 2019, Kina publikoi lajmin për herë të parë në lidhje me COVID-19 (Coronavirus). Organizata Botërore e Shëndetit raportonte, për situatën në fund të vitit, për një numër të kufizuar rastesh të një virusi të panjohur. Në muajt e parë të vitit 2020 virusi ishte përhapur globalisht dhe ndikimi i tij negativ u rrit me shpejtësi. Mes situatës në mbarë botën dhe përhapjes së virusit në Shqipëri, Qeveria Shqiptare dhe Banka e Shqipërisë lëshuan një urdhër të përbashkët nr. 1650 datë 17 Mars 2020 për zgjatjen e afatit të pagesës së kredive për tregtarët dhe familjet që mund të hasnin vështirësi gjatë kësaj periudhe për shkak të koronavirus COVID-19. Masat e mundshme qeveritare për të parandaluar përhapjen e koronavirusit kanë vërtet pasojë në klientët tanë, dhe deri tani rreth 33% e portofolit tonë ka marrë lehtësira për shkak të COVID-19. Klientët kryesorë të prekur nga shpërthimi i pandemisë ishin klientët që vepronin në sektorët e Hotelerive, Restoranteve dhe Bareve, Industrisë Përpunuese (pa përfshirë produktet ushqimore), Shërbime të tjera, Tregtia e mallrave (përfshirë produktin ushqimor), Minierave, etj.

Shpërthimi i pandemisë dhe kufizimet për shkak të koronavirusit kanë çuar në:

- Rënie të kërkesës për produkte dhe/ose shërbime veçanërisht nga klientët me pakicë dhe pritjet të ndikojë në oreksin e rrezikut, si dhe në sistemin bankar (i reflektuar tashmë në TM220, siç tregohet edhe nga sondazhet e Bankës së Shqipërisë).
- Uljen e shlyerjeve të kredive të ndikuar nga masat e qeverisë kundër COVID-19.
- Një përqendrim të pritshëm të cilësisë së portofolit të kredive, pra, rritje në rrezikun e kredisë.

Në përgjigje të situatës aktuale, janë marrë masat e mëposhtme:

- Ofrimi i lehtësirave për klientët që kërkojnë lehtësim të kushteve kontraktuale për shkak të COVID-19, në formën e heqjes së penalteteve, pushime të paguara ose ristrukturime (33% e portofolit të deritanishëm po marrin lehtësira të tilla).
- Monitorim i ngushtë i këtij grupi të klientëve dhe i pjesës tjetër të klientëve që nuk kërkojnë një ndihmë të tillë.
- Identifikimi i klientëve më të mëdhenj që mund të përballen me vështirësitë në mënyrë që të përcaktohen strategjitë për të parandaluar kalimin e tyre në Hua Jo-performuese. Deri më tani, 6% e portofolit konsiderohet se preket materialisht dhe pjesa tjetër pritjet të ketë probleme të përkohshme.
- Vlerësimi i rreth 2.6 milion eurove shpenzime i provigjoni të huasë shtesë kundrejt buxhetit, gjatë vitit 2020. Kjo paraqet si një rritje prej 26% e fondit të provigjoneve për portofolin e kredive. Ai pasqyron efekte të ardhshme, ndryshime në shpërndarjen e llogarive sipas fazave, Huatë e reja jo-performuese si edhe provigjone për klientët me zhvlerësim individual.
- Rishikimi i pritshmërive për vitin 2020 në mënyrë që të pasqyrojë ndikimet e situatës në bilancet e portofolit të kredive, depozitave, Huave jo-performuese, provigjoneve, të ardhurave neto dhe së fundmi të Raportit të Mjaftueshmërisë të Kapitalit.

Ndërsa situata është ende duke evoluar dhe shtrirja e saj është shumë e pasigurtë në kohën e lëshimit të këtyre pasqyrave financiare, Drejtimi e konsideron si të pazbatueshëm dhënien e një vlerësimi të arsyeshëm dhe të saktë sasior të ndikimit të mundshëm që do të ketë mbi Bankën shpërthimi i pandemisë. Drejtimi pret që provigjoni i huasë, provigjoni për letrat me vlerë të investimit të shprehura me vlerë të drejtë dhe të ardhurat nga interesi dhe shpenzimet e interesit të lidhura me instrumentet financiare të ndikohen nga situata. Ndikimi do të njihet nga Banka në vitin 2020.

Drejtimi do të vazhdojë të monitorojë ndikimin potencial për të ndërmarrë të gjithë hapat dhe zbutur çdo efekt të mundshëm. Drejtimi i Bankës nuk ka dijeni për ngjarje të tjera pas datës së raportimit që do të kërkonin rregullime ose shënime shpjeguese shtesë në pasqyrat financiare.